פוכגת רשת חנויות
מוצר יום ה'
25% הנחה לנשים
ברשת חנויות פולגת
רק היום

דבר
יום חמישי, ז' בטבת תשמ"ז, 8 בינואר 1987 ● גליון 19011
היום 12 עמודים ● המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

היום בדבר

● מי יהיה המבקר הבא? / שלמה גינוסר
● מרפי בא – עסקים כרגיל / יוסי מלמן
● ש"ס – שינוי סדרי פרישה / עליזה ולך
עדיין עם אחד? / חיים גורי
● כחול לבן זה לא יהיה / אורי שחר
● בורסה וכלכלה (4-5); עכשיו (10); ספורט (11); בידור (12)

מועצת המנהלים של בל"ל הפסיקה תשלומי הפנסיה של יפת והשעתה את ההסכם עימו

ההחלטה התקבלה אמש סמוך לחצות, הוקמה ועדה לבדיקת תנאי העובדים הבכירים בבנק

מאת יואב יצחק

מועצת המנהלים של בנק לאומי החליטה ברישיבתה אמש להפסיק לאלתר את תשלומי הפרישה לארנסט יפת ולהשעות את ההסכם עימו. יושב־ראש דירקטוריון בל"ל אלי הורביץ אמר, כי חברי מועצת המנהלים היסמו מאד אם לנקוט צעד זה, אולם רק לאחר שרבים וגדולים, כדברין, הביעו תמיכה ציבורית – ובכלל זה נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברנו, בטכנס שהעביר שלשום לבנק לאומי – החליטו חברי מועצת המנהלים כי אכנם כן הרין לאמץ החלטה זו.

חברי הועדה גם החליטו להקים, לפי דרישת נגיד בנק ישראל ועדה מיוחדת שתבחן את הסכמי השכר והפרישה של בכירי הבנק.

בראש הוועדה יעמוד אלי הורביץ, וחברים בה יהיו פרופ' פנחס (סיקו) וזסמן, יחזקאל דרמלך, יעקב הירש ועו"ד יואב שר, היועץ המשפטי הראשי של הבנק.

כן החליט לצרף לוועדה אישיות ציבורית משפטית בכירה, בלתי תלויה, שתייעץ לוועדה בנוגע להיבטים הציבוריים והמשפטיים בעניין זה.

הורביץ הדגיש את חשיבות ההחלטה להפסיק את תשלומי הפרישה ליפת ואמר, כי החלטה זו התקבלה לאחר שנוסל סימן שאלה בתוקפותו של ההסכם, וכתוצאה מהלחץ הציבורי בימים האחרונים.

הוא הסביר, כי לביטול ההסכם יש משמעות גם עקב היות בל"ל בנק הנתון ואיתנה ומעביר מיליונים, ושאינו יכול להיות במצב שהוא לא מקיים הסכם כעוב.

אלי הורביץ אמר, בהתייחסו לניגודי אינטרסים שהיו בין חברי הועדה, בתפקידם זה, לתפקידם בבנק לאומי, כי ניגודי האינטרסים שיוצגו ייבדקו על ידי המבקר הפנימי של הבנק.

הורביץ ציין, כי רכישת מניות „פקר פלדה" לפני כשלושה שבועות, שעליה נכתב ב„דבר", כבר נבדקת על ידי המבקר הפנימי של הבנק.

לדברי הורביץ, היתה „מסביב לשולחן", הסכמה כי אם יציגו נגיד בנק ישראל או המפקחת על הבנקים בקשה, או רמז, או כתובה להתפטרות של אחד מחברי מועצת המנהלים – תהיה התפטרותו שלו מיידית.

„איש לא נדבר לכיסא" אמר הורביץ. „אולם התפטרותי בשלב זה לא תתרום לבנק". הוא ציין, כי לפי דרישת הנגיד, בסקנות הועדה תוגשנה לו עד ה־20 בינואר.

למרות קריאות הגנאי שהוטחו לעברו שמר דולצ'ין על ארשת פנים קפואה

מאת יואב יצחק ועליזה ולך מערי „דבר"

סמוך לשעה 7 בערב, הגיעו חברי דירקטוריון בל"ל לישיבה, שבתחתה – כנכנר – כדי לאפשר לאלי הורביץ ולאריה דולצ'ין לחזור מחדש לארץ ולהשתתף בישיבה. את כניסתם של השניים לבניין הוצגלה ליוותה משמרת־מחאה של תנועת ר"צ שנשאו שלטים בגנות הסכם עם יפת ובגנות המגמת הבנקאית של בל"ל. „שלא ידעה". גם נציגי עובדי בל"ל (כ־40 במספר) הגיעו נכחנה מוגברת במקום. הם התאספו בלובי של ה„בורג" וקיבלו את פניהם של חברי הדירקטוריון בקריאות גנאי חריפות ביותר, ואף בשירה קבוצתית למלים הפשוטות „עגבים גנבים".

ישיבת מועצת המנהלים, שהחלה סמוך לשעה שבע וחצי, התמצצה מיד עם תחילתה. נציגי העובדים דרשו להיכנס לאולם הדיונים, אולם גרזו בתקשות על ידי יושב־ראש הדירקטוריון אלי הורביץ, שדרש מהם לפנות את הפגנת קדום שהסכים לאפשר להם להשמיע את דבריהם לפני מועצת המנהלים.

רק לאחר חילופי דברים קשים הוסכם, כי בשלב מאוחר יותר יזומנו נציגי העובדים ואמנם, בשעה שמונה וחצי לערך, הם נכנסו לאולם הדיונים ודרשו מחברי מועצת המנהלים לפסר לאלתר את כל האחראים לפרשת יפת.

„אם לא יתקבלו החלטות אמיצות, נממש בשכנע הבא צעדי מחאה חריפים ביותר", אמרו נציגי העובדים לחברי הדירקטוריון המחושים.

בישיבת מועצת המנהלים השתתפו אריה דולצ'ין, אלי הורביץ, מיכה אפרתי, אהרן ברעוז, אמנון גולדנברג, יחזקאל דרמלך, פנחס וזסמן ומנכ"ל הבנק מרדכי אייזנברג. יוסי פקר, שהתפטר מתפקידו ביום ג', לא הגיע לישיבה. גם מרדכי מנריל, סיליקס וגרמן ויצחק מיטלמן לא הגיעו לישיבה, עקב שהחתם בחו"ל.

נגיד בנק לאומי אריה דולצ'ין, שהגיע אתמול מחו"ל במיוחד לישיבה, חזר על דבריו לפני העיתונאים, כי לא ידע על הפיצויים ועל תנאי הפרישה המופלגים של יפת. הוא אמר, כי „הם מדומים ויש לצמצם".

בעת ששוררה מהרומה „מבט" בטלוויזיה, צפה דולצ'ין יחד עם העיתונאים הרבים ועם נציגי העובדים בראיון שהעניק לטלוויזיה עם נחיתתו בנמל התעופה בן־גוריון.

למרות קריאות הגנאי שהוטחו לעברו, שמר דולצ'ין על ארשת פנים קפואה והגיב באדישות גבוהה כלפי המתבכים אותו.

עיסוקים חדשים ליפת

בשעה שהציבור בישראל ובחו"ל נוקשים חרעמים על תנאי הפרישה של ארנסט יפת, מתברר שהאיש אינו יושב באפס מעשה עם רבבות הדולארים של הפנסיה החדשית שלו.

לפני כחודש נבחר יפת כחבר הדיקטוריון של ארגון המכירות המרכזי של היהלומים הידוע בכינוי „סינדיקאט היהלומים", שבראשו עומדת משפחת אפנהיימר ומטקם מושבו בלוגנו.

החברות בדירקטוריון זה אמנם מביאה לבעליה רק כבוד בלי תגמים גלוים, אבל היא מטפקת ליפת כי פעולה עסקי פונציאלי. הקיסרות בין יפת ובין „סינדיקאט היהלומים" היא רבת שנים, ומקורה בפעילותו בראשות בנקלאומי.

ל„דבר" נודע עוד, כי בקרוב יצטרף יפת לחברה אמריקאית גדולה, ויעסוק בה בתפקיד כבוד, כנציגה בארחופ, או כאדוא־ר על פרוייקטים מיוחדים מטעמה.

שומרי ראשו הפנוים של שמעון מחלצים אותו לביה"ח (אי.פי.)

„אלוהים מגן עלי" אמר שמעון לאחר ניסיון ההתנקשות הנוסף

היה זה הנסיון החמישי להתנקש בחייו

ביירות (א.ב. עיר ועיב).- „אלוהים מגן עלי. זו הפעם הרביעית או החמישית שמנסים להתנקש בחיי" – כך אמר אתמול נשיא לבנון לשעבר גאמיל שמעון, לאחר שנוצל מהתפוצצות מכונית תופת ליד מכוניתו, בשעה שנסע ברחובות ביירות. ארבעה אנשים, ביניהם שלושת שומרי ראשו של שמעון, נהרגו בפיצוץ, אולם משמרת לבנון טענה כי בנוסף לשלושת שומרי ראש מדע עובר אורח אחד ר35 נפצעו ביניהם כמה קשה.

עדי ראיה ספרו, כי פסריית עשן עלתה ממקום הפיצוץ, שהיעוץ מבנים בדרוזים של כמה קילומטרים. עשרות מכוניות „עלו באש כתוצאה מהפיצוץ, והבריגים מטוכים ניזוקו קשה. שלוליות דם רבות נראו באזור הפיגוע וחלקי גופות נדבקו למכוניות הדוהות. רסיסים ממכונית התופת הועפו למרחק של כ־500 מטרים.

שמעון הוא אחד המנהיגים הבולטים בין הנוצרים בלבנון, ונחשב כאחד ממתנגדיה החריפים ביותר של סוריה ושל אש"ף. הוא חבר ב„חזית הלבנונית" המאגדת את מרבית המפלגות הפלאנגיות הנוצריות בלבנון. שמעון גם נחשב לאחד המדינאים הפרו מערביים ביותר בלבנון ובתקופת נשיאותו בשנות ה־50 וימן את הבנה האמריקאי להתערב בקרבות האזרחים במדינה.

ביירות (א.ב. עיר ועיב).- „אלוהים מגן עלי. זו הפעם הרביעית או החמישית שמנסים להתנקש בחיי" – כך אמר אתמול נשיא לבנון לשעבר גאמיל שמעון, לאחר שנוצל מהתפוצצות מכונית תופת ליד מכוניתו, בשעה שנסע ברחובות ביירות. ארבעה אנשים, ביניהם שלושת שומרי ראשו של שמעון, נהרגו בפיצוץ, ואילו שמעון עצמו נפצע קל בידו.

מיד לאחר ההתפוצצות הוכיל שמעון בן ה־86, אחד מנהיגי הנוצרים המכהן כיום כשר האוצר במשלת לבנון, לבית־חולים בביירות, אולם לאחר מספר שעות שוחרר מבית החולים וחזר לביתו. לבית החולים הגיע נשיא לבנון אמין גאמייל, שליווה את שמעון בדרכו לחזר לבית החולים.

ביטויים לא לקח על עצמו שום ארגון מרחו בלבנון את האחריות להתנקשות נגדי שמעון. הנשיא גאמייל גינה בחריפות את ההתקפה הרצונית ואמר, כי מטרת מפעילי מכונית הנופת היתה להחזיר את המתח ללבנון ולחתור תחת המאמצים לפתור את בעיותיה.

המשטרה מסרה כי הפיצוץ אירע בשעה שמכונית פיג'ו כחולה ועליה 75 קילוגרם חומר נפץ התפוצצה, בעת ששיירת המכונית של שמעון עברה בשכונת נאהר שבביירות. מכונית המרצדס וסיבת הכחרים לישיבה, עקב שהחתם בחו"ל.

נגיד בנק לאומי אריה דולצ'ין, שהגיע אתמול מחו"ל במיוחד לישיבה, חזר על דבריו לפני העיתונאים, כי לא ידע על הפיצויים ועל תנאי הפרישה המופלגים של יפת. הוא אמר, כי „הם מדומים ויש לצמצם".

בעת ששוררה מהרומה „מבט" בטלוויזיה, צפה דולצ'ין יחד עם העיתונאים הרבים ועם נציגי העובדים בראיון שהעניק לטלוויזיה עם נחיתתו בנמל התעופה בן־גוריון.

למרות קריאות הגנאי שהוטחו לעברו, שמר דולצ'ין על ארשת פנים קפואה והגיב באדישות גבוהה כלפי המתבכים אותו.

עיסוקים חדשים ליפת

בשעה שהציבור בישראל ובחו"ל נוקשים חרעמים על תנאי הפרישה של ארנסט יפת, מתברר שהאיש אינו יושב באפס מעשה עם רבבות הדולארים של הפנסיה החדשית שלו.

לפני כחודש נבחר יפת כחבר הדיקטוריון של ארגון המכירות המרכזי של היהלומים הידוע בכינוי „סינדיקאט היהלומים", שבראשו עומדת משפחת אפנהיימר ומטקם מושבו בלוגנו.

החברות בדירקטוריון זה אמנם מביאה לבעליה רק כבוד בלי תגמים גלוים, אבל היא מטפקת ליפת כי פעולה עסקי פונציאלי. הקיסרות בין יפת ובין „סינדיקאט היהלומים" היא רבת שנים, ומקורה בפעילותו בראשות בנקלאומי.

ל„דבר" נודע עוד, כי בקרוב יצטרף יפת לחברה אמריקאית גדולה, ויעסוק בה בתפקיד כבוד, כנציגה בארחופ, או כאדוא־ר על פרוייקטים מיוחדים מטעמה.

ניסיון אחרון מצד פרס לשכנע את קיסר להסכים לוויתור בתוספת היוקר

מאת כתבי הכלכלי של „דבר" בירושלים

ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס נער הלילה בביתו עם שר האוצר משה נסים, עם מנכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ועם יושב ראש הנגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הרפלר. בפגישה זאת, עשה פרס ניסיון נוסף להשיג את הסכמתה של ההסתדרות לוויתורים בתחום תוספת היוקר, במסגרת ההסכם הכולל שהוא מבקש לנבש במשק.

פגישתם של השלושה הזלה בשעה אחת־עשרה ורבע אמש, והתמשכה עד השעות המאוחרות של הלילה. לפני שנכנס לפגישה עם פרס, אמר מנכ"ל ההסתדרות: „אנו דורשים לדון ברפורמה ובמס על הבריאות". בתשובה לשאלה האם יסכים לשינוי הסכם תוספת היוקר, השיב ישראל קיסר באחרה נחרץ: „אנחנו לא נשנה שום דבר".

עליה גדולה ביבוא לישראל בשנת 86'

מאת כתבי הכלכלי של „דבר"

עליה של 25 אחוז הלה ביבוא לישראל בשנת 1986. היבוא מסתכם ב־9.3 מיליארד דולר. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מסרה כי זוהי עליה ביבוא ללא יהלומים וחלק הדיזה במחירי הדלק הביאה לכך שהיבוא הכולל גדל ב־15.7 אחוז.

בחצי השני של שנת 1986 גברה מגמת העלייה ביבוא. בתקופה זו היה היבוא החודשי גבוה ב־21 אחוז לעומת החצי הראשון 1986, וב־38 אחוז לעומת החצי השני של 1985. הגידול הכולל ביבוא ב־1986 הגיע ל־1.3 מיליארד דולר בקירוב.

עלייה מיוחדת חלה ביבוא מוצרי הצריכה יבוא זה גדל אשתקד ב־64 אחוז והמוצרים בני הקיימא עלו ב־92 אחוז. בחצי השני של השנה גדל יבוא מוצרי הצריכה ב־33 אחוז לעומת החצי הראשון וב־86 אחוז לעומת החצי השני של 1985.

היבוא החודשי הממוצע של מוצרים בני־קיימא היה בחצי השני של 1986 כפול בהשוואה לחצי השני של 1985.

דו"ח סודי על פרשת איראן שודר בטלוויזיה בארה"ב – אך בלי המסמכים על ישראל

מאת אמנון דנקנר מפר „דבר" בארה"ב

רשתות הטלוויזיה בארה"ב עמדו אמש בשעה מאוחרת למסור פרטים מדו"ח חסר של ועדת המודיעין של הסינאט שחקרה במשך חודש את הפרשה האיראנית.

נודע, כי מן הדו"ח הזאת, לפי בקשה מפורשת של הבית הלבן, מסמכים הקשורים בישראל, ביניהם גם מכתב של שמעון פרס לנשיא רייגן.

הכוח הרב־לאומי בטאבה

מאת שמואל תגר, מפר „דבר" באילת

אתמול התקיים בטאבה טקס חגיגת בסיס התצפית החדש של הכוח הרב־לאומי בהשתתפות גנרל איגבר־גסטן, גנרל פארוק לביב מצרים ותת־אלוף אדון שיחור.

תפקיד הכוח החדש הנמצא בעדוד גחל טאבה צפונית לכביש הוא להיות בתצפית בלבד והחיילים אינם רשאים לצאת משטח הבסיס ולעסוק בכל פעילות בשטח השגרי במחלוקת.

השיטור באיזור ימשיך ויעשה על־ידי משטרת ישראל באמצעות יחידת משמר הגבול.

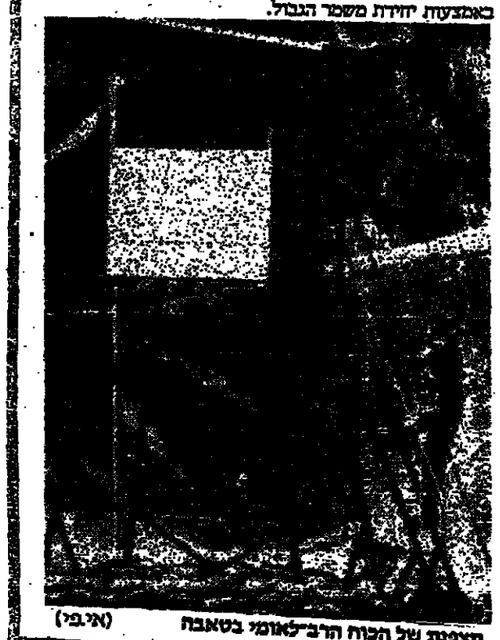

הצפית של הכוח הרב־לאומי בטאבה (אי.פי)

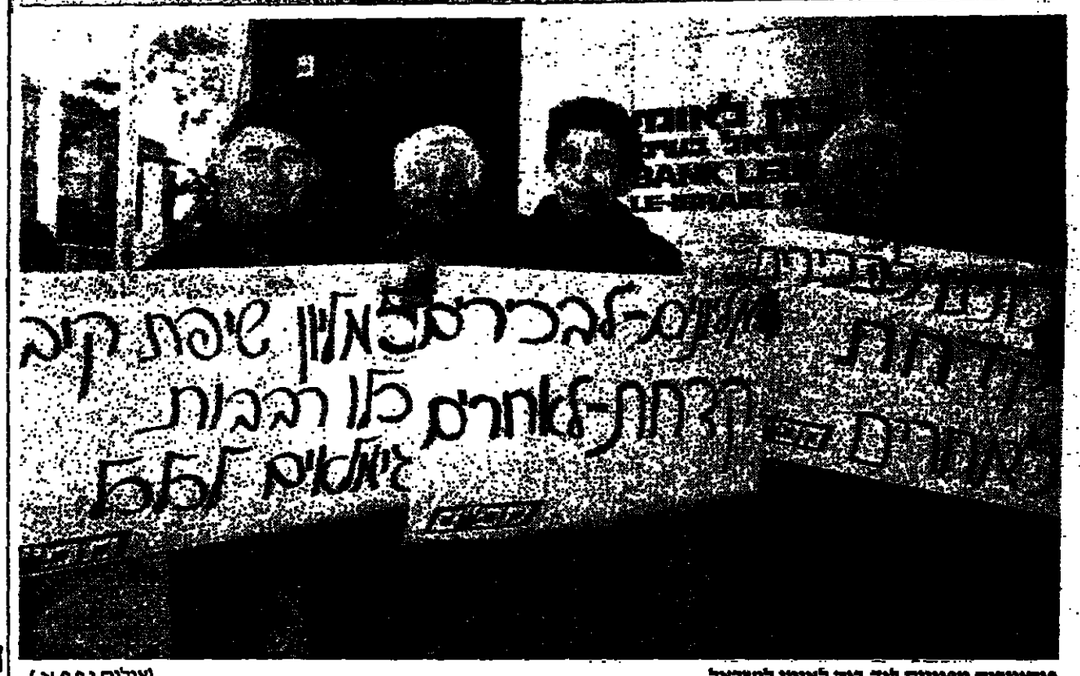

פגסיונרים מפגינים ליד בנק לאומי לישראל (צילום י.פ.א.)

ההצעות של זקהיים אינן על דעת יצרני המטוסים בארה"ב

המחיר הסופי יקבע במו"מ בין היצרנים ובין ישראל

מאת אריה אפיד, מפר „דבר"

עוד־ירתת־שר־התבנה האמריקאי רב זקהיים הודה אמש, כי החלופות ל„לביא", שהוצע לראשי מערכת הבטחון, אינם מוסכמים עם היצרנים האמריקאים וכי אם תבחר ישראל באחת מהן, היא תצטרך לנהל מ"מ נפרד על כך עם הגופים בדבר. כך הודה, כי לא כל הטכנולוגיות המדיות המצויות בממוס, שבו תבחר ישראל, יוסמדו לה.

זקהיים אמר את הדברים במסיבת־עתונאים בשגרירות האמריקאית בתל־אביב בנוכחות עשרות מנציגי העתונות המקומית והזרה. זקהיים הדגיש, כי החלטה נתונה בידי ישראל, אולם הוחיר, כי „באקלים התקציבי הקיים בואשינגטון" אין הוא מאמין, שהסיוע לישראל יגיע מעבר ל־1.8 מיליארד דולר בשנה. משום כך הדגיש חזור והדגש, כי כל החלופות שלו עומדות במיגבלה של 550 מיליון דולר בשנה, שקבע שר־הבטחון יצחק רבין.

אשר ל„לביא" אמר, כי אין ודאות, שהמטוס לא יעלה יותר כן התחזית הישראלית. „כל מנס, שכן שמעון הועפה לברחוק כ־15 מטר. „למרבית המזל היא נחתה על גלגליה ושמעון ונהגו ניצלו", אמר דובר במסמרה.

כמה משומרי ראשו של הפריגנר הלבנוני, הידוע בהתנגדותו למעורבות סוריה בלבנון, נהרגו בשעה שנסעו במכוניות הליווי. הייר הנוצרים סעו, כי שישה בני אדם נהרגו בפיגוע, אולם משטרת לבנון טענה כי בנוסף לשלושת שומרי ראש מדע עובר אורח אחד ר35 נפצעו ביניהם כמה קשה.

עדי ראיה ספרו, כי פסריית עשן עלתה ממקום הפיצוץ, שהיעוץ מבנים בדרוזים של כמה קילומטרים. עשרות מכוניות „עלו באש כתוצאה מהפיצוץ, והבריגים מטוכים ניזוקו קשה. שלוליות דם רבות נראו באזור הפיגוע וחלקי גופות נדבקו למכוניות הדוהות. רסיסים ממכונית הנופת הועפו למרחק של כ־500 מטרים.

שמעון הוא אחד המנהיגים הבולטים בין הנוצרים בלבנון, ונחשב כאחד ממתנגדיה החריפים ביותר של סוריה ושל אש"ף. הוא חבר ב„חזית הלבנונית" המאגדת את מרבית המפלגות הפלאנגיות הנוצריות בלבנון. שמעון גם נחשב לאחד המדינאים הפרו מערביים ביותר בלבנון ובתקופת נשיאותו בשנות ה־50 וימן את הבנה האמריקאי להתערב בקרבות האזרחים במדינה.

חוסיין שב ותומך בוועידה בינ"ל בשיחותיו עם מרפי

מאת יוסי מלמן, מפרי המדיני של „דבר"

בלי ציפיות לפריצת דרך בתהליך השלום מציע היום לישראל הירשלמאנ האמריקאי, תת־שר החוץ של ארה"ב, ריצ'ארד מרפי.

לאחר פגישותיו ברבת־עמון עם המלך חוסין הא יחזור הערב לראש הממשלה יצחק שמיר וממלא־מקומו על כנעיו שם.

גם ריצ'ארד מרפי וגם הצמרת המדינית בישראל אינם מצפים לתחזוה של ממש בעקבות הדיונים האלה.

כמרכן יגאל ריצ'ארד מרפי בישראל שיחות עם ראשי מערכת הבטחון בקשר לחידוש מגרש כוח יגיע"ל בדרום לבנון.

רבת עמון (ע"ר וא.ב.). – בשיחות עם עזור שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי חזר אתמול המלך חוסין על עמדתו, כי הדרך היחידה להכבב שלום במזרח התיכון היא ועידה בין־לאומית בהשתתפות כל הצדדים המעוניינים כולל מנהיגי הפלסטינים המקבלת הכרעות במועצת הבטחון.

השליח האמריקאי, שנועד גם לשיחות עם ראש ממשלת ירדן זיד אדיפצ', אמר בהגיעו לירדן כי אינו מצפה לפריצת דרך בביקור הנוכחי שלו במזה"ת. עם זאת אמר, כי בא להעריך את הסיכויים לתהליך השלום ואת תפקידה העתידי של ארה"ב בתהליך זה.

מקורות המקובים לשיחות אמרו, כי האווירה בפגישות עם חוסיין וריפאעי, שנמשכו ארבע שעות, היתה טובה. מקורות יודעים מסרו, כי הידידים ותלונו בפני מרפי על מכירות הנשק האמריקאי לאירגון, שאותן הגדיר חוסיין בעבר כ„מזעזעות".

בתוך כך נמסר, כי ברה"מ מתכוונת לערוך בקרוב מסע דיפלומטי מדיני במדינות ערב, שמטרתו להשיג הבנה ערבית לגבי הצורך לכנס ועידה בינלאומית לפתרון הסכסוך ולהקמת ועדת הכנה לקראת הועידה. סגן שר החוץ הסוביטי יורי וורונצוב סיכל בסרבה את החלטתה של ארה"ב להקים ועדה מכינה לבחינת האפשרויות.

תובעי פולארד רוצים בכתב אישום נגד עוד 4 ישראלים

מאת אמנון דנקנר מפר „דבר" בארה"ב

מקורות מסמכים בוואשינגטון אמרו אתמול, כי משרד המשפטים של ארה"ב עשוי להגיש כתבי אישום נגד ארבעה אזרחים ישראלים שהיו שותפיו לדיגול של גיתון פולארד. המקורות הללו אמרו, כי משרד המשפטים יפתח בקרוב בהליכים לביטול החסינות שניתנה לשלושה מן הישראלים, מבלתי שנמצא שהם זמנו את החוקרים האמריקאים שנמנעו עימם בישראל. מדובר בדני איתן, יוסי יגוד ואורית ארב. הישראלי הרביעי שהיה מעורב בפרשה – אלי אבו־עם סלע – לא נחקר על ידי האמריקאים, ולפיכך לא ניתנה לו, בשעתו, החסינות שניתנה לאחרים.

במסמך שהוגש השבוע לבית המשפט בוואשינגטון על ידי הגיעה נאמר, בין השאר, כי המידע שמסר פולארד לישראל כלל גם מידע מסווג ביותר, שמסירתו לברה"מ עלולה לגרום נזק חמור לבטחון הלאומי.

קטיושות לצפון; שני חיילי צד"ל נהרגו בהתקפת מחבלים ליד ג'זין

רבין: בלבנון מציאות חדשה של שיתוף פעולה בין המחבלים לנוצרים

מאת שמעון ריש, ויעל אפרתי־שפרי „דבר"

מספר מילי קטיושה נחתו אתמול בלילה משטח לבנון לעבר הגליל. לא היו נפגעים, אך נגרם נזק למבנים, בתגובה מתמרצות הקטיושות. הייתה נשמעו היטב בכל ישובי האיזור, אך לא נגרמו אבדות חדות מיוחדים.

הקטיושות, בקטר 107 מ"מ, נורו כנראה מצפון לרצועת הבטחון, אך כחות צה"ל וצד"ל סרקו אתמול את אזורי רצועת הבטחון עצמה, כדי לבדוק אם יש סימנים לשיגורן של הקטיושות מעמדת איזור הבטחון.

כבר אתמול הוחל בתיקון הנזקים שגרמו בידי הקטיושות.

אתמול נהרגו שני חיילים מבחוותיו של גנרל לאחר ושלושה אחרים נפצעו, בשעות הצהריים, בהתקפה משולבת ומדוכנת של מחבלים שיעים על מוצבים של צבא לאחר באיזור נבי צמי, ליד ג'זין, בטבלעת הנוצרית שמצפון לרצועת הבטחון.

בכך הגיע מספר הנרגנים של צד"ל בחמשה הימים האחרונים ל־13. שמונה חיילים של צד"ל נפצעו בימים האחרונים וחלקם אושפזו בבית חולים רמבם בחיפה.

ההתקפה אתמול נערכה בשני גלים, כאשר החוקפים – שיעים מאיר־גון „חיזבאללה" ומקבוצות שיעים קיצוניות אחרות – השתמשו בנשק קל, בבאזוקות ובפצצות „ארפ"ג'י", תוך סיוע אש־ילדי.

חייליו של הגנרל לחאר, המשרתים בגזרת ג'ין שאינם נמנים באזרח רשמי עם צבא דרום־לבנון, הגיבו מיד באש עזה לעבר התוקפים.

בתום קרב שנמשך שעות אחדות נתפרו התוקפים ונמנו חזרה צפונה לאיזור.

מקורות ברום לבנון אמרו אתמול, בהגיבם על אירועי הימים האחרונים באיזור זה, כי בלילות הבתקפה אתמול מלמדת, כי אנשי לחאר עדיין מחזיקים בח לחם בעל יכולת, למרות האבידות שספגו בימים האחרונים.

מלבד הנפגעים בפעולות הנבלנות, נפגע של צד"ל לאחרונה כ־250 חיילים, שרובם שיעים חלקם גרים מצפון לרצועת הבטחון.

המקורות הודו, כי צד"ל עובר עתה את אחד ממבחניו הקשים ביותר, וכי אין להכחיש שיש ויש בשורותיו התרדרדות מוראל, הסעימו, כי אין לדבר על פירוק של צבא הדרום.

המקורות מדרום לבנון הדגישו, עם זאת, כי ללא סיוע וגיבוי מישראל דווקא בתקופה קטה זו, יתקשו לאחר ואנשיו להחזיק מעמד מול המתקפות המרוכזות של המחבלים השיעים הפלשתינים.

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול כי צה"ל נערך בחודשים האחרונים למצב חדש בלבנון שאיש לא יכול היה לשערו מראש, מצב בו מתקיים שיתוף פעולה בין הנוצרים לפלשתינאים.

ברדיו בטיעתו הציגו ע"ש אריה צימוקי אמר רבין כי הזהה אש"ף העיקרית ללבנון מתבצעת דרך גזניה. „האם ביטנו תיאר לעצמנו ש„אבל" תוקף את מגבה הפליטים שאתילה והארטילריה הנוצרית במזרח ביירות תסיע לפלשתינאים נגד „אבל"? – אלה דברים שקורים".

סר הבטחון אמר עוד כי איש לא יכול היה לשער כי ערעאת יחזיר ללבנון מפקדים לארגון תשתית פלסטינאית בשיתוף עם הנוצרים הנוצרים בלבנון. „אל מול זה אנחנו נערכים בלי אשליה שנעקוד את הטרור משורש", אמר רבין.

התקדמות בדרך לכינוס המושב השני של ועידת תנועת החרות

מאת עליזה ולך, מומחית „דבר" לענייני מפלגות

ב„חירות" מדברים בימים האחרונים על התקדמות בדרך לכינוס המושב השני של הועידה. הערשמות זאת נבחנה, אם מביאים בחשבון שרוב לוי, יחזור הימים מחדש, מרם השמיע קול לגבי הנפחה המצעת בתנאי מקום לכינוס הועידה, שאיבה תואמת את מאוויו.

משיחות שקיימו אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר והשר משה קצב, יושב־ראש נשיאות הועידה, עם השרים שרון וארנס, עולה שהשניים מוכנים להתאמץ סביב הצעה לסדר־יום, המקובלת על שמיר.

המוסכם בה נוגע לכחירת שמיר ל־יו"ר התנועה, להכרזת הועידה כמרכז התנועה ולאישור הסכם האיחוד עם המפלגה הליברלית (עם הסתייגות מסוימת של השר שרון מהסכם ליברמן).

הסעיף הבעייתי הוא סעיף מסלא־מקום ל־יו"ר התנועה, שרוב לוי מייעד לעצמו, ומתנקפו הוא תובע את ראשות מרכז התנועה. מקורבי לוי הערשמו, ששמיר אינו מתנגד להכללת הסעיף הזה בסדר־היום של המושב השני של הועידה, אך מקורבי שמיר טוענים, שהסכמת שמיר לזה מותנית בהסכמת השרים שרון וארנס.

קטיושות לצפון; שני חיילי צד"ל נהרגו בהתקפת מחבלים ליד ג'זין

רבין: בלבנון מציאות חדשה של שיתוף פעולה בין המחבלים לנוצרים

מאת שמעון ריש, ויעל אפרתי־שפרי „דבר"

מספר מילי קטיושה נחתו אתמול בלילה משטח לבנון לעבר הגליל. לא היו נפגעים, אך נגרם נזק למבנים, בתגובה מתמרצות הקטיושות. הייתה נשמעו היטב בכל ישובי האיזור, אך לא נגרמו אבדות חדות מיוחדים.

הקטיושות, בקטר 107 מ"מ, נורו כנראה מצפון לרצועת הבטחון, אך כחות צה"ל וצד"ל סרקו אתמול את אזורי רצועת הבטחון עצמה, כדי לבדוק אם יש סימנים לשיגורן של הקטיושות מעמדת איזור הבטחון.

כבר אתמול הוחל בתיקון הנזקים שגרמו בידי הקטיושות.

אתמול נהרגו שני חיילים מבחוותיו של גנרל לאחר ושלושה אחרים נפצעו, בשעות הצהריים, בהתקפה משולבת ומדוכנת של

هكذا من الأصل

ועדת הכנסת תדון בשבוע הבא בבחירת מבקר המדינה

אף מפלגה לא הציגה לפי שעה מועמד מטעמה

מאת כתבי „דבר" בכנסת

יו"ר ועדת הכנסת ח"כ מרכז רייסר מתכוון את ועדת הכנסת לדון בשלישי הבא כדי שיוצגו בפניה המועמדים השונים להפקיד מבקר המדינה.

עו"ד יצחק טונק סיים אתמול תקופת כהונה של חמש שנים כמבקר המדינה ופרש מתפקידו.

על פי החוק, ועדת הכנסת צריכה לבחור את המבקר החדש תוך שלושים יום מהיום שבו הוגש לה מועמד פרשתו של המבקר היוצא. ח"כ רייסר מסר אמש כי כוונתו לכנס את ועדת הכנסת שבוע לאחר סיומנו בפניה המועמדים להמונת מבקר המדינה כדי לבחור את המבקר החדש. את הסבוע שבין הצגת המועמדים לבין מועד הבחירה (ח"כ רייסר מתכוון שבחירת המבקר תהיה גלוייה ולא חשאית) רוצה יו"ר ועדת הכנסת לנצל כדי להיפגש עם המועמדים ולקבל את הסכמתם למועמדותם.

ח"כ רייסר מבקש לפעול לטעון מועמד משכם על הליכוד והמפלגה, כמו גם על מספר רב ככל האפשר של סיעות בכנסת.

לפי שעה, אף מפלגה לא הציגה רשמית שם של מועמד לתפקיד המבקר. השמות שהוזכרו עד כה הם: יעקב ניצן, חיים בדוק, שפיעון שיטריט (על ידי המערך), חיים קוברסקי (על ידי הפס"ד לז) ואליעזר שילוני (על ידי ח"כ שפירא מאגו"ש).

בימים הקרובים יעברו הכספים לפעולות השיקום של ההתישבות

„בריבית של 3.5% לא יוכלו החקלאים לעמוד"

מאת חיים בשיבוב, כתבי „דבר" לענייני חקלאות

„אנו נמצאים בראשיתה של דרך לפתרון המצוקה ובימים הקרובים יוכנס הסכם המתאים לתקציב המדינה לשם ביצוע פעולת השיקום בכל צורות ההתישבות", אמר אמש מנכ"ל משרד החקלאות מאיר בן מאיר בישיבת מזכירות המרכז החקלאי, שהתקיימה בתל־אביב.

בישיבה בה השתתפו גם נציגי התאחדות המרכזים האיחוד החקלאי אמר בן מאיר, שאם תבוצע פעולת הסיוע, אולם מחיר ההון, כלומר הריבית תהיה בסיעור של 3.5 אחוזים לחודש המשק היצרני לא יוכל לעמוד בו. לדברי בן מאיר יש להקים מחדש מערכת תומכת, אשר תריין בניהול הפוסף, בלעדי דבר זה הפעולה שתינקט לא תשיג את מלוא מטרתה.

בן מאיר בנה את התביעות של משרד החקלאות לתקציב השנה הבאה: העמדת הון למשק היצרני בריבית סבירה; העמדת הון פיתוח, כדי שתאפשר הרחבת הייצוא החקלאי; תמיכה בהקמת תשתיות להרחבת הייצוא החקלאי; העמדת סכומים מתאימים לסובסידיה לענפים מסויימים במשק החקלאי, כדי שהדבר יאפשר תכנון הייצור החקלאי; העמדת סכומים מתאימים להמשך הפיתוח החקלאי.

בן מאיר אמר, כי תביעות אלה הוצגו בפני הגורמים הקובעים, אולם עדיין אין תשובה אם הן התקבלו על דעת כשרד האוצר.

מזכ"ל המרכז החקלאי מסר, כי המרכז החקלאי הכין את שר האוצר להשתתף במליאת המרכז החקלאי בו יוצגו בפניו תביעות החקלאים ולקבל תשובות לביעות שיועלו בפניו.

לדבריו כאשר עושים את המאזן הכולל של המשק החקלאי ההתישבותי בישראל, הרי מאזן זה הוא חיובי ואין שום הצדקה להתקפות על ההתישבות החקלאית מצד גורמים שונים.

צרפת מודאגת מ„בנליזציה" של מצב המלחמה במזרח־התיכון

מיטראן ל„דבר": „אין לי כרגע תכנית לביקור בישראל"

מאת גרשון קיזן, כתבי „דבר" בפאריז

נשיא צרפת פרנסואה מיטראן אמר, כי צרפת מודאגת מן המצב במזרח־התיכון בו ניכרת „בנליזציה" של מצב המלחמה.

נשיא צרפת שדיבר בקבלת פנים לסגל הדיפלומאטי לרגל השנה החדשה אמר, כי בסופו של דבר יהיה צריך להתישב ליד אותו שולחן ולבקש את הערובות הבינלאומיות הדרושות.

צרפת הביעה אפסרית של פגישות מקדימות לועידת שלום בינלאומית, אך היא תקדם בברכה כל נוסחה שתאפשר התקדמות, אמר.

בשיחה עם כתבי „דבר" בהיכל קבלת פנים לעתונאים אמר פרנסואה מיטראן, כי אין כרגע תכנית לביקור המלכתי של ראש ממשלת ישראל בצרפת. בעקבות ביקור חוסני מובאראק וביקורו של המלך חוסין הצפוי לשבוע הבא, אבל הוא נמצא בקשר רצוף עם מנהיגים ישראליים המבקרים בפריס ובסוף החודש יוזמן עם שמעון פרס.

בשיחותיו עם חוסין ביום שני הבא תעלה גם שאלת התפתחויות האחרונות ביחסי ירדן־ישראל.

כשנשאל על חלקו של אש"ף במאמצים לשחרור בני ערובה צרפתים בלבנון אמר מיטראן כי כל מי שפועל בנדון מבצע מעשה הטרוריסטי חשוב.

בירה הקרובים יעברו הכספים לפעולות השיקום של ההתישבות

„בריבית של 3.5% לא יוכלו החקלאים לעמוד"

מאת חיים בשיבוב, כתבי „דבר" לענייני חקלאות

„אנו נמצאים בראשיתה של דרך לפתרון המצוקה ובימים הקרובים יוכנס הסכם המתאים לתקציב המדינה לשם ביצוע פעולת השיקום בכל צורות ההתישבות", אמר אמש מנכ"ל משרד החקלאות מאיר בן מאיר בישיבת מזכירות המרכז החקלאי, שהתקיימה בתל־אביב.

בישיבה בה השתתפו גם נציגי התאחדות המרכזים האיחוד החקלאי אמר בן מאיר, שאם תבוצע פעולת הסיוע, אולם מחיר ההון, כלומר הריבית תהיה בסיעור של 3.5 אחוזים לחודש המשק היצרני לא יוכל לעמוד בו. לדברי בן מאיר יש להקים מחדש מערכת תומכת, אשר תריין בניהול הפוסף, בלעדי דבר זה הפעולה שתינקט לא תשיג את מלוא מטרתה.

בן מאיר בנה את התביעות של משרד החקלאות לתקציב השנה הבאה: העמדת הון למשק היצרני בריבית סבירה; העמדת הון פיתוח, כדי שתאפשר הרחבת הייצוא החקלאי; תמיכה בהקמת תשתיות להרחבת הייצוא החקלאי; העמדת סכומים מתאימים לסובסידיה לענפים מסויימים במשק החקלאי, כדי שהדבר יאפשר תכנון הייצור החקלאי; העמדת סכומים מתאימים להמשך הפיתוח החקלאי.

בן מאיר אמר, כי תביעות אלה הוצגו בפני הגורמים הקובעים, אולם עדיין אין תשובה אם הן התקבלו על דעת כשרד האוצר.

מזכ"ל המרכז החקלאי מסר, כי המרכז החקלאי הכין את שר האוצר להשתתף במליאת המרכז החקלאי בו יוצגו בפניו תביעות החקלאים ולקבל תשובות לביעות שיועלו בפניו.

לדבריו כאשר עושים את המאזן הכולל של המשק החקלאי ההתישבותי בישראל, הרי מאזן זה הוא חיובי ואין שום הצדקה להתקפות על ההתישבות החקלאית מצד גורמים שונים.

צרפת מודאגת מ„בנליזציה" של מצב המלחמה במזרח־התיכון

מיטראן ל„דבר": „אין לי כרגע תכנית לביקור בישראל"

מאת גרשון קיזן, כתבי „דבר" בפאריז

נשיא צרפת פרנסואה מיטראן אמר, כי צרפת מודאגת מן המצב במזרח־התיכון בו ניכרת „בנליזציה" של מצב המלחמה.

נשיא צרפת שדיבר בקבלת פנים לסגל הדיפלומאטי לרגל השנה החדשה אמר, כי בסופו של דבר יהיה צריך להתישב ליד אותו שולחן ולבקש את הערובות הבינלאומיות

האם יהיה השר גד יעקבי שגריר ישראל הבא בארה"ב?

מאת עליזה הלן, כתבת „דבר" לענייני מפלגות

באוקטובר מתחיל שבר של השר גד יעקבי יתחר ויותר במרמצר לשגריר ישראל בוואשינגטון. מקורות בבריב במסגרת העבודה אמרו ל„דבר" שהחלטה על מינוי עדיין לא התקבלה ושום במסגרתו יש המדיקים עליו.

גם מקורבי ראש הממשלה יצחק שמיר אמרו ל„דבר", שעדיין לא הוצגה בפניו רשימת מועמדים לתפקיד, כפי שנגור מהתוספת להסכם הקואליציוני שנחתם על סף הרוטציה.

יתר על כן, אמרו המקורבים, אין שום הראות שבבר יאבר מיניו של אישיות בעלת הון פוליטית מובהקת כל כך לתפקיד השגריר בוואשינגטון.

אף־על־פי־כן מפיצים מי שבפיצים שאת מקומו של יעקבי בממשלה, אם ייצא המינוי אל הפועל, יתפנה ה"כ רפי אדרי. אם זאת תהיה ההתפתחות תתנה התפקיד של ד"ר הקואליציה, ובהקשר זה מזכירים את הסבות של הלכים כיכה חריש ואברהם כץ־עוז.

תובעי פולארד רוצים

(המשך מעמ' 1)

כוח הזיכרון הכרוסים שלו, להעביר מידע נוסף לישראל, שאותה הוא מגדיר כ„מלדת שניה שלו".

התביעה טוענת, כי פולארד העביר לישראל – במהלך 18 החודשים שבהם ריגל לטובתה – יותר מ־100 מסמכים בסוגים, שיתגר מ־800 מהם סיווגם „סודי ביותר". חלק מן המסמכים מכילים מאות עמודים, בינהם חישובים מסבירים, גראפים וצילומי לוויין.

לדברי התביעה, רק 163 מן המסמכים האלה הוחזרו לאמריקאים על ידי ישראל.

התביעה אומרת עוד, כי אין להקל בעונשו של פולארד, משום שהחוק האמריקאי אינו מבדיל בין ריגול לטובת אויב או לטובת בעל־ברית, ומשום שאם לא יסגור פולארד עונש חמור, לא יהיה בכך כדי להרתיע אחרים, סיראו חירות לעצמם לרגל לטובת בעל־ברית, בהנחה שמעשים זה אינו הטוב.

בתקופה שבה עבד למען ישראל, אומר מסמך התביעה, קיבל בעונתן פולארד כ־50,000 דולאר במזומן לידיו ועוד 30,000 דולאר הוכנסו לחשבון בנק סלו בחו"ל.

מפעיליו הישראלים, בראשם רפי איתן, – נאמר הלאה בכתבמך התביעה – הבטיחו לו, כי אם יחשפו שלטונות ארה"ב את עקבותיו, תבטא ישראל פתיחת הליכים כלשהם נגדו.

הם הראו לו דרכון ישראלי שהוצא לו, שנקא את השם „דני כהן", ובהכיחו לו, כי השגריריות הישראלית בוואשינגטון תעניק לו מקלט בעת צרה, „לפי חוק השבות".

עוד אומרת התביעה, כי פולארד קיבל מפעיליו רשימות של בסמכים שאותם ביקשו שיגיג עבורם הם לחצו עליו פעמים רבות להביר את קצב עבודתו.

המסמך מספר, כי היוזמה לפעולת הריגול היתה של פולארד עצמו, שפנה אל אל"מ סלע בקרן 1984 והציע לרגל למען ישראל. סלע קבע לפולארד צפוי הדקשרות, דבר כיסו על פיצוי בספי והסביר לו את מהות המסמכים שעליו להסיר. מאוחר יותר, עברה הפעלה לידיו של יוסי יגור, נספח בקונסוליה הישראלית בניו־יורק. פולארד היה נוהג לקיים פגישות דרסבועיות עם מפעיליו, בדירתו של דיפלומאט ישראלי, ליד וושינגטון.

במסמך נאמר עוד, כי בקיץ 84', ניסו בני חוג פולארד לגיים ידיד שלהם לרגל למען ישראל, תמורת בצע כסף, אולם האיש סירב להם. במסגרת עבודתו, היה לפולארד אישור במתני לראות חומר סודי ביותר, דבר שאיפסר לו לשלוף מסמכים ומאגרי־מידע מדעיים חומר סודי ביותר, שלא היה קשור לתחומי עבודתו.

התביעה אומרת עוד, כי פעילותו של פולארד גרמה נזק המור ליחסי החוץ של ארה"ב, מפני שעורדה חשד של כרגנת דידחתיות לארה"ב בחורת התיכון, כי הבטחון הלאומי שלהן נפגע במעשה ריגול ישראלי שבוצע בארה"ב.

התביעה מציינת, כי פולארד עבר על ההסכם שנעשה ביגו לבין התביעה בכך שהתראיין כלי אישור ל„ג'רוסאלם פוסט", בחודש שעבר. פולארד אמנם לא גילה כל מידע מסוג בראיון זה, אולם הדבר מוכיח, לטענת התביעה, כי אין הוא עומד בהסכמים וכי הוא עלול – אם ישחרר אחרי מאסר קצר יחסית – להמשיך ולהעביר מידע.

ההצעות של זקהיים

(המשך מעמ' 1)

כך יקרה לליבא, ביצועיו שוב לא היו עדיפים". זקהיים הוסיף: „לא בבאתי איש בחילואויר האמריקאי, בשמנון או אפילו בסטייס דרמבנג, סיאמר, כי הליבא עדיף על בוסטר".

בדברו על שאלת התעסוקה אמר זקהיים, כי הגיה שהליבא יספק 100 מיליון שעות עבודה לתעשיה הישראלית. החלופות שהוא מציע יספקו 80־31 מיליון שעות עבודה.

בבין החלופות הסוגות שתיים נראו כושכות במיוחד, כפי שכבר דווח בעתונות, ה„אף 16" ללא תוספת ישראלית כלשהי ו„אף 16", שבו תושתל אוויוניקה ישראלית. עם זאת הודה זקהיים, כי לא יהיה אפשר להשתיל במטוס את כל הבקרה, שפותח ל„ליבא". על־פי ההצעה תוסת התעשיה האווירית הקבלן הראשי לייצור ה„אף 16". הסתבר, כי צוותו של זקהיים עשה עבודה מעורבת מאד. להצטרדות ב„אף 16" בלבד יש תשע חלופות־מישנה.

עליפי גירסת זקהיים יהיה ה„אף 16" זול בהרבה ממה שישלמה בעדו ישראל עד כה, 14.6 מיליון דולר בלבד. „אף 16" עם אוויוניקה ישראלית יעלה פחות מ־17 מיליון דולר עליפי חישוביה. זקהיים הדגיש, כי ההצטרדות ב„אף 16" תהיה על כן כהיה בהרכה, 36 מטוסים בשנה, התחבנית כולה תושלם עד 1999, במקום בראשית שנות האלפיים. לתעשיה הישראלית יזקנו, לדבריו, בחלופות־המישנה השונות של ההצטרדות ב„אף 16" 80־43 מיליון שעות עבודה.

באשר לבהריבות של „ג'נרל דינמיקס", יצרן ה„אף 16", לארבע מדינות אירופיות, אמר זקהיים, כי היצרן יוכל לפצות אותן בעבודות ארוכות, אם „יצור כלו בישראל.

זקהיים מדגיש, כי כל אחת מחלופות שהוא מציע תתיר בדיר מערכת הבטחון יותר גמישות בהקצאת כספי הסיוע האמריקאי. הליבא", סכן בחלק מחזון לא תגיע ההוצאה השנתית עליהן לתיקרת 550 המיליונים. את הבקורות ביטחוניות, אמר זקהיים, כי היצרן יוכל לפצות אותן בעבודות אחרות. שבמן יש לה יתרון יחסי. עוד אמר, כי ביכול הפרוייקט אינו בעוד שאלה של אמינות, שכן על שאלות כאלה מחליטים על־פי הבראיות הכלכליות. הוא הדגיש, כי בסיחותיו עם ראשי מערכת הבטחון ועם הדגו המדיני הישראלי לא חש בגישה אנטי־ציונלית, אלא בגישה עניינית. „שלא כפו בכמה מהעתונים, הוסיף בעוקצנות.

אליעזר סלוצקין – למנוחות

מאת יצחק מרידור, כתבי „דבר" בעסק

מאות הלכו אתמול אחר הצהריים אחרי ארונו של אליעזר סלוצקין ז"ל, איש עין חרוד־איחוד, שנפטר ביום שני, יומיים בלבד לאחר יום הולדתו ה־100, והובא למנוחת עולמים בבית העלמין שבעין חרוד־מאוחד, בסמוך לקבר אשתו, בלומה סלוצקין־מירון, שנפטרה לפני כחמש עשרה שנה, ב־1972.

הטלוים, בנו קופל, בנתיו שרה ומימי, נכדיו ונכדיו, ותיקי שני העין חרודים, וידידיו הרבים מדגניה, מכנרת, מהתישבות העובדת ומנקודות ישוב רבות מכל רחבי הארץ, אלה שרק בשבת האחרונה חגגו עם סלוצקין את יום הולדתו ה־100, סבו לעין חרוד למחוזה אחרון של פרידה עצובה מיקרה. היסיש.

הדוברים, ליד קברו של סלוצקין, בשם הקבוץ ובשם המשפחה, ניסו, פעם נוספת לתת בטוי לכל אשר האיש סימל עבורם.

הילה שרת שרה שיר של רחל שהוקלט על ידי אביה, יהודה שרת ז"ל, והבן קופל סלוצקין אמר „קדיש".

עד לפני שבועיים, אמר אתמול מזכיר עין חרוד־איחוד, עוד המתבב סלוצקין בין הגרדים וצנורות האינסטלציה של הקבוץ. „אני יודע שהיום קונים חדשים, אבר בחיוך, אבל אני בטשיך לתקן".

ביום שני, טוקף אוהבים ובני בשפחה, כבר אמר להם בקריצה, כדרכו, ש„הוא, שם למעלה, כבר רוצה אותו אצלו".

אין ספק שרק המחלה, לא הגיל ובוודאי לא הזיקנה מנעה בעדו מלהכנס עם מפתח צנורות וכתבי ברל, למאה הבאה שלו.

שמיר לארה"ב לביקור במחצית פברואר

מאת אמנון דנקר סופר „דבר" בארה"ב

ראש הממשלה יצחק שמיר יבוא לביקור רשמי בוושינגטון בתחילת המחצית השנייה של החודש הבא.

על כך מסרו אתמול מקורות ישראלים בוושינגטון. שמיר ייפגש עם הנשיא רייגן ועם מזכיר המדינה שולץ. הוא ישהה בוושינגטון שלושה ימים וייבקר גם בערים נוספות בארה"ב במשך שבוע נוסף.

הנכים מוחים על מיסוי קצבאות־נכות

(ע). – מצעד מחאה של מאות נכים, שחלקם מרותקים לעגלות נכים, או מדדים על קביים. ייערך ביום א' הקרוב. ברחוב ריזנגוף בת"א, במחאה על הכוונה להטיל מיסוי על קצבאות הנכות.

החלטה לקיים את המצעד נתקבלה אתמול בערב, בכינוס מחאה שנערך בבית המועד הפועל של הסתדרות, בתל־אביב. לכינוס הגיעו מאות נכים.

כינוס החירום אתמול אורגן על־ידי מטה המאבק של הנכים, המאגד כ־400,000 נכים מ־26 ארגונים, מכל המגזרים (למעט נכי צה"ל), הוא נועד לתבוע מהממשלה לא להטיל מיסים על קצבאות הנכות.

כל הנוכחים תבעו מהממשלה לסגת לאלתר מענין המיסוי על הקצבאות ולהשלים את הקצבאות הקיימות.

הדוברים בכינוס החירום של הנכים אמרו, כי לנוכח אי ההיענות לפניות של מטה המאבק של ארגוני הנכים לראש הממשלה, לממלא מקומו ולשר האוצר. החליט מטה המאבק לפתוח „במאבק חסר פשרות", שתוילתו תהיה מצעד המחאה הרחוב.

מצעד המחאה הרחוב יתקיים, כאמור, ביום א' וצעדו נכים המרותקים לעגלות נכים ולמיטות ניידות. נכים המסתייעים בקביים, ביחורים עם כלבי נחייה ונכים אחרים.

מצעד המחאה יצעד תחת הסמלה: „תראו ממי רוצים לקחתו".

שביתה של עובדי עירית אום אל־פאחם

מאת מתחמד חזליה, סופר „דבר"

עובדי עירית אום אל פחם פותחים מהיום בשביתה בלתי מוגבלת במחאה על אי קבלת משכורותיהם לחודשים אוקטובר – דצמבר.

ועד העובדים שהחליט על השביתה לאחר פגישה סוערת עם ראש העיר טוען שהעיריה לא שילמה את ההפרשות לתגאים הסוציאליים ולקרן ההשתלמות בעבור שנה שלמה.

המודים בבית הספר התיכון פתחו גם הם בשביתה ממושכת.

השביתה מאושרת על ידי ארגון המורים העל יסודיים.

לסופר „דבר" נודע שארגון המורים מאיים להשבית את הלימודים בבתי הספר התיכוניים באזור ולקיים הפגנה מול משכן הכנסת אם תוך זמן קצר לא תשלם העיריה את המשכורות.

סופר „דבר" מעיר שבגלל הבעיות התקציביות הגרעון המצטבר של העיריה, המגיע ליותר מחמישה מיליון שקל, הועלתה הצעה להקים עמותה שתנהל את עניני בית הספר התיכון, אך הנהלת העיריה דחתה הצעה זו. במשרד החינוך שוקלים הצעה זו בריצינות.

יופסקו ביקורי בית של אחיות בשעות אחה"צ

מאת דנקה דרנישׁ, סופרת „דבר"

שירות ביקורי בית של אחיות לטיפול בחולים סיעודיים או חולים אחרים המרותקים למיטה יצומצם לשעות לפני הצהרים בלבד. החל מיום א' הקרוב יפסקו הביקורים שערכו האחיות בביתו של החולה לאחר שעות עבודתן הרגילות וזאת נוכח סידוב משרד האוצר לעדכן תעריף ביקורי בית.

ההחלטה על הפסקת ביקורי אחיות בשעות אחר הצהרים התקבלה על ידי המזכירות הארצית של הסתדרות האחיות והאחים. מ"מ מזכירת הסתדרות האחיות שולה ברקו מסרה, כי התעריף לביקור בית של אחות הוא בסך 6.75 ש"ח. „זהו תעריף מביש" – אמרה שולה ברקו.

הסתדרות האחיות מתבצלת בפני החולים המרותקים למיטה וזקוקים לטיפולי בית ומסילה את מלוא האחריות על המצב שיווצר על משרדי האוצר והבריאות. „לא נותרה לנו כל ברירה לאחר שפניות חוזרות ונשנות אל משרד האוצר לתיקון המעוות חושבו ריקם" – נאמר בהודעת הסתדרות האחיות והאחים.

וענונו מסרב להפסיק את שביתת הרעב בה פתח

מאת דני צדקיני, סופר „דבר" בירוחם

מרכזי וענונו סידב להיענות לבקשת פרקליטו עו"ד אמנון זכרוני, ולהפסיק את שביתת הרעב שבה פתח ביום ראשון במקום מעצרו, בדרישה להחזרת זכויות העציר שנשללו ממנו כולל אפשרות לתאונה ב„וקמן".

עו"ד זכרוני שביקר אצלו אתמול בחברת עו"ד נוסף ממשרדו דן אסן, המטפל בבג"ץ שהעונגו הגיש בעניין זה, אמר כי ביקש מועונו להפסיק את שביתת הרעב בנימוק שהוא „צריך הרבה כח על מנת לסיים לעצמו ולפרקליטו".

זכרוני שוחח עם לקוחו כשעה ושלושת רבעי, ובחלק מהפגישה נכח עו"ד אסן. בצאתו מהפגישה סיפר לעתונאים שהמתינו לו מחוץ לבלא, כי וענונו סמשקלו הנורמלי הוא 64 ק"ג שוקל עתה 57 ק"ג, וכתוצאה מהשביתה הוא מאבד חצי קילו כל יום. מדי יום הוא נשקל על כשקל הנמצא בסמוך לתאו. וענונו שהיה, מעודו מבקרים האחרון של בני משפחתו אינו מוזן בכמייה על הנולת הכלא ושותה רק כים.

עו"ד זכרוני אישר כי קיימת אפסרות שיסע לאוסטרליה לצורך הכנת הגנה על לקחו.

ברה"מ מוכנה לקבוע לוח זמנים לנסיגת כל כוחותיה מאפגניסטאן

נאמר בהודעה רשמית שנמסרה במוסקבה אחרי ביקורו של שר החוץ בקאבול

מוסקבה (א.פ. ורויטר). – שר החוץ הסוביטי אדוארד שוואדנדזה אמר אתמול כי נסיגת הכוחות הסוביטיים מאפגניסטאן „איננה רחוקה" ומי ארצו מוכנה לקבוע לוח זמנים לנסיגה כדלת כדי לסיים להביא לפתרון מדיני במלחמת האזרחים במדינה הנמשכת זה שבע שנים.

בהודעה רשמית, שנמסרה במוסקבה לאחר שובו של שר החוץ מביקור בקאבול בדרך אפגניסטאן, נאמר כי הנהגת ברה"מ תומכת במאמציה של קאבול להגיע מהר ככל האפשר לפתרון של המלחמה באמצעות שיחות השלום הנערכות בחסות האו"ם. „במסגרת השיחות נגיע להסכמה גם בשאלת לוח הזמנים לנסיגת כחות הסוביטיים", נאמר בהודעה.

ביקורו של שר החוץ הסוביטי, שאליו התלווה יעץ הקרמלין לענייני חוץ אנאטולי דוברינין, היה הביקור רם הודג ביותר בקאבול מצד משלחת סוביטית מזה שבע שנים. השניים הגיעו לאפגניסטאן כמה ימים לאחר שמנהיג המדינה נאג'יבוללה הודה לצבאו להפסיק את האש במלחמה עם המורדים המוסלמים. המורדים המוסלמים דחו ביתתיים את הפסקת האש ותמסר כי הקרבות נמשכים.

בהודעה קוראת ברה"מ לכל הצדדים לכבד את הפסקת האש, כיון שרק בדרך זו יהיה אפשר להגיע להסדר פוליטי. ברה"מ גם הודיעה, כי קאבול תמשיך ליהנות מסיוע סוביטי בניסוח הסכם פוליטי, „העונה על צרכי העם האפגאני ומסייע להשגת הסכמה לאומית במדינה". עם זאת לא נמסר מתי תתחיל הנסיגה הסוביטית או כמה זמן תיארך.

השיחות בעניין אפגניסטאן הנערכות בחסות האו"ם יתחדשו בתחילת חודש פברואר בז'נבה. בשיחות משתתפת גם פקיסטאן וזו רחתה אתמול את ההודעות הסוביטיות האחרונות. דוכר משרד חוץ הפקיסטאני אמר אתמול, כי לקראתה של ברה"מ להפסקת אש חיימת להחלטת נסיגה מהירה וללא תנאי מארמת אפגניסטאן.

פקיסטאן תומכת במורדים המוסלמים בנשק ובציוד ומשתתפת בשיחות שבחסות האו"ם, מאז 1982. בשיחות הושגה הסכמה כללית לגבי מרבית הנושאים, מלבד שאלת לוח הזמנים לנסיגת הכוחות הסוביטיים, המונים כ־115,000 איש.

שביתת התחבורה הציבורית בפאריס מחריפה, המונים תקועים בתורים ארוכים ברכבת התחתית (באוטובוסים.

שרי אוצר לשעבר משיאים עצות איך יש להצעיד את כלכלת ישראל קדימה

מאת מיריה אבנימלך

בקריאה נרגשת לעודד יצוא ולשפר את רווחיותו ולפסר אלפי עובדים בסקטור הציבורי יצא שר האוצר לשעבר, יגאל הורביץ ביום עין שעיכה אוניברסיטת תל־אביב, לזכרו של יהושע רבינוביץ ז"ל בהשתתפות נגיד בנק ישראל פרופסור מיכאל סנקר, פרופסור חיים בן־שחר ופרופ' אסף רזין מאוניברסיטת תל־אביב.

בין־אוגרב הצטרף אף הוא לקריאה לשפר את רווחיות הייצוא, ולהפלותו לטובה על ידי מדיניות שער חליפין אפקטיבי וכן לעודד צמיחה והשקעות על ידי מתן תשואה גבוהה לחסכון.

הדוברים הסכימו כי הבעיה העיקרית של המשק הינה שחיקת רווחיות הייצוא, קיפאון בגידולו וגידול בגרעון הממדי וכי התבנית הכלכלית אינה נותנת לכך פתרון.

הפתרונות שהציעו הדוברים שונים. בעוד נגיד בנק ישראל פרופסור מיכאל סנקר הראה את הפתרון לרווחיות הייצוא בהקפאת שכר על ידי עיקור הוספת חיקר באמצעות עיסקת־ומבלה, תמכו סר־אוגרב־פרופסור אסף רזין ופרופסור חיים בן־שחר, שהיו בשותפות נגיד הבנק הנ"ל, בהוספת קיצוצים ורחיית הרפורמה במיסוי עד לאחר מתן הפתרונות בבעיות הבסיסיות של מאזן התשלומים.

בעוד שר האוצר לשעבר אורנה הורביץ ביסו להציע פתרונות לבעיות הכלכליות של 1987 הציע שר האוצר לשעבר יורם ארידור לרבר על הבר, ובא חשבון עם המסורתיות, הפוליטיקאים הפרופסורים ולא שכח גם את ארנסט יפה.

הקלסתרון של השבוע: אריה דולצ'ין ששב מארה"ב

טלוויזיה

מאת מיכי מז

אריה דולצין בראיון לחיים פלסנר, „מבט"

האיש שעשה את השבוע אינו ארנסט יפה, שאת מחיר הפנסיה החדשית שלו לא הצלחתם לחסוך בתום עשר שנות עבודה ולסכום העגול של פיצוי הפרישה הכפייה קלו לא תגיעו בחיים.

לקלסתרון השבוע ראוי אריה דולצין, מנהיג העם היהודי, האיש ששב אתמול מאחר ממסעותיו העלומים (בשליחות ג'וראיש יוניימד טורס איג'נסי) ומצהיר בלי להניד עפעף לא ידעתי, לא שמעתי.

זה האיש שנתה השורה שלו סלל גם את ראשית הפגישה שבבעלותה הנוטר הנשא את השם המזייב בנק לאומי לישראל. הנה הוא מכריז, אמש, בפעם הראשונה, שתנאי הפרישה של יפת הם אמנם „שערוריה".

היכן היית, מר דולצין, במשך החודשים שנקפו מאז נחגלתה הטערוריה אם נבנים דברים, כי מן הייתנתה למרת על הפנסיה של יפת, אחי למרת עליה, כמובן, לפני חודשים. אז שמע מסעותיך הבהלים בעניני הסם היהודי מרעבים את כח הסמכה המבוהר שלך?

חיים פלסנר שאל בתקיפות הראויה את השאלות הנכונות, אלא שהתשובות של דולצין נלקחו כמו מאפרה אחרת. מי שמעם אותו אתמול, צריך היה לצבוט את עצמו שוב ושוב כדי להאמין שאין הוא צופה בראיות מתוך מחזה פרוע.

דולצין אמר שאינו חייב לדעת מה שכרם של עובדי הבנק. „לא בסמכותי, לא בתפקידי". אם כך, יתחבן שסמכותו ותפקידיו הם מיותרים לגמרי, אולי כמו תפקידיו בסוכנות ובהסתדרות הציונית.

שרי אוצר לשעבר משיאים עצות איך יש להצעיד את כלכלת ישראל קדימה

מאת מיריה אבנימלך

בקריאה נרגשת לעודד יצוא ולשפר את רווחיותו ולפסר אלפי עובדים בסקטור הציבורי יצא שר האוצר לשעבר, יגאל הורביץ ביום עין שעיכה אוניברסיטת תל־אביב, לזכרו של יהושע רבינוביץ ז"ל בהשתתפות נגיד בנק ישראל פרופסור מיכאל סנקר, פרופסור חיים בן־שחר ופרופ' אסף רזין מאוניברסיטת תל־אביב.

בין־אוגרב הצטרף אף הוא לקריאה לשפר את רווחיות. הוא הוסיף, כי הבעיה העיקרית של המשק הינה שחיקת רווחיות הייצוא, קיפאון בגידולו וגידול בגרעון הממדי וכי התבנית הכלכלית אינה נותנת לכך פתרון.

הפתרונות שהציעו הדוברים שונים. בעוד נגיד בנק ישראל פרופסור מיכאל סנקר הראה את הפתרון לרווחיות הייצוא בהקפאת שכר על ידי עיקור הוספת חיקר באמצעות עיסקת־ומבלה, תמכו סר־אוגרב־פרופסור אסף רזין ופרופסור חיים בן־שחר, שהיו בשותפות נגיד בנק ישראל פרופסור מיכאל סנקר, בהוספת קיצוצים ורחיית הרפורמה במיסוי עד לאחר מתן הפתרונות בבעיות הבסיסיות של מאזן התשלומים.

בעוד שר האוצר לשעבר אורנה הורביץ ביסו להציע פתרונות לבעיות הכלכליות של 1987 הציע שר האוצר לשעבר יורם ארידור לרבר על הבר, ובא חשבון עם המסורתיות, הפוליטיקאים הפרופסורים ולא שכח גם את ארנסט יפה.

השוואת מעמד הישובים הדרוזיים לערי הפיתוח

מאת מתפבה חלבי, סופר „דבר"

שר העבודה והרווחה משה קצב הניח ביום ראשון שעבר על שולחן הממשלה את החלטת הכנסת בדבר השוואת מעמדם של הישובים הדרוזיים בארץ למעמד של עיירות הפיתוח. השר קצב מבקש שהממשלה תאשר את ההחלטה הזו ותביא אותה לפועל כי לדעתו יישום החלטה זו תפתור את מרבית הבעיות במיגזר הדרוזי ובמיוחד תקנה להם הרגשת שיוויון מוחלט במדינה.

לסופר „דבר" נודע, כי הממשלה תדון בהחלטה זו בישיבתה הקרובה.

כמו כן נודע, כי השר משה ארנס יבקש מהקבינט הממשלתי להשות את מעמדם של הדרוזים לזה של היהודים, כי לדבריו הדרוזים הינם אזרחים הממלאים את חובותיה למדינה במסגרת השירות הצבאי והגיע הזמן לתת להם הרגשת שיוויון וחבויות גם לאחר תום השירות.

משלחת פרלמנטארית מפרו לביקור בארץ

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

משלחת פרלמנטארית מפרו, בראשות נשיא בית הנבחרים הפרואני פרנגרו ליאון דהדיזר, שר הנשיאות ניקנור מוחיכה אלוהארס ומזכ"ל מפלגת השלטון הסוציאל־דימוקראטית לואיס נגרדוס קר־אדו, שוהה בימים אלה בארץ, בראיה הקרן הקיימת לישראל.

מוסדות תנועת המושבים הושבתו בשל סירוב לנהל מו"מ עם מפוטרי מת"ם

מאת דני צדקיני, סופר „דבר"

200 עובדי תנועת המושבים השביתו אתמול את מוסדות התנועה.

דובר מטעמם מסר, כי נקטו צעד זה באישור הוועדה המרכזת של ההסתדרות, משום שמזכירות התנועה מסרבת לנהל מו"מ עם 100 עובדי רשת החנויות שלה – מת"ם – שנסגרה באחרונה. ואז, בטענה ש־100 עובדי הרשת הם עובדי החברה ולא עובדי התנועה. בית תנועת המושבים ברחוב ליאונרדו דהווינצ'י בת"א הה אתמול סגור בשל כך.

צרפת הפציצה מטרות של לוב בצ'אד

פאריס (רויטר, א.פ). – מטוסי קרב צרפתיים הפציצו אתמול מתקן של חיל האויר הלובי בצפון צ'אד והרסו תחנת ראדאר לובית – כך מסר דובר במשרד ההגנה הצרפתי אתמול.

הדובר אמר, כי ההפצצה באה בתגובה להפצצות לוביות בדרום צ'אד. לדברי משרד ההגנה הצרפתי מתקן הראדאר בנאדי דום „ותצא מכלל פעולה" בהתקפת מילי אויר־קרקע של מטוסי חיל האויר הצרפתי. האתר נמצא בצפונית לקו הרוחב המחלק את צ'אד לאחוד השפעה לובי בצפון ולאחוד השפעה צרפתי בדרום.

קרבות גבול בין סין ווייטנאם

בנאנקין (רויטר). סין ווייטנאם הודיעו אתמול, כי קרבות גבול פרצו בין שתי המדינות, וממשלת ווייטנאם הודיעה, כי 500 חיילים סיניים נהרגו בהתנגשויות.

פקידים בפקין אמרו, כי שומרי גבול סיניים ערכו „מתקפות־נגד עונש" נגד הכוחות הווייטנאמים במהלך הימים האחרונים, אולם לא מסרו נתונים על מספר הנפגעים. רדיו ווייטנאם טען לעומת זאת, כי הצבא הווייטנאמי חיסל חטיבה מצבא סין, שניסתה לתפוס ארבע גבעות במחוז הא טוין שבצפון המדינה. לדברי רדיו־האנוי 500 חיילים סיניים נהרגו בהתקפה.

ד

אנשים • אנשים •

מועמדות

אמיטה גרינברג השרה לשוויון חברתי בממשלת שחרור תפעל למען הענקת פרס נובל של השנה הבאה לאידה נודל (בתמונה). זאת גילתה השרה אתמול, במסיבה למען אידה נודל שנערכה בביתה של רעיה. יגלום העומדת בראש נשים ישראליות למען אידה נודל, בממסיבה נכחו הרבה מי ומי, כולן נשים, חוגבר היחיד היה בעלה של השרה השוויונית. המחמאות הכתיבו לשיחה טלפונית עם אידה נודל, שהחמיצה מבעוד מועד, אך הסרכיות במוסקווה ובקישיניב „לא מצאו" את אידה נודל. שולמית שמיר רעיית ראש הממשלה סיפרה על המאבק למען השגת הי־תר עלייה לאשה הבודדת. אילנה פרידמן, אחותה של אידה, אמרה כי על אף האחוד אידה נודל לבקר את מחרוב במוסקווה, יהם השלטונות אליה לא נשתנה לטובה. רציה יגלום, שאספה בחודשים זאת עשרת אלפים דולאר ל„קרן אידה נודל", סיפ־רה שהתאכזבה מאלי ויזל שאמר כי בביקורו הקרוב במוסקווה יפעל למען כל מסורבי הע־לייה ולא יעמיד את אידה בראש הרשימה. „אידה היחידה שהיא לגמרי בודדה" אמרה רציה יגלום, והתנומה בכך שאחרי בדיוממן העומד לבקר במוסקווה הבטיח התערבות מיוחדת לטובתה.

תשובה ניצחת

מולם צחר (עתי"ם) – „יהיה זה נצחתם של הניספים וקרבנות השואה כאשר נשיא מדינת ישראל יעמוד דום לצידו של נשיא גרמניה לצלילי הת־קוה ובשרגל המדינה מתנוסס אל על", אמר אתמול נשיא המדינה חיים הרצוג (בתמונה). הנשיא אמר את דבריו, בהופיעו בפני תלמידי כיתות י"ב בבית הספר האיזורי מולם צור. הוא הגן על החלטת הממשלה לאשר את נסיעתו לג־רמניה, בהדגישו כי הביקור יעודד מדינה את נושא השואה בארץ ובחו"ל ויחזה תשובה ניצ־חת לאלה המנסים להכחיש את עצם עובדת רציחתו של שליש העם היהודי ע"י הנורר הנאצי. בהמשך דבריו אמר הנשיא, כי גרמניה היא הארץ הדיידותית השנייה שיש לישראל לאחר ארה"ב, דבר שבא לידי ביטוי במיוחד בעת מלחמת יום הכיפורים, כאשר היא היחידה מכל ארצות אירופה שאיפשרה למטר סים אמריקאים לנחות בתחומה בדרכם ארצה עם מטעני נשק. עוד אמר, כי אין בארץ אף אזרחי גרמניה שאינה מקבלת תמיכה מרגמניה והחיבוך לדמוקרטיה בארץ ממומן ע"י קרן אדנאואר. הוא ציין גם את שיתוף הפעולה החדוק בנושאים מדעים בין ישראל לגרמניה, בציינו כי 70 פרויקטים מדעים משותפים יש לנו היום עם גרמניה.

להשעות

להשעות את הנהלה הנוכחית של בנק לאומי לישראל, עד לסיום החקירה ע"י נגיד בנק ישראל, ולמנות הנהלה זמנית, משוחררת מקשרי אינטרסים עם הנהגה לה והקרנות ועם יחד, ראש דיקתיאלי, תבע מזכיר מפלגת העבו־דה במחוז ירושלים, שמואל זשמן (בתמונה). „לא יתכן", אמר זשמן, „שאחרי קביע־תו של הנגיד כי מרי־גיות זו פגעה בריחוקות הבנק ומרבבות הנכשי סיטאות ומעיקות, שאנשים אלה ישמישו לכ־ה בתפקידים. כיצד יוכלו לשאת עיניהם אל ציבור הלקוחות ואל יתר הפקידים בבנקי" שאל זשמן ותבע לפטרם לאלתר. הצעה זו נתקבלה פה אחד ע"י חברי לשכת מפלגת העב־ודה במחוז ירושלים. שנתנו בכך ביטוי לת הזעזועה הנשרה בציבור המעשה בבנק לאו־מי.

הסתייגות מהרפורמה

בביקורת נוקבת על הרפורמה המוצעת מטעם משרד החינוך בבחינות הבגרות לתלמידי בתי־הספר העל־יסודיים, יצאה המועצה הציבורית לענייני חינוך שליד המרכז לתרבות חינ־נוך של ההסתדרות. ד"ר המרכז מרדכי פסח (בתמונה), חבר הועדה המרכזת, קרא תיגר על הרפורמה והעמיד את ראשי האוניבר־סיטאות ומשרד החינ־נוך על חומרת השלכות הרפורמה בבחינות הבגרות על ילדי האוכלוסיה החלשה בחברה הישראלית בייחוד בשכונות ובערי הפיתוח שבהם אין ביכולת ההורים למנן סיוע של „שיעורים פרטיים" לילדיהם. פסח תבע בתר־קי לממש את שיפוץ המורמות בתרגום והלכה למעשה „ולא רק כמשפטיים". ד"ר המרכז לתרבות הדגיש שהפשא נתון עתה לב־ריקה יסודית של מומחים לחינוך וכן לדיונים בפרדים המורחב של המועצה הציבורית. בדיון השתתפו: פרופ' יהודה אמיר, פרופ' אלעזר מלר, ד"ר שבח אבן, מרים קרנה ועוד.

רופא „עבריין"

רס"ן ד"ר מיקי פולק, האחראי על שרותי הרפואה בגדעונות הבטחון בדרום לבנון, הוא למעשה עבריין. על אישור הכניסה שלו ללב־נון רשום: „אין לבוא במגע עם תושבים מקו־מיים". למרות זאת מסר פולק את ההוראה על כל צעד ושעל, בתוקפו תפקידו כמנהל הישראלי של מנהל ביה"ח בטאר' עין, שם הוא בא במגע יומי הדוק עם 170 אנשי צוות ועם מאות חיילים לבנוניים. חיל הרפואה שוקד מזה שנתיים על הפיכתו של ביה"ח בטאר' עין למוסד שיענה על עיקר צרכי האישפוז ורפואת המומחים עבור תושבי רצועת הבטחון וחיילי צה"ל.

שלום לקברן

„קיוויתי לפרוש בגלל שתמו המלחמות ואין צורך יותר לקבור חללים ולא מפני שאין מספיק תקציב, אבל אין ברירה צריך לפרוש", כך אמר רס"ב מרדכי קוטנר בן 62 מחיפה, הנחשב לקברן הוותיק ביותר בצה"ל. בימים אלה פרש, כאמור, רס"ב קוטנר אחרי 25 שנות עבודה בפיקוד הצפון של צה"ל. חילי הפיקוד נפרדו השבוע בטקס פרידה צנועה ולא שמ־חה בטיחור, מסיבות מובנות, מהרס"ב הוותיק ששירת בתפקיד המיוחד.

רס"ב קוטנר שירת כקברן בכל המלחמות וחפ־עולות הצבאיות בצפון מראשית שנות השל־שים. לדבריו, עבר רגעים קשים ביותר, שספק אם אדם רגיל היה מסוגל לעמוד בהם בשנות שירותו כקברן הראשי של פיקוד הצפון. „אבל תמיד עשיתי זאת מתוך מצוה ושליחות קדו־שה", אמר קוטנר. עתה לאחר שפרש משירותו הצבאי עקב הקיצוצים בתקציב הבטחון, הוד־ליט להתגרב לעבודה כבסיס צבאי של צה"ל ליד חיפה, שם יעבוד בעבודות שונות, אך לא עוד כקברן.

שמעון חיים

350 פעילות „אילן" מכל הארץ השתתפו אתמול במפגש השנתי לקראת „מצעד הפרוטות" 1987 שהתקיים בבית אסיה בתל־אביב. לאחר הרצאתו של ד"ר יוסף זיידר על בעיות הילד התריע והתקיימה תצוגת אופנה מחודדת שאורגנה בהתנדבות ע"י בית האופנה דתל־אביבי אזו לילי (אם ובת) לתוצאתן הרבה של פעילות „אילן".

המדור נערך ע"י אורה ברניקאי

אתמול בכנסת

שלמה גינוסר וטובה צימוקי

הפנסיה של יפת הסעירה את הכנסת

הכנסת כולה, ללא כל הבדלי סיעות, סערה אתמול בעת הדיון על הפנסיה של ארנסט יפת. דוב הדוברים קראו למנהלי הבנק ולנציגו אריה דולצין להתפטר בשל שערוריה זו.

"פשע", "קבוצת גנבים", "פרשה פלילית", "שוד הבנקים המתוחכם בתולדות האנושות", "קנוניה", "שחיתות", "הרג מסריה מן הראש" – אלה רק מעט מהכינויים שנתן חבר ראשי הבנק, מפי חברי הכנסת הנוכחים.

סגן שר האוצר עדי אמוראי, שהשיב על חמש הצעות לסדר היום בעניין זה, אמר כי לו עמד על הדוכן כחבר כנסת מן השורה, היה גם הוא מוחה דרשנו על הפרשה.

"הרעת מסרבת להאמין שכך הם פני הדברים", אמר אמוראי. „אין לי ספק, שלמדינה צריך להיות עניין בנושא זה מעבר לשאלת הנזקמות, התגאים והמסחר של מנהלים לשמת עוברים", אמר סגן שר האוצר.

הפרשה נתגלה לבדיקת ועדת הכספים של הכנסת ושל בנק ישראל המפקח על הבנקים. אמוראי קרא מעל הדוכן מכתב של נגיד בנק ישראל לשר האוצר משה נסים. במכתב נאמר, כי בנק ישראל עוסק בבדיקת הענייין. „חלכנו להעמיק את הבדיקה ולבדוק את דרך קבלת ההחלטות בדיסקונטין ואת השיקול למתן סכומים כאלה, נאמר במכתב. כן בודק בנק ישראל את האפשרות לשנות את הדסכם עם ארנסט יפת.

ח"כ רן כהן מר"צ, שהיה ראשון הדוברים אתמול, פתח את דבריו באמרו כי מערכת הנהול של בנק לאומי לישראל היא בחזקת "דולצין ויסה". הוא שאל היכן נמצא אריה דולצין כעת. "איפה המנהיג מטעם העם היהודי – בנסיעות, בבילויים? באותה רמה בדיוק, באותן הצעות הגנזיך של מר יפת, באותם בתי דולצין. באותם כרסיסי האשראי הנפשיים והצעות בלתי מוגבלות, שלאחריהם הסעים וירשובסקי. הוא תומך בחקיקה מיוחדת של הכנסת, שתאסור „מתן הכספים ליפת ולמרעיו".

ח"כ גרשון שפה כ"הנתיה" היה צודק לא פחות מחברו. "הרג מסריה מן הראש", אמר. "כולם חגגו, כולם ידעו, כולם אטומים וכולם בריכים לתת את הדין." שפה האשים את בנק ישראל ואת כמשלת ישראל באחריות לפרשת יפת.

ח"כ דוד מגן מהליכוד אמר, כי הכנסת דנה באחת השחיתויות הגדולות במדינה דווקא ביום שבו מסיים מנכר המדינה את תפקידו. הוא הבע מגנד הבנק אריה דולצין ומחברי מועצת המנהלים להתפטר מתפקידם לאלתר.

ח"כ מתי פלד מ-הרשימה המתקדמת" קרא לדיעץ המשפטי לממשלה להורות על הקידת הצדדים הפלילים בפרשת יפת. "ארנסט יפת סודד את בנק לאומי, ברשות ובסמכות, וצריך לבדוק את צמרת הבנק, שסמכה ידיה על השוד הזה וקשרה קשר כדי להפוך את תנאי הפרישה שלו לגורמה, שבאמצעותה יוכל – בכוח הזמן – כל אחר מאנשיה לשדוד סכומים דומים", אמר פלד. הוא קרא לכנסת לתמוך בעובדי בל"ל במאבקם לסיחור בנק לאומי מן ה"כנופיה העבריינית".

בהצעות אחרות שהועלו לאחר הדיון תקף ח"כ עוזי לנאו מהליכוד את הזרמת הכספים ל"סולל בונה". על בנק לאומי אמר, שהיתה כאן „פרשה של ביזוי וחיפוי". ביזוי של בנק הזר על חשבון הציבור וחיפוי מצד ראשיו, שלא נתנו לכנסת את הנתונים. ח"כ מיכאל איתן מהליכוד דרש לבדוק את גניבת 90 מיליון דולר על ידי בנק לאומי כדי לקנות חברה כושלת. ח"כ בני שליטא דרש את התפטרות ראשי הסוכנות ובראשם אריה דולצין, המפקחים, לדבריו, על הבנק.

הוא עזר לנאום נאום כזה ואחר, לעיתים מזויין, על מצבן המסכן של קהלות יהודיות שם ושם, אמר כהן. לדבריו, בנק לאומי עשה פלסתר מדו"ח ועדת ביי"סקי – רחוק ביזוי שלטון חוק, ביזוי כל מוסר הבדק.

"חברה דמוקרטית אסור לה לסלוח על ביזוי כזה", הכריז ח"כ כהן, תובע לבטל את הסכם עם יפת וסגניו, לתבוע לדין את האחראים למכילה הציבורית ולהחיות את כל האחראים להסכמים המשוחתים.

ח"כ בנימין בראלינגר מ"יחד" הביע תמהונו חעוזנו ושאל באיזו מציאות מסולפת ומקחתת אנו חיים. „אנו חשבנו מה אפשר היה לעשות בסכומים האדירים האלה ששולשלו בהסחה ובחשאי לכ"סם של בר יפת ועמיתיו", קרא בראלינגר. „לו סכום הפיצויים של יפת היה מתעקל לפתרונן של בעיות מצוקה, יכולנו לפתור כמעט 100 אחוז מבעיות הקשישים וכ"50 אחוז מבעיית הקשישים הסעודים".

ח"כ בראלינגר אמר, כי המחזה המתחולל לנגד עיניהם מעיד על הפקרות מוחלטת ועל שחיתות מוסרית וחברתית. „מעל כמה זאת אני דורש את התפטרותם של האחראים: חברי הדירקטוריון של „בלל" ובניה הבנק אריה דולצין", קרא בראלינגר.

ח"כ מרדכי וירשובסקי מ"שינוי" אמר, שיפת סולק בבוטות פנים על ידי ועדת חקירה ממלכתית, אולם מסתבר, כי כשלונו האישי בהנהגת הבנק – אשר פגע בכישו של כל אחד – הסתלם לו.

לדבריו, הסכם הפיצויים של יפת הוא בבחינת שוד הבנקים הגדול ביותר בהיסטוריה.

"אני רוצה להוסיף, כי את התרומה הנכבדה לעניין הזה תרם הגנזיך של בנק לאומי אדון דולצין. לא נגיד הבנק, אלא נגיף, מפני שהיא אחראי לא מעט למחלה הזו", הוסיף וירשובסקי. "חברה יהד חובבי פיס מתנהלת המוכנות, שאינם יודעים לשאול, עם תמיכים ורשעים ממועצת המנהלים – מנותקים מרעת הציבור ומרלת העם. חודבין ודולצין העזו לקפוץ לחיל בתחילת הפרשה. היש רשעות גדולה מזאת?", הקשה ח"כ שליטא.

ח"כ חיים רמון חודיע מעל הדוכן, כי פנה למפקחת על הבנקים בדרישה לפתוח בחקירה בדבר הידיעות שפורסמו על עסקאות שוחות בין בעלי עניין בבנק לאומי לבין הבנק. לדברי רמון, יש חשש כבד, כי אנשי עסקים שמשמש חבר דירקטוריון בבנק לאומי היו מעורבים בביצוע עסקאות פיקאנטיות רחבות היקף עם הבנק, תוך ניגוד אינטרסים מובהק בין תפקידם כחברי מועצת המנהלים ועיסוקיהם הפרטיים.

במכתבו למפקחת על הבנקים ציין ח"כ רמון, כי הגמא לטיעניו את פרטת רכישת המניות ב"פקר פלדה" על ידי בל"ל באשר יוסי פקר, מבעלי החברה, שימש בבנק כדירקטור.

מקרה חמור אחר אירע, לדברי רמון, כאשר חבר מועצת המנהלים של הבנק עו"ד אמנון גולדברג ייצג את ארנסט יפת כלפי הבנק בעת המשא ומתן עמו על תנאי פרישתו של יפת מן הבנק.

"חבר דירקטוריון אחר, אברהם קליר ז"ל, היה מנהל של חברת „ארגמן" הבעל מניות בה. הוא שימש בדירקטור בבל"ל. באוקטובר 1983, רכש בל"ל – באמצעות „בל"ל השקעות" – מידי משפחת קליר מניות בחברה תמורת 3.2 מיליון דולר. מחיר הנכנה בחברה משער הבורסה באותה תקופה", הוסיף רמון.

הדיון בפרשת יפת הסתיים בהחלטה לקיים דיון בנושא במליאת הכנסת.

תקציב הפיתוח שאישרה רשות הנמלים
צופה גידול של 40% בתנועת המטענים

תושלם בניית רציפים בנמל אשדוד, והעמקת רציף „דגון" בחיפה

מאת יוסף מיכלסקי
מופר „דבר"

מליאת רשות הנמלים אישרה תקציב לפיתוח נמלי הארץ בשנת 1987 בסכום כולל של 57 מיליון דולר שהוא גדול ב13 מיליון דולר מתקציב הפיתוח של שנת 1986.

הגידול בתקציב נובע בחלקו משחיקת ערך הדולר לעומת המטבעות של מדינות אירופה שם רוכשת הרשות את רוב רובו של הציוד, על כך מסר אתמול מנכ"ל הרשות שאול רויאל במסיבת עיתונאים בחיפה.

מחציתו של תקציב הפיתוח מיועד לעבודות בתוך ובחוצת והשותפת בנמלים ומחציתה האחרת לרכישת ציוד נמלי ודיזל.

ההשקעות בפיתוח הנמלים מבוססות על תחזית המטענים ל5-השנים הבאות הצופה גידול של 40% בהשוואה לתנועה בפועל בשנת 1986. ומיועדת לתיעוכות הולמת של הנמלים לשינויים בגודל האניות הפוקרות את הנמלים ולתמורות בסוגי המטענים ובשיטות הובלה הימית.

הפיתוח בנמל חיפה יכלול חיזוק רציף „דגון" והעמקתו כדי לאפשר עגינת אניות בגודל של 65.000 טון מדגם „פאנמאקס" (שבבעלות החברות הישראליות „צים" ו„אל-ים") הארכת רציף הבימקלים ובנייה של מתקנים שונים ובייחוד של מחסן קירור בגודל של 2000 מ"ר שיאפשר להקלאים מהנפון להיכנס מלהוביל תוצרת המיועדת ליצוא לנמל אשדוד הבוחנה.

בנמל אשדוד תושלם בניתו של רציף מס. 9 המיועד לשינוע, בעיקר פחם לתחנת הכח הדרומית. ויוחל בהקמת המסוע לבעבעת הפחם מהרציף למאגר בעורף הנמל וסלילת שלוחת רכבת מהמס"לה הראשית להאגר הפחם.

רכישות ציוד יכללו עגורנים, מנוף גשר לשינוע מכולות, רכישת שתי גורות שייבנו ב-מספנות ישראל" ועוד.

בתשובה לשאלת מופר „דבר" אמר שאול רויאל שבגלל דחיית הצעת הרשות לפתוח נמל צפוני באשדוד לא יהיה מנוס מלגשת לעבודות פיתוח בשני רציפים בנמל הקיים באשדוד, כדי לענות על צרכי הלקוחות. עבודות אלה יימשכו כשנתיים.

שאול רויאל מסר עוד שהתכנות לאיחוד הרכבת עם רשות הנמלים מתקדמות בקצב רצוי, הוא סבור שהרבר יתבצע בפרק זמן של כמה חודשים.

מעונין בקניה באשראי?

47,000 מוצרים

במשביר לצרכן

מקררים ■■ מכונות כביסה ■■ תנורי בישול
אלקטרוניקה בידורית ■■ רהיטים ושטיחים
כלי בית ■■ כלי מיטה ■■ ביגוד והנעלה
מתנות ■■ ספורט

כל אלה ניתן מעכשיו לרכוש
באשראי עד 12 תשלומים
פרטים בבתי הכל-בו

המשביר לצרכן לשרותך

פרסום ראשון

התאחדות האיכרים נגד הקיצוץ במיכסות המים

מאת דויד מרשיוב, מופר „דבר" לענייני הקלאות

התאחדות האיכרים תיאבק בהחלטה המתגבשת במועצת המים לקצץ במכסות המים באזורי חדרה, השרון הדרומי והצפוני ואשדוד 5 אחוזים נוספים מעבר לקיצוץ הארצי. על כך הודיע נסיא התאחדות האכרים אליהו איזקסון.

איזקסון טוען כי בעונת גשמים ברוכה זו מוקדם מדי להחליט על קיצוץ זה. לדבריו אם דרוש קיצוץ כזה יש לעשותו בכל רחבי הארץ ובכל המיגזרים ולא בהתאם להצעת שר החקלאות.

מופר „דבר" מציין, כי בהתאם להצעת נציבות המים המרוכזר הוא בקיצוץ נוסף של 20 מיליון מ"ק מים באזורים האמורים. סך כל הקיצוץ המוצע במים הוא 245 מיליון מ"ק מים.

איזקסון אומר, כי לפי הצעת נציבות המים, הקיצוץ במכסות המים בכל אזורי הארץ יהיה בשיעור 2 אחוזים ואילו באזורי המצוקה ההידרולוגיים יהיה הקיצוץ בשיעור 7 אחוזים, ולקיצוץ בשיעור זה לא מסכימה התאחדות האיכרים.

הכנות לבניית תחנות כוח באזור חיפה

מאת יוסף מיכלסקי, מופר „דבר"

מנכ"ל חברת החשמל, יצחק חופי ומנכ"ל רשות הנמלים, שאול רויאל ויועציהם דנו בימים האחרונים בהכנות משותפות הנוגעות להקמת תשתית מתאימה לשתי יחידות כוח נוספות באזור חיפה.

הכוונה ליחידות כוח בהספק של 550 מגאוות, בנוסף לתחנת רוטנברג ההולכת ובנית ליד אשקלון, תוך ביזוד שתי אובציות – הקמתן באתר התחנה הפועלת בחדרה או בסמוך לתחנת הכוח הפועלת בחיפה.

ועדה בינמשרדית בודקת את שתי הברירות האלה אולם בחברת החשמל יש נטייה גוברת להקים את היחידות בחיפה.

בדיון של שני המנכ"לים דובר על יבוש כ400 דונם של שטח ימי מול המסוף המזרחי החדש של נמל חיפה. רשות הנמלים תכנה גם רציף פחם בשביל התחנה החדשה.

מנכ"ל רשות הנמלים, שאול רויאל, מסר בהקשר לכך שהבחנה להתחיל ביבוש השטח תוך שנתיים-שלוש כך שהא יהיה מוכן בשנת 1992. עד אז יהיה צורך להסדיר את כל האישורים המתאימים.

יחידת הכוח הראשונה בתחנת רוטנברג תופעל בקיץ 1989 והיחידה השנייה כעבור שנה. אם רוצים לבנות יחידות נוספת צריכים להתחיל בתכנונן, בסידור נושאים פרוצדורליים ואני בהכנות לרכישת הציוד, כבר עכשיו.

ציור של משה משען מתנת ניקרגואה לארה"ב

מאת מירי סז, מופרת „דבר"

רובדרטו ארגאלו, נשיא איגוד הבנקאים הניקרגואנים והאמריקאים, שמושבו במיאמי, חיפש דרך נאותה להביא את הערכתו לממשלת ארה"ב על תמיכתה בשיחרור ניקרגואה.

ארקואלו המליץ על עבודה של הצייר הישראלי משה משען, ומשען הזמן לצייר שתי עבודות – האחת עבור נשיא ארה"ב רונלד רייגן והאחה, עבור סגנו ג'ורג' בוש.

משען, בן 50, החל לצייר בגיל מאוחר יחסית ללא כל הכשרה וללא כל נסיון קודם.

עד גיל 38 היה איש עסקים מצליח שניהל מועדוני לילה, בתי שעשועים ודיסקוטקים, שתחביבו היו הימורים ו... סיוע לציירים מתחילים.

לפני 12 שנה נטש את עיסוקיו בארץ ונסע לניו-יורק. במשך ארבע שנים התגורר בסוהו, ביקר בכל המוזיאונים בניו-יורק וצייר. עבודותיו הראשונות זכו להערכה ניכרת מצד מבקרי האמנות בניו-יורק והוא הזמן להציג בכמה מן הגלריות החשובות בעיר.

עכשיו הוא יהפוך לחוליה נוספת בקשר ישראל-ארה"ב-איראן-ניקרגואה.

תערוכת ספרים אמנותיים שנרפסו ביפאן לפני 1914

מאת יעל אדמוני, מופרת „דבר" בירושלים

תערוכה של ספרים אמנותיים שנרפסו ביפאן לפני 1914 נפתחה בימים אלה בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי של האוניברסיטה העברית בגבעת רם. הספרים מאוסף ספרי האמנות של רחל ואברהם בורנשטיין מבוסטון נתרמו על ידי בני הזוג לספריה הלאומית.

בתערוכה 33 ספרי שירה או יצירות קלאסיות המלווים בציורים של ציירים נודעים. הספרים יצאו לאור במספר עותקים קטן והם חתומים בידי הצייר.

בין הספרים המוצגים בתערוכה ספר שירים של ואק פרוור המאויר על ידי מקס ארנסט, איורים של פאבלו פיקאסו ל„ברמן" של פרוספר מרימה, ליטוגרפיות של שאגאל ל„דפניס וכלואה", תוריטים של שאגאל למשלי להפונטן וליטוגרפיות של מאנה כץ ל„סטמפניר" של שלום עליכם.

כן כוללת התערוכה 37 ספרי אמנות שנרפסו ביפאן לפני 1914.

זוהי התערוכה הרביעית של ספרים מאוסף בורנשטיין והיא פתוחה לקהל הרחב עד לסוף החודש.

אנשי שמאל בעזה למשפט בביה"ד הצבאי

מאת רני צרקוני, מופר „דבר" בדרום

בבית הדין הצבאי בעזה החל אתמול משפטם של הד"ר חיידר עבד אלשאפי ושל ברברה יוסרי המואשמים כי עברו על חוקי הממשל הצבאי. המשך משפטם נדחה לתאריך מאוחר יותר.

הד"ר שאפי נאשם בהחזקת ספרים אסורים, וברברה יוסרי *על שחלוקה במשרדה את מפת פלשתין.*

ד"ר שאפי הוא יו"ר ארגון „הסדר הארוכ" הנחשב למעוזם הפוליטי של השמאלנים בעזה. בעבר נחשב כמנהיג הדור הפרו-אש"פי ברצועה והיה חבר בועדה הלאומית להכוונה בשטחים.

ד"ר שאפי נחשב לקיצוני בהשקפותיו הפוליטיות, ומתנגד לכל התקרבות בין אש"ף ליהדן. מספר לא מבוטל של מנהיגים ישראליים ובכללם המנוח דיין נהגו בזמנו להיפגש עמו לשיחות. לאחרונה הוחר לו, אחרי הרבה שנים שהדבר נאסר עליו לנסוע לחו"ל.

ברברה יוסרי היא היושבת ראש של „ארגון הנשים הפלשתינאיות" בעזה.

239 נהרגו בתאונות עבודה בשנים 85-86

מאת יקי צור – מופר „דבר"

בשנת 1985-6 נהרגו 239 איש בתאונות עבודה בישראל ולמשק אבדו בתאונות אלה 1,806,928 ימי עבודה. נתונים אלה מסר אתמול שר העבודה והרווחה משה קצב, לקראת הכינוס המרעי השנתי של הוועדה לפעולה מונעת ומחקר בבריאות בעבודה, שייערך היום ב„בית לוינשטיין" ברעננה.

בכינוס ישתתפו כ400 אנשי מקצוע ואקדמיה, העוסקים בתחומים אלה, בהם רופאים, אנשי מחקר, מפקחי עבודה וממני בטיחות.

השר קצב מסר, כי מדי יום ביומו נפגעים בתאונות עבודה במדינה כ230 עובדים, שמתוכם כ13 נשארים נכים. התאונות האלה עולות למשק יותר מ300 מיליון דולאר בשנה, מסר השר קצב.

בכינוס הנפתח היום יוצג מעקב על תאונות העבודה, שנעשה במערכת ממוחשבת, שהוקמה במחלקת הפיקוח על העבודה במשרד העבודה והרווחה. מהמעקב אחרי 15,000 תאונות עבודה שהיו בישראל בשנה שעברה עולה, כי התאונות השכיחות ביותר נובעות מן הסיבות האלה: היתקלות בחפצים בעת העבודה (27.1 אחוז) נפילות (26.7 אחוז), ומאמץ יתר (10 אחוז).

הענפים במשק שבהם גבוהה שכיחות התאונות הם: תעשיית המתכת ומוצרי המתכת, תעשיית המזון והמשקאות, ענפי הבניין והחקלאות.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה

עליות בבנקאיות שיעמום במניות

מאת שמואל רוזנבלום

שיעמום במסחר במניות הבנקים והחופשיות, לעומת עליות שערים נאות בבנקאיות שבהמשך היו הארפיונים הבולטים של יום המסחר האחרון. מרבית הפעילים מצויים בעמדת המתנה להתבהרות בנושאי התוכנית הכלכלית. לפעילי השוק נראה שהתוכנית „נתקעה" במבוי סתום של מ"מ ארוך ומייגע וספק אפקטיבי. אחמול אף נרמז באמצעי התקשורת על אפשרות ביצוע פיזות במשק. כריגל „בבשרות" מסוג אלה הנעלם רב מהגלוי ולא ברור כלל מתי ובאיזה שיעור יבוצע פיזות. שינוי שער החליפין הועלה כנראה עקב התארכות התוכנית הכלכלית, ומהווה אולי פתרון רשק לאי מציאת פשרה כלכלית מסודרת. במצב זה נוטים הפעילים לעמוד מהצד ולהחזיר את המסחר הבורסאי דליל בעיקרו תוך תנודות שערים מקריות למדי. ראוי להזכיר שוב שהבורסה מהווה ברומטר עצבני במיוחד לאירועים פוליטיים וחיצוניים, ולפיכך אם ויסתמן שינוי במיבשר הפוליטי-כלכלי עשויה אף הבורסה לקבל תפנית. באופן כללי מאוכזבים וחלק מפעילי השוק מהמתרחש בבורסה בתחילת יוני שכן מעבר הציפיות הבולל עסק בבורסה חיובית תוך התגברות הפעילות תמה העסקאות בינואר.

קרנות הנאמנות – ישנה מריצות ברורה:

קרנות הנאמנות בעיקר אלה המתמחות בהשקעה במניות מחוזות עקב התנהגותן במהלך המסחר בבורסה. הקרנות זכו לעודפי כספים גדולים בשבוע האחרון בשיעור של כ-10 מיליון דולר לערך. כספים אלה מצטברים למסחר כסף גדול ברגעים שהתחזקו בלאו הכי בפיקדונות שיקליים ולא הופנו להשקעה במניות. נראה בשלב הנוכחי שמנהלי הקרנות מרבים לתפוס מנהיגות ברורה בשוק, ולכן „הגיעמנים" במניות ימשך עד אשר ימצא מנהיג ברור למגמת השוק. ראוי להבין שחלק מהקרנות השיגו במהלך 1986 תשואה ראלית נאה וסבירה ולכן מנהלי הקרנות אינם „לוחצים" בעיתוי הנוכחי להשיג תשואות מירידות. ראוי למנהלי הקרנות „להביך" שמריצות זו עשויה להביא פריצות לא קסנים לקרנות אפילו בטווח הזמן הקצר.

עליית יפות בבנקאיות

מרבית מניות הבנקים שבהסדר לא באותה נאה. בממוצע עמר שיעור העליה על כ-1.5% לערך. היקף הביקושים בבנקאיות היה נאה למדי וכך גם נפח העסקאות. אין ספק שהעליה בבנקאיות נובעת בעיקרה מחששות לפיחות אשר כידוע ישנו ספק מלכתחילה בעצם ביצועו. מומחי בורסה יודעים להסביר שאם יתבצע פיחות אחד האפיקים שיהיה אטרקטיבי במיוחד הינו המניות הבנקאיות והחופשיות שיגיבו בעליות שערים.

יום המלח – הערכות מלכלית

חוות דעת כלכלית שפירסמו כלכלני „גשינג'קונסולטנס" מקבוצת בל"ל מעריכה את שווי השוק של יום המלח בסך 400 מיליון דולר. שווי השוק הבורסאי העכשווי הינו כ-368 מיליון דולר לערך. הירידה ברוחזיות יום המלח שהתפרסמה באחרונה מוסברת בעליה בעלות הסכירות השכר מול גידול זעיר במכירות. מחיר האשלג בשוקים העולמיים מצוי בזמן האחרון בירידה דבר הפוגע בסובן ברוחזיות החברה. מניות יום המלח מצויות בתיקי השקעות של קרנות הנאמנות בעיקר באלה של קרנות בל"ל-פיא. קבוצת בל"ל רוכשת באחרונה בירידות שערים סתונות את מניות יום המלח, כאשר המומחים הינם אף הם מנהלי קרנות אחרים, המנצלים את החזקות בל"ל הגדולות לסיפטופי הצעים בירידה שיקלטו בירידה סמלית. אין ספק שמניות יום המלח ימשיכו להיות השקעה אטרקטיבית ארוכת טווח עם שיפור במחירי האשלג ושינוי שער החליפין. נראה שהקונים את מניות המלח אינם „מהמרים" במיוחד.

פעילות במסחר – שקט והמתנה

מגמת המסחר היתה כאמור מעורבת „ומשעממת" למדי. מניות מרכז הקבלנים המשיכו באופן תמה לרכז פעילות עזה. גם במניות מחסני עזבה 5 נרשמה פעילות עזה באחרונה. במניות קנמרסיום 5 ותפיץ היצע גדול יחסית. דלות המסחר מצאה ביטוי הולם בעודף ההיצע הקטן במיוחד בכלל תעשיות 745 ע.ג. היצע, ובעודף הביקוש הקטן יחסית בפולגת 0.4. יצאו מהכלל מניות ריסקונט השקעות לתם נרשם עודף ביקוש נאה, כמו"כ בלטו יחסית מניות דלק וחבינלאומי. במניות מקסיטל 5 נרשם עודף ביקוש גדול כ-3300 ע.ג. בעקבות המאזן הנאה שפירסמה החברה. במניות החברה לישראל ופריון המשיכה מגמה חיובית תוך עודפי ביקוש קטנים יחסית. הצעים למניות דוגל נפסקו, התחדשו הביקושים לליגת ולדורשטיין. במניות ברוך ובאופציות נמשכו הצעים מצד חבר בורסה בינוי המצוי במכירה „קבועה" ובלתי ברורה.

הדיונות הבורסה

מקסימה – הרווח המתואם החצי שנתי לתאריך 30.9.86 המתוכם כסך 1.12 מיליון ש"ח. ההפוואה לרווח מתואם של 229 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מכירות החברה הסתכמו ב-4.4 מיליון ש"ח, חלק ברווח החברה נובע מביטול יתרת עתודה למסים בסך 650 אלפי ש"ח. כלל – יום האקס לחלוקת 200% מניות הסכה בחברת מלל יהיה בתאריך 14.1.87. פז – יום האקס לחלוקת 150% מניות הסכה בחברת פז יהיה בתאריך 15.1.87.

פעילות ערה במקים

גורמים מוסדיים וקרנות הנאמנות המשלימים מס על הריבית בתפ"ס הגבירו באחרונה את הפעילות במק"מ הפטור כידוע ממיסי על הריבית הבשולטת. בטבעות האחרונים עברו סכומי כסף גדולים מקרנות הנאמנות למנוחת ביניים בפק"מ. להלן פירוט התשואות האחרשות בסדרות המק"מ:

מס' הסדרה	ימים לפדיון	שערי	תשואה הדרשית
127	7	99.62	1.67
137	14	99.26	1.63
147	21	99.89	1.63
217	28	98.52	1.63
227	35	98.15	1.64
237	42	97.77	1.65
247	49	97.41	1.64
317	56	97.03	1.65
327	63	96.66	1.65
337	70	96.30	1.65
347	77	95.93	1.65
417	84	95.53	1.67

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאים בהסדר והצמדה

אג.ה.ב. ש	19840	17.0					+41.0
הבסמת 0.1	3901	1250					+789
הבסמת אח 0.5	2057	815	−7	−9			−881
הבסמת אח 2	2833	930					−2302
כללי לא בהסדר	5.0	21700	+9	+200	5.0		+5.0
בנק צמ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר —						
בנק צמ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר —						
הבינלאומי 5.0	3198	3660	+60	+1.7			+3193
פ.ב.י. 0.5	2155	4735	+15	+.5			+657

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רא 100.0	1527	84220	+1620	+2.0			+3347
אידיבי ב 100.0	3.0	82800					−2.0
אידיבי כב א 2.0	1.0	511000					−2.0
אגוד ושה	324	62740	+1200	+2.0			+1465
דיסקונט ב	3.0	106800					−3.0
דיסקונט א	325	107460	+1708	+1.6			+1239
דיסקונט שה ב		12450					
המזרחי ש	1338	34520	+470	+1.4			+3430
המזרחי מ	13.0	34320					−13.0
המזרחי שה 9	8.0	15760					−8.0
הפועלים מכב	1.9	99990					+2.2
הפועלים ש	1646	57260	+750	+1.3			+4085
הפועלים מ	334	57180	+980	+1.7			+932
כללי א 1.0	71.0	145700	+2000	+1.4			+161
כללי שה 5	2.0	115000					+2.0
כללי שה 7		7080	+90	+1.3			+42.0
בלל סמוך 100.0	2898	36360	+360	+1.0			+3577
בלל שה 11	529	13710	+129	+1.0			+558
מימון ומסי 1.0	10.0	49450	+1000	+2.1			+10.0
מימון ומסי 5.0		24399					

בנקים למשכנתאות

ארגים 0.1	30.0	27951	−200	−.7			−15.0
לאומי משכנתא ש	216	7350	+100	+1.4			+240
לאומי משכנתא מ	1.0	7400	−22	−.3			−99.0
מרכז ש	75.0	4500	+100	+2.3			+51.0
מרכז שה 1		3580	+34	+1.0			+437
בנין ב 5.0	24.6	8000	+1				+13.3
פז משכ ש	940	2505					−507
פז משכ ב ט	271	2490					−173
עצמאות 0.1	34.0	10500	+240	+2.3			+109
מפתח מבוב ט		16700					
מפתח רא ש	9.0	15900	+30	+.2			+91.0
מפתח שה 1		8750					
מפתח שה 2	1.0	4572					−1.0
יעמוד 1.0	150	2400	−145	−5.7			−138
יעמוד 5.0	11857	1323					+1838
מידע 1.0	107	6200	+30	+.5			+254

מוסדות מימון

שלמון א ש	500	4873	−14	−2.7			−7473
הוקלאות מבוב א	— לא נסחר —						
הוקלאות מבוב ג	— לא נסחר —						
לאומי תעשיה א ש	9460	4.0					+20.0
פתח תעשיה מבוב	— לא נסחר —						
פת תעש בב ב	— לא נסחר —						
פת תעש בב בג	— לא נסחר —						
פת תעש בב בג 123	— לא נסחר —						
פת תעש בב ד	— לא נסחר —						
פת תעש בב דד	— לא נסחר —						
מרכז קבלנים 5.0	1482	7964	+57	+4.0			+7108
תיירות בב	— לא נסחר —						
כלל ליסינג א0.1	19099 *	34.0	+700	+3.8			+54.0
* ביצוע חלקי 71.00%							
כלל ליסינג ב0.5	13600	72.0					−12.0
כלל לסינג אג"ח	12200	27.0					−44.0

ביטוח

איתן ביטוח ושה	281	7492	+4	+1.4			+5877
אדרם 0.1	1420 *	341	+60	+4.4			+2646
* ביצוע חלקי 81.50%							
אדרם א 0.5	739	1806					−1605
בטוח משנה 0.1	541	115					−289
בטוח משנה 0.5	173.0	2140	−5.0	−2.8			−1840
הדר ושה	365	1250	−5	−1.4			−650
הדר משה	207	4505					−946
הכנה ש	337	29958					−31826
הפניקס 0.1	790	3880	−5	−.6			−3151
הפניקס 0.5	626	880	+1	+.2			+868
הפסטר-ישראל 1.0	6810						
הפסטר-ישראל 5.0	3566	100					+35.0
מגדור 1.0	2100						−30.0
מגדור 5.0	1053	275	+1	+.1			+175
סחר פיתוח 3	5051	170	+51	+1.0			+230
שקדים ושה	8558	1302	−2	−.2			−1258
צור ש	322	1431					−117
ציון החזקות 1.0	9350	6.0	+100	+1.1			+10.0
ציון החזקות 5.0	2580	20.0	−20	−.8			−80.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרנציונאל 1.0	5915	122					−40.0
אינטרנציונאל 5.0	3450	1334	+295	+9.4			+1711
בארי עזרא 1.0	1465	1785	−3	−.2			−421
כלל מסי ושה	247	12299					−3963
כלל מסי אופ ד	167.0	52606	+1.0	+.6			+42538
כלל מסי אג"ח 2	99.0	20641	+2.5	+2.6			+39365
קרטסל 1.0	797 תב	1360	−50	−5.9			−1767
דפן 0.1	31310						
דפן 0.5	9000	39.0	−452	−4.8			−33.0
שפרסל א 2.0	7860	969					−401
שפרסל ב 10.0	6417	1454					−1337

שרותים

דלק ב 0.1 משה	3660	2230	+50	+1.4			+2573
הראל 1.0	— הפסקת מסחר —						
הראל 5.0	— הפסקת מסחר —						
סמנת הספקה 0.1	14200	46.0					−12.0
סמנת הספ' אג0.5	6020	1121	+120	+2.0			+1049
קיתר 1.0	1489 מב		−78	−5.0			−2319
קיתר 1.0	216	43196					−23588
חברת השמשל 0.1	— הפסקת מסחר —						
מחסני עזבה 1.0	3000	212					−22.0
מחסני עזבה 0.5	1234 תב	4018	+100	+8.8			+10112
קטמרסונים 0.1	4470	398					+15.0
קטמרסונים 0.5	2997 תב	2725	−533	−10.0			−5203
קסל 1.0	2485	74.0	−100	−3.9			−74.0
קסל אגח 3	1375						−50.0

סלונות ושרותי תיירות

גלי חדר 1.0	— הפסקת מסחר —						
גלי חדר 5.0	— הפסקת מסחר —						
מלונות רן 1.0	1550	219					−219
מלונות רן 5.0	1040	200	−10	−1.0			−228
תוף האלמנה 0.1	5210		+50	+1.0			+60.0
כנם 1.0	2033 תב	70.0	−226	−10.0			−213
מלונות ירדן 1.0	2650 *	225	+30	+1.2			+158
* ביצוע חלקי 98.00%							

מחשבים ושרותי מחשב

איכות ושה	1650	365	−49	−2.9			−613
דטה מרכז 1.0	7590	168	−130	−1.7			−211
ת.ל.ן. 1.0	21500 תב	18.0	−1701	−7.3			−59.0
יקנו 1.0	10501	280	+1				+149
כלל מחשבים 1.0	13060	104	+210	+1.6			+253
מ.ל.ל. 1.0	24800 תב	53.0	+1500	+6.4			+100
מ.ל.ל. 5.0	8170	260	+260	+3.3			+297
משוב 1.0	744 תב	320	−43	−5.5			−664
משוב אופ 1	631	111	+21	+3.4			+339
ניקוד ושה	15300	160	+300	+2.0			+119
ניקוד 5 משה	7500	290	+268	+4.0			+277
תים מחשבים 1.0	1000 תב	2152	−65	−6.1			−4225

מקדקעין ופיתוח

נדלן ביני ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	— הפסקת מסחר —						
אברהם גינדי 5.0	— הפסקת מסחר —						
אדן מבנים 1.0	875	2220	+7	+.8			+1830
אדן מבנים 5.0	400 תב	659*	−25	−5.9			−12460
אחוזים ושה	859	10674	−5	−.6			−13622
אחוזים אופ 1	566	3510	−7	−1.2			−4035
אחוזים אגח 3	111.5	7040					−1676
איילון	569	20961	+10	+1.8			+14569
אל-רוב 1.0	1350	1060	−46	−3.4			−1126
אמנונים 1.0	3180	347					+90.0
אמריקה 1.0 משה	35600	99.0	+100	+.3			+77.0
אמריקה ושה	33700	215	+250	+.8			−162
אמריקה אגח 5	18400	11.0	+150	+.8			+61.0
ארזים 1.0	2200	207	−1	−.1			−315
ארלון ושה	2500	272	−10	−.4			−136
ארלון משה	1398	2825					−2308
בן-יעקב 1.0	4777	422					−441
ביטוריץ ושה	3210	301					−291
ביטוריץ 5 משה	2385	14*	−25	−1.0			−325
דגבר 1.0	4810	925					−96.0
דוקר 1.0	373 *	2045	+25	+7.2			+3083
* ביצוע חלקי 89.00%							
דוקר 5.0	300	1501					+3369
דיעל 0.1	8200	66					−11.0
דיעל 5.0	5900	16	+250	+4.4			+616
המסלול 1.0	1769	136	+20	+1.1			+19.0
המסלול 5	1351	105	+51	+3.9			+105
תל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —						
תל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —						
נכסים והון 1.0	3702	3736	−18	−.5			−3891
גב-ים 0.1	4940	3887					−590
גב-ים 0.5	3715	1120	+160	+4.5			+1846
הכשרת הישוב 1.0	63900	50.0	+200	+.3			+47.0
יסמין וכה	3432	153					−130
יסודות 1.0	1495	1172	−40	−2.6			−2170
יבמ 10.0	13350 תב	273	−1050	−7.5			−411
מבן פיתוח 1.0	9403	345	+153	+1.7			+287
כלה נרלן 0.1	475	17238	−8	−1.7			−17589
לוסיד 1.0	5299 תב	59*	−324	−5.7			−837
לוסיד 5.0	1906	1665					−583
בתים אגח 1	330	8915					−3420
בתים אגח 2	205	4557					+533
בתים אגח א	96.0	9477					−3097
מגורי גבה 1.0	805	3470					+1125
מיכאל 5 ש"ח	380	6193	−5	−1.3			−7901
מגיב 5.0	1600	909					−110
מר-לו 1.0	638	1045	−1	−.1			−78.0
לידנסקין 1.0	583 תב	1100	−43	−10.1			−980
לידנסקין 5.0	142.5	18078					+4490
לידנסקין 1.0	1720	299					+123
לידסקין 5.0	950	1503	−50	−5.0			−3007
נאות אביב 0.5	8360	181					+25.0
נכסי אחים 1.0	653	933					−683
סחר הזוקה 1.0	14200						−40.0
סנר המשקת 5.0	10958	70.0	+105	+1.0			+85.0
סוף 1.0	6405						
סוף 5.0	3383						
עפר וסלע 1.0	770	5590					−4182
עד 3.0	— הפסקת מסחר —						
קיסריה 0.1	2690	287	−140	−5.0			−662
קיסריה 0.5	1560	570	−25	−1.6			−1198
רונמן ושה	390	2700	−13	−3.2			−2195
בבה							
רונמן 5 משה	170.0	5541					+453
בבה							
רונמן אגח 2	1000	200					−750
רונמן אגח א	99.0	3000					+2000
רשף מבנה	7795	55.0	−99	−1.3			−549
רשף רב	6810	173	−76	−1.1			−152

הקלאות

מרכזי הדר 0.1	2820	325	+5	+.2			+45.0
מרכזי הדר 0.5	2100	5.0					−105
מרכזי הדר 0.1	7920	168					−164
נכסי הדרום 1.0	1359	1421	−1	−.1			−1281
ציר אור 0.5	3050	1210	−50	−1.6			−1320
קנדי 1.0 משה	11900	144	−05	−.5			−113

תעשייה

מזון ומבקר

אסקו 1.0	1400	100	−40	−2.8			−276
גלידפרסט 1.0	3050	18.0	+35	+1.2			+32.0
גלידפרסט 5.0	1815 תב	258	−200	−9.9			−335
גלידפרסט אפ 1	1313	104	+63	+5.0			+263
חזק מב ש	4412	1070	+62	+1.4			+820
חזק מב מ	4470	1146	+120	+2.8			+1461
עלכל 1.0	1130	2196					−196
עלכל 5.0	840	2483	+35	+1.4			+1577
פר-הו 1.0	— הפסקת מסחר —						
פר-הו 5.0	— הפסקת מסחר —						
סמבו בירה 1.0	19695 *	25.0	+195	+1.0			+46.0
* ביצוע חלקי 83.30%							
סמבו בירה 5.0	16000	45.0	−100	−.6			−45.0
יבה ושה	1250	640					+240
יצור א משה	724	525	+14	+2.0			+413
מן ושה	770	613	+9	+1.2			+2694
מן 5 משה	388	4110	+4	+1.0			+2041
מנפרסט 1.0	12000	65.0					−29.0
עלית 1.0	17752	219	+502	+2.9			+205
עכיל ב 0.5	348	5641	−6	−1.7			−5412
שלמה אנגל 1.0	2681	388	−10	−.4			−314
שמן מבוב ש	5020	182	+20	+.4			+283

מקסטיל והלבשה

ארבר 1.0	555	6844	−5	−.9			−6674
אופים 1.0	1300 תב	895	−75	−5.5			−1095
אופנת בוקר 1 משה	647	2690	−1	−.2			−296
אופנת בוקר 5 משה	390	3421	−5	−1.3			−2749
אופנת בוקר אופ'	359	11157	−1	−.3			−66928
ארגמן ה.ק	17900	83.0	+400	+2.3			+28.0
דלתא-גליל 1.0	3110	504					−270
דלתא-גליל א 3.0	2355	704					−556
מסחרים מאוחד 1	1750	20.0	−50	−2.8			−71.0
מסחרים מאוחד 5	924	100	−1	−.1			−172
ויסלבו 1.0	1450	45.0	+50	+3.6			+135
ויסלבו 5.0	935	144	+25	+2.8			+144
וידרגן 1.0	7800	74.0	+109	+1.3			+150
ויקרי 1.0	1910	327	−30	−1.6			−451
ויקרי 5.0	1275	1010	−15	−1.2			−607
לודדיה 0.1	2750	253	−46	−1.7			−491
לודדיה 0.4	1508	412					−63.0
לינת 1.0	740	351	+10	+1.4			+590
מיט גליקו 1.0	599	326					−42.0
מקט 1.0	5001	250	+141	+2.9			+154
מקט 5.0	2690	1997	−50	−1.8			−1731
עיט 1.0	19650	160	+250				+990.0
עיט 5.0	9867	394					+16.0
עמק 1.0	1481	1697	+20	+1.4			+892
פלגות א 0.1	3650	704					−571
פלגות ב 0.4	2600	1735	+10	+.4			+650
פלאגן א 0.5	8800	146	−350	−3.8			−581
פרגוד 1.0	3565	251	+165	+4.9			+160
גינוד סברינה	14000	131	−1				−105
תעש רוטרין 1.0	2520	265	−60	−2.3			−428

מתכת ומוצרי

אקסלנס 5.0	2949 תב	922	+149	+5.3			+1623
אדרדן 10.0	6893	167					−68.0
אדרדן 50.0	5990		−60	−1.0			−90.0
אלומיה 1.0	6390	42.0					−12.0
אלומיה 5.0	4600	16.0	+100	+2.2			+16.0
בכלים ש	25300	27.0	+252	+1.0			+12.0
התכף 1.0	7317	82.0	−25	−.3			−86.0
התכף 5.0	4495	60.0	−55	−1.2			−122
התכף אחזקה	3800	160					−10.0
זיקה 1.0	5455	18.4	+5	+1			+2.4
זיקה 5.0	2200	345					−201
קיסטאות פח 1.0	2954	3288					−2183
קיסטאות פח 5.0	2951	300	+30	+1.0			+32.0
מתכת מזרח 1.0	2370 תב	2282	+200	+6.3			+4039
בכלי ציון 1.0	2241	163	−59	−2.6			−537
בכלי ציון 5.0	1225	1624					−585
בכלי ציון אופ 3	576	209	−14	−2.4			−509
מודגן 1.0	— הפסקת מסחר —						
מודגן אופ א	— הפסקת מסחר —						
מתכת קרמי 1 משה	220	12965	−4	−1.8			−11694
מתכת קרמי 5 משה	140.0	16832	+5.0	+3.7			+22456
נוטשמן 1.0	36118	1.0	+1				+13.0
נוטשמן 0.5	11900	122	−550	−4.4			−357
מקי פלדה 1.0	14000	314					−776
עיגב 1.0	1000	910	−10	−1.0			−679
עיגב 5.0	601	1709	+6	+1.0			+1572
עליל 1.0	7310	422	−150	−2.0			−120
עדיל 5.0	4380	492	+110	+2.6			+427
עלות 5.0	5890	230	−110	−1.8			−247
תעשיות לכים 1.0	1075	1621	+25	+2.4			+1766
תעשיות לכים 5.0	651	1600	−9	−1.4			−2600

השמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	403500	16.0	−500	−.1			−13.0
אלקו 0.1	6650 תב	108	−600	−5.3			−91.0
אלקו 0.25 ש	4040	189	+41	+1.0			+93.0
אלקו 0.25 מ	3900						
אלקמה 0.1 משה	2265	1042	−49	−2.1			−1610
אלקמה א 0.5 משה	1000	1530	+20	+2.0			+549
אלרון 3.0	292000	7.0					−2.0
אריון 0.02 משה	31500	25.0					−2.0
כיל תעש אלקטרו	1905	144	+5	+.3			+300
מקסטרוניקס 1.0	2198	1132					−354
מקסטרוניקס 5.0	1615	1262	+34	+2.2			+1763
פרכטגנר ושה	531	492					−77.0
פרכטגנר 5 משה	352	2587	−1	−.3			−749
צ'קלין ושה	2110	300					+253
צ'קלין 5 משה	950						−154
קבסטין אילת 1.	4500						
קבסטין אילת 5.	5400	30.0	+100	+3.0			+16.0
תאת 1.0	4999	92.0					−101
תאת 5.0	2165	1799	−30	−1.4			−2668
תאת אח 1	18450	15.0	−350	−1.9			−64.0
תראה 1.0	8855	133	−90	−1.0			−178

מוצרי בניה

א.פ.בלל בנין 1.	961	1418	−4	−4			−1418
א.פ.בנין אגח א	488	910					−500
א.פ.בנין אגח א	107.5	12180	+1.5	+1.4			+8606
אליקו 5.0	7700 *	175	−400	−4.9			−253
* ביצוע חלקי 86.90%							
אפרסטין ושה	940	2163	+30	+3.3			+1777
אפרסטין 5 משה	675	3190	−5	−.7			−3687
אפרסטין אגח א	348	1902	+1	+.3			+922
אפרסטין אג"ח 1	99.5	51543	+.5	+.5			+44360
בטון ודיר 1.0	— הפסקת מסחר —						
בטון ודיר 5.0	— הפסקת מסחר —						
בר-סון 1.0	1700	440	−40	−2.3			−211
בר-סון 5.0	655	4785					−2396
פרמאכסטס 1.0	6700	6.0	−185	−2.7			−6.0
פרמאכסטס 5.0	2450 תב	230	−150	−5.8			−243
מ.ל.מ. 1.0	808	421	−14	−1.7			−646
מ.ל.מ. 5.0	540	510					+183
מודיל תשק בנעש	5884	10.0					−611
מוראיקה ולסמן 1	— לא נסחר —						
מוראיקה ולסמן 5	13700						

בינוי, נוי ופלסטיק

אבן 5.0	16050	33.0					+18.0
אליאנס ב 200.0	2300	139	+20	+9			+18.0
גל תעשיות 1.0	12500	53.0	−170	−1.3			−108
גל תעשיות 5.0	7570	37.0	−30	−.4			−98.0
דקסל 1.0	2745	87.0					−3.0
דשנים 0.1	4800	44.0	−150	−3.0			−36.0
דשנים 0.5	1305	250					−250
חיפה כימיקל 10.0	453	13246	+2	+.4			+2434
מקסיה 1.0	7315 תב	493	+665	+10.0			+676
מיסיה 5.0	3691 תב	1928	+336	+10.0			+2208

בעריכת מוריה אבוימלך

למרות הלחצים – תופעל בעוד שבועיים הרפורמה במשק הדלק

משרד האנרגיה: למרות לחצים כבדים למנוע הפעלת הרפורמה יופעל השלב הראשון במחצית ינואר. השלב השני יופעל לאחר הפקת לקחים מהשלב הראשון

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

בעוד בשבועיים אמור משרד האנרגיה להפעיל את השלב הראשון ברפורמה המתוכננת במשק הדלק, השלב השני ברפורמה זו יופעל במהלך שנת 1987, *לאחר הפקת מסקנות והפקת לקחים מיישום השלב הראשון.*

דובר משרד האנרגיה, אבישי אמיר, אומר לסופר „דבר" כי הרפורמה *מופעלת למרות מערך לחצים כבדים מצד המתנגדים לביצוע הרפורמה.* „אם תיושם הרפורמה בהצלחה, בהיה הראשונים לבצע דה־רגולציה של ענף זיהוי כמו משק הדלק בישראל".

במהלך השלב הראשון תבוטל חלוקת השוק וצו גלבוע, לפיה מחולק משק הדלק בין שלוש החברות פז 45%, דלק 30% ומנול בשאר החברות, יאפשר לפי הרפורמה להתחרות על מבדים של צרכני המגזר גדולים כמו חברת השמל, משרד הבטחון, ושאר האחים.

סעיף אחר ברפורמה הוא קביעת מחיר גג לצרכן על המוצרים השונים, שניתן יהיה להתחרות מתחתיו. סעיף נוסף דן בבעלות על מלאי האדים של נפט גולמי ותוצריו, זו תועבר לידי המדינה.

הממשלה תסיר את המיקוח והתחשבנות מכל שלבי הביניים בשיווק הדלק מבתי הזיקוק ועד לצרכן הסופי. השוק יהיה של תחרות חופשית וללא פיקוח.

סעיף אחר דן במוצרי נפט מזהמים הנרכש בשוק העולמי – אלה יהיו בתחרויות, כלומר, החברות יוכלו לייבא נפט ומוצריו בהתאם הכמות הביקוש ביום מהשוק העולמי העולמי (כ־25%) כל העלויות בדרך: אגרות, דמי זיקוק, צריכת אנרגיה בבתי הזיקוק והשיקם מחברת נפטא, כל אלה ישולבו בין חברות הדלק לבתי הזיקוק ישירות בהתאם תעריפים. בתי הזיקוק יחדשו לייבא נפט ולמכור מוצרי נפט מעובדים לצרכנים הגדולים השונים.

גם כמה צרכנים גדולים יוכלו לייבא נפט בעצמם (עד 25%) ולהתחרות בבתי הזיקוק ובחברות הדלק. סעיף אחר דן באיחוד אופרטיבי של החברות שיחזיקו עצמם בפי־גלילות.

ממשרד האנרגיה נמסר עוד לסופר „דבר", כי אלה השלבים שיופעלו בשלב הראשון והאחרים במהלך שנת 1987 והאת כדי לאפשר לחברות הדלק ולשאר הגורמים במשק האנרגיה להתאים עצמם בהדרגה לרפורמה וכן כדי שניתן יהיה להסיק מסקנות אופרטיביות מיישום השלב הראשון.

סקר „השבי" שהזמין המוסד המאוחד לבנייה

תפוקת ענף התשתית כשליש מהנדרש לאיזון

היקף הפעילות השנתית 70–80 מיליון דולר בהשוואה להיקף מינמלי לאיזון של 235 מיליון דולר ובושר ייצור של 300 מיליון דולר

מאת סופרת „דבר"

ענף הבניה והתשתית יקוץ להתפוקה שנתית של כ־235 מיליון דולר כדי שיוכל לאזן את עצמו. תפוקה זו נדרשה להחזר ותבות בסך כ־145 מיליון דולר ולחידוש הציוד הקיים. תפוקה זו תביא לניצול של כ־80% ממלאי הציוד הקיים. בשנת 1985 התמכבה תפוקת הענף, הכוללת עבודת ציוד ומפעילים, ללא עלות החומרים, בכ־70 מיליון דולר בלבד. הפער בין הצורך לבין המצב בשעל מסודש את תזרמת המצב בענף, משום שכיום אין הקבלנים ממוגלים אפילו להתקדם למצב של איזון.

עוד הציוד בענף הוא כמיליארד דולר. הוא כולל 6800 כלים.

בין השנים 1979־1986 חלה עליה תלולה בגילם של הכלים ובגיל הכלים הכבדים והמסובלים. זאת משום, שאין ביכולתן של החברות לחדש את הציוד שלהן מחדש אמצעים. הגיל הממוצע של הכלים עולה על 8 שנים וחלק מהם אף מבוגר יותר.

בגלל מצב הענף פרשים ממנו בעלי מקצוע ויחודים לחו"ל לעשות. וציוד יקר נמכר לחו"ל או לחברות מעבר ל־קו הירוק. מצב זה הוא בעל השלכה חמורה ביותר למשק הלאומי, אשר יוקק לכלים בעת פיתוח ובעיקר בעיתות חירום או מתיחות במזרח. המשבר בענף כבר גרם נוקים למשק הלאומי בעיקר בבל הקשור להזנות ותשתית הכבישים והבנת מאגרי מים. בסכומים קטנים יחסית, אשר יושקעו בענף, ניתן יהיה להמיר סכומי עתק הנדרשים לאין שיעור על השקעות בענף.

יצרני הפלסטיקה בהתאחדות התעשיינים:

מוסדות אקדמיים בבריטניה מעונינים בשיתוף פעולה

מוסדות חינוך בריטיים בתחום הפלסטיקה כמו „בורס לונדון פולסטיק" ו„טאנר בריטני שלגי" הביעו נכונות לקלוט מורים מישראל ללימוד והשתלמות בתחומי הפלסטיקה ובמקביל לשלוח מורים בריטים לישראל למען עזרה בהכנת תוכניות הדרכה ללימוד הפלסטיקה. על כך מסר בני ניצן, יו"ר המרכז לליימודי הפלסטיקה ואיגוד יצרני הפלסטיקה בהתאחדות התעשיינים, שחזר מביקור בן שבוע ימים באנגליה.

הביקור נועד להגביר את לימודי הפלסטיקה בארץ ולהעלות את רמתם האקדמית – אמר ד"ר גלזר, בנב"ל „בורס לונדון פולסטיק", אוניברסיטה המעניקה תארים אקדמיים כן התואר הראשון ועד לשלישי בתחום לימוד משותפת.

סוכם, כי אגוד הפלסטיקה בישראל יעבר פרטי תוכניות לימוד בתחום הפלסטיקה ויתאם אותם עם ראשי המוסדות האקדמיים הבריטיים בשמת זה. במקביל, פנה איגוד הפלסטיקה בישראל והמועצה להשכלה גבוהה למשרד העבודה לנכיר ולהעניק תואר ב.א. בטכנולוגיה לבוגר קורס לימודים אקדמיים בנושא הפלסטיקה, שיישתם ע"י האיגוד בעזרת הקורס.

יבואני נעלים רוצים לייבא מהמזרח הרחוק

מאת סופרת הכלכלי של „דבר"

יבואני הנעלים בארץ קבלים נגד משרד התעשיה והמסחר על כי בלם כמעט לחלוטין יבוא בעלי ספרט שמקורן בארצות המזרח הרחוק.

חטיבת הטקסטיל במשרד התעשייה והמסחר, במסגרת קביעת בהלים חדשים ליבוא נעלים לארץ, מגרה כמעט לחלוטין את היבוא של בעלי ספרט מהמזרח הרחוק. היבואנים תובעים פתיחה מחדש של אפיק יבוא זה.

מכון היצוא ישתתף ב־1987 ב־56 תערוכות וירידים בעולם

יצרנים ישראלים ישתתפו בשנת 1987 ב־56 תערוכות וירידים בכל העולם – 10 מהם תערוכות שבהם לא השתתפה עד כה ישראל.

מכון היצוא מסר, כי בהתבסס על הקמת הבתנים הישראליים בתערוכות אלה ישקיע בשנת 1987 למעלה משני מיליון דולר – מחציתם מכספי מכון היצוא ומחציתם מכספי היצרנים המשתתפים. בין התערוכות הנושאות שבהן תשתתף ישראל: תערוכת יצוא הקלאי בריו דה ז'נירו בברזיל בדצמבר 87, תערוכת תוכנה ומחשבים בטיבון באוקטובר 87, תערוכת ציוד רפואי בניו־יורק בנובמבר 87, ירידי התכשיטים האירופי בבאזל באפריל 87, תערוכת ציוד משרדי בניו־יורק בחודש מאי. עוד מתוכננת השתתפות ישראלית רשמית בירידי הספרים של מוסקבה בחודש ספטמבר 1987.

„אלול" בעלת סיכוי טוב לרכישת מפעל מנועי בית שמש

מאת סופרו הכלכלי של דבר

חברת „אלול", בבעלות דוד עליק וקנצמן מה, היא בעלת סיכוי טוב לקבל את אישור הממשלה *לרכישת מפעל מנועי בית שמש.*

ועדת השרים המיוחדת לנושא הצלת המפעל, בה פעילים גדי יעקבי ושאה ארנס, *בחנה בקפדנות* אפשרות לאשר ל„אלול" לרכוש את המפעל.

יתכן שאת הצלת המפעל תיקח *על עצמה חברה חדשה,* שמקימים דוד קוליק ומנכ"ל בנק המזרחי לשעבר אהרון מאיר. מחזיר בחברה פיננסית שתאורגן על ידי מאיר ותעסוק בפעולות מימון שונות, ביטוי הון, מיזוגים וחילוץ חברות מקשיים. כמו כן נדונה שותפות „באנקרס טראסט" מניו יורק, כגורם פיננסי נוסף. את הסרט עם „אלול" כמו עם שני המציעים הרצינים האחרים סקר ודשזיימר ואורמת טורבינות, מנהל ניודא גזית, מי שהיה מנכ"ל בנק הפועלים.

38 מיליון דולר יושקעו בפיתוח מקורות מים והשבת קולחים

מאת דויד מרשיוב

אם לא יחל קיצון בתקציב, יושקעו בפיתוח מקורות המים בשנת 1987 38 מיליון דולר, מהם 21 מיליון להשבת מי ביוב, 5 מיליון דולר לאספקת מי שתיה, 7 מיליון דולר לשיקום הידרולוגי של מקורות המים, ו־5 מיליון דולר לאגירת שטפונות.

בעקבות עבודות אלה, תתוסף כמות של 163 מיליון ממ"ע מים בשנת 1988.

התשקעות יכללו הקמת מפעלי מים להשבת מי ביוב וביצוע קידוחי מים בערבה ובאיזור הכורת. המפעל להשבת מי שפכים של גוש דן יתרום למשק המים 90 מיליון ממ"ע מים בשנה לשימוש חקלאי.

דו"ח שהגישה נציבות המים קובע כי הנשמים שירדו עד כה שיפרו במידת מה את הגרעון ההידרולוגי של מי התהום, אך עדיין קיימת סכנה חמורה של המלחת בארות בקידוחי מים באיזור החוף.

מסקנות מחקר בבנק ישראל:

הציבור מעריך כי החוב הפנימי ימומן ממענקים מחו"ל או בעודף תקציבי

אינו סבור שישא בו באמצעות מסים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

הציבור הישראלי אינו צופה שיצטרך לשאת בנטל החוב של המגזר הציבורי. הוא אינו מביא בחשבון את העובדה שמימון החוב יכול לבוא בטופו של דבר רק מגבית מסים.

מסקנה זו עולה מעבודה שנעשתה על־ידי הכלכלנים דוד אלקיים, יצחק טל ודני יריב ממחלקת המחקר של בנק־ישראל.

אחד הממצאים שהכלכלנים מצאו לנכון הוא שהציבור מעריך שמימון חובות החוץ והפנים של המגזר הציבורי יבוא ממקורות חיצוניים ולא יהיה צורך בגביית מסים בעתיד, לצורך זה. הציבור הישראלי מעריך, לדעת הכלכלנים, כי חלק מחובות החוץ יהפכו למענקים וחלק אחר ניתן יהיה לגלגל משנה לשנה בלי לפרעם. מסקנה נוספת מן העבודה היא שהציבור הישראלי ראה במגיות הבנקים נכס בעל גיבוי ממשלתי בדומה למרכיבים אחרים של החוב הפנימי.

ממצא נוסף מן העבודה הוא שהגדלת חוב הפנימי של הממשלה, גורמת להרחבת הצריכה הפרטית במשק, *לעומת זאת – להגדלת החוב* החיצוני של הממשלה אין השפעה מרסנת על רמת הצריכה הפרטית.

איגוד לשכות המסחר מבקש לגייס הון עבור עסקים קטנים

ההון המגויס יוקצה לצרכי התרחבות, פיתוח פעילויות חדשות, הון חוזר ועוד

מאת סופר הכלכלי של „דבר"

איגוד לשכות המסחר מבקש מהממשלה לאפשר לו לגייס הון כדי לסייע לעסקים קטנים. גיוס ההון על ידי האיגוד – כארגון מייצג של חלק גדול מהעסקים הקטנים במשק – מיועד לסייע לעסקים קטנים לצרכי התרחבות, פיתוח נושאים חדשים, הון חוזר וכד'. האיגוד אומר כי למרות כוונת הממשלה לשחרר מקורות לגיוס הון על ידי המגזר העסקי, נראה כי במבנה שוק ההון הנוכחי, עסקים קטנים לא יוכלו ליישם אפשרות זו באופן מעשי ולכן מבקש האיגוד לגייס הון בעבורם.

האיגוד אף טוען כי המחסום הקשה ביותר בהתפתחות עסק קטן הוא בקושי שבהתמודדות עם מוסדות שלטוניים ללא עזרתם של אנשי מקצוע יקרים. לפיכך מציע האיגוד להקים ועדה שתבחן הכנת הליכים מקוצרים ומפושטים בתחומי המגע עם שלטונות המס, הרשויות המקומיות, משרד התמ"ס ואחרים.

עוד מבקש האיגוד לאמץ את התיחסות הממשל האמריקאי לעסקים קטנים ולהקים מנהל שיהיה משותף לממשלה ולאיגוד לשכות המסחר, אשר יעסוק בסיוע לפיתוח עסקים קטנים ועזרה במגעיהם עם הרשויות.

שר האוצר ההולנדי: פוטנציאל מסחרי בהסכמים של ישראל עם ארה"ב ואירופה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

מדינות אירופה אינן מודעות די המוך ליתרונות הגלומים בקשר עם ישראל הנובעים מהסכמים כלכליים הן עם אירופה והן עם ישראל. כך אמר שר האוצר של הולנד ד"ר אדנו דיינג, בפגישה עם שר הכלכלה גד יעקבי.

יעקבי אמר בפגישה עם השר ההולנדי, המבקר כעת בארץ, כי ישראל תוכל להיות גשר מסחרי בין מדינות אירופה לבין ארה"ב – היות והיא בעלת הסכמי סחר עם השוק האירופאי המשותף וגם עם ארה"ב. יעקבי הדגיש כי העובדה שישראל נהנית ממכס אמריקאי מופחת על מוצרים ישראליים, מאפשר יבוא חומרי גלם ומוצרים בלתי מעובדים מאירופה, יצרנים בארץ ושיווקם לארה"ב.

השר ההולנדי הסכים כי ההצעה ראויה לבחינה רצינית שכן קיים פוטנציאל רב בהסכמים שיש לישראל עם שני הגושים.

שר האוצר האורח התעניין גם בנושא הרפורמה במס הכנסה המוצעת בישראל. השר יעקבי ציין כי אין בארץ ויכוח על עצם הצורך ברפורמה אלא מה יהיה המכנה שלה. שר הכלכלה סבור כי יש להתמקד בבעלי ההכנסות הבינוניות, כדי להגביר תרומת בעלי מקצועות בגוף עובדי יצור, חוקרים צעירים ואחרים, להגדלת התפוקה במשק.

הדאו ג'ונס דוהר לקראת 2000

פרשת לוין ובוסקי לא יכלו לשוק השוורים האופטימי
וול סטריט חוגגת זו השנה החמישית

מאת שולה פרומר

בעוד השמפניה זורמת כמים במסדרונות ה„פלור" בשעות המסחר האחרונות של 1986, החלו מחשבי הענק לפלוט את נתוני הסיכום של השנה החולפת. שנה נוספת במחזור ה„בול מרקט", – שוק השוורים האופטימי, שראשיתו באוגוסט 1982 המסתיימת עם ציפיות ורודות לעתיד ופתיחה מרשימה של השנה הקרובה.

להלן תאור כרונולוגי של האירועים הבולטים רבי *ההשפעה בשנת המסחר 1986:*

ינואר: 5 מעצמות תעשיתיות מחליטות לסייע למטבע האמריקאי שלא לעלות אך אינן מגיעות להסכמה באשר לשערי הריבית. מחירי הזהב בירידה ואילו הזהב שוברי שיא של 18 חודשים בהגיעו לרמה *של 360 דולר האונקיה, וחוזרה ל־356.*

מבריאות: הדאו ג'ונס עובר את תחום ה־1700 לראשונה, עם המחזור החמישי בגודלו בהיסטוריה.

מרץ: הבנקים המובילים מורידים את שערי הפריים ריית מ־9½% ל־9% לאחר קיצוץ בשיעור הריבית הפדרלית ל־7%. הדאו ג'ונס עובר את תחום ה־1800 לראשונה. מדד המחירים לצרכן בירידה של 0.4% – הירידה החזקה ביותר ב־30 השנים האחרונות ומשוקפת ע"י ירידת מחירי הדלק.

אפריל: מחיר הנפט לחבית יורד לראשונה מתחת ל־10 דולר ומיד עולה. הריסקונט ריית בירידה של חצי אחוז ל־5½%.

מאי: רגיס לוין פותח תיבת פנדורה שתכונה מאוחר יותר כ„פרשת בוסקי". נקנס בסך של 12.6 מליון דולר על רקע שימוש במידע פנימי לצורך רווחים.

יוני: הכלכלה האמריקאית בצמיחה של 2.9% בשיעור שנתי לרבע השני. רווחיות החברות בירידה של 6.6% – הרבה הירודה ביותר בארבע השנים האחרונות. הגרעון המסחרי ב־14.21 מיליארד דולר כולל את הגרעון החזקאי הגבוה ביותר ב־20 השנים האחרונות.

יולי: הדאו ג'ונס עובר ב־61.87 נקודות או 3.25% לרמה של 1839.00. הפדרל ריזרב מוריד את שיעור הריסקונט ריית ל־6%.

אוגוסט: מחיר הדלק בעליה על רקע הסכמת החברות באופק לקצץ מכסות התפוקה במשך תודשים. הריסקונט ריית בירידה של ½% נוסף ל־5.5%, נסיון רביעי במרוצת השנה החולפת.

מסמבר: הדאו שובר שיא עליה של כל הזמנים 38.58 נקודות ל־1919.71, מיד אחר כך צונח ב־86.61 – ירידת שיא (מבחינת נקודות) היסטורית, או ירידה בת 4.6% ל־1792.89 כאשר סיבות הירידה חששות משיעורי ריבית גבוהים והתחרשות אינפלציונית.

אוקטובר: I.B.M וג'נרל מוטורס מחסלות פעילותן בדרום אפריקה. G.M מדווחת על ירידה של 49% ברווחיות הרבעון השלישי.

נובמבר: המטקרים מביסים את הרפובליקנים בסנט. איון בוסקי נקנס בסך של 100 מליון דולר ע"י רשות ניירות הערך הפדרלית – הסקנדל הגדול בהיסטוריה של וול־סטריט מתפצץ.

דצמבר: הדאו ג'ונס בעליה של 43.05 לשיא של 1955.57 על רקע קניות מאסיביות בצד המוסדות הגדולים. בתקופה זו נרשם מחזור שיא הרביעי בגודלו בהיסטוריה. הגרעון המסחרי לשיא של 37.67 מיליארד לרבעון השליטי, משקף עליה חסרת תקדים ביבוא מאסיה.

מבריחת הון המולד בעליה מסיבות אם כי מרבית רשתות הכל־בו וחנויות השרשרת מרוחזות על ידיה במכירות.

★

שנת המסחר 1986 מסתכמת בעליה של 22.58% והסתכמה ברמת 1895.95, זוהי עליה שנתית רביעית בחמש השנים האחרונות. מרבית התקופה התנהלה תוך מסחר תקין וללא הפרעה עד להתפרצות שערוריית בוסקי.

שוק הבול מרקס, בן ארבע וחצי שנים שואב את חזקו בירידה בתחזיות האינפלציוניות, ירידה במחירי הדלק, ירידות בשיעורי הריבית וירידה בשער הדולר כנגד מרבית המטבעות המובילים. שיעורי הריבית היו הסיבה העיקרית להתחרשות הבול מרקס מאז אוגוסט 1982. שיעורי ריבית נמוכים וארנפלציה מבוקרת מורמים כספים לשוק המניות.

תחקיר של ה„וול סטריט ז'ורנל" מסווג את הסקטורים המובילים בשוק בשנה החולפת:

הסקטורים המובילים: נייר, עץ, תרופות, טקסטיל, כימיקלים, מוצרי בנין, פיקוח על דחום אויר, טבק.

הסקטורים הנרדפים: ברזל, קידוחי נפט, ניתוחי בתי חולים, מכונאות + חלפים, רכיבים אלקטרוניים וחצאי מוליכים, מחשבים, אלומינום, בצבעים.

לאחר השוק של ה־11 בספטמבר עם ירידת שיא של 86.61 נקודות האוצר מתאושש השוק באיטיות והבוחרמרים העיקריים הנצפים בקפנות הם בעיקר הבלו צ'יפס. גם הקפי הפעילות מתרחבים ה־19 בדצמבר משיג שיא היסטורי במחזור המניות: 244.6 מליון.

בעוד המשקיעים המוסדיים נכנסים עמוק לשוק, נרשמת מגמה מכירה בין המשקיעים האינדיבידואליים. משקיעים זרים נכנסים באופן ברור לשוק בקניינים. בהתחית השנה הראשונה מסתכם הקף ההשקעות מחוץ לארה"ב בסדר־גודל של 13.4 מליארד דולר. המשקיעים הזרים מגיבים באופן ויתכי לירידת ערך הדולר לעומת הין היפאני והמסבעות האירופיים המובילים – עובדה אשר הפכה את שוק המניות האמריקאי לשוק זול ואטרקטיבי. אנליסטים ומנהלי תיקים חלוקים באופן עקבי ברעותיהם לגבי התנהגות השוק.

אלה הנופים התאוששות כלכלית מרשימה בשנה הבאה יציגו למשקיעים לרכוש מניות הרגישות לארועים כלכליים כמו מניות סברלוגיה, ומאיך – להיפטר מאחזקות כמו חברות יצרניות נשק, מזון, משקאות, טבק וכו'.

אלה הנופים עליה מתונה בלבד ומתחת לזה – *יציעו להחזיק מניות הרגישות לשערי הריבית כמו* בנקים, ביטוח, שרותים ציבוריים וכו'.

בימים הראשונים של המסחר לשנת 1987 בפנין שוק המניות האמריקאי עליות מרשימות ושיאים חדשים במהירות לעבר תחום ה־2000.

ירידה בשיעור 20 אחוז בכמות הפרחים אובדן הכנסה של 3.5 מיליון דולר

מאת דויד מרשיוב

כמות הפרחים שישראל יצאה לחו"ל ירדה ב־20 אחוזים לעומת התחזית, בגלל השפעות מזג האויר הקר ששרר מאז ראשית עונת הייצוא בארץ, והפסד ההכנסה למגדלי הפרחים עקב כך הסתכם ב־3.5 מיליון דולר בקירוב.

מאז ראשית העונה ועד חג המולד יצאה ישראל לחו"ל 122 מיליון פרחים (153 מיליון פרחים אשתקד) בתמורה של 15.5 מיליון דולר (16 מיליון דולר אשתקד). בהשוואה לתחזית הכנסות של 19 מיליון דולר.

הצלחה היתה לייצוא האבוקדו תמורת כ־36 מיליון דולר. תחזית הייצוא גדלה ועתה תושבים, כי הכמות תגלה על מאה אלף טונות לעומת 56,000 טונות בשנה החולפת.

בייצוא הידקות לא עמדה ישראל בתחזיות והיא יצאה בשיעור 50 אחוז התחזית. ממנכ"ל משרד המקלאות אריה זיקן הביע חשש לייצוא הידקות הפרחים בעתיד בטל תוסר רווחיות הייצוא האת כתוצאה מהקאת שער הדולר והעדר המוסף הזה הגבה של הייצוא החקלאי.

„גת" מגבעת חיים מתכוון לנגוס בשוק „הפיצוחים"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מפעל „גת" מקיבוץ גבעת חיים מתכנן נגיסה נתח משמעותי יותר בתחום הפיצוחים. אם אכן תתבצע הרחבת הפעילות של גת בענף זה, צפויה תחרות עם מפעל קיבוצי אחר השליט כיום בתחום הפיצוחים, שקדיה מקיבוץ גבע.

השנה יושום מפעל גת גידול בהיקף הפעילות שלו כאשר התפוקה השנתית לשנה כולה אמורה להסתכם בכ־33 מיליון דולר מתוכם כ־24 מיליון דולר ליצוא.

כושר הייצור במפעל איננו מנוצל דיו מאחר והמפעל מוגבל במגבלות של מכסות ייצור.

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר ראשון בבוקר

מנת דם חיים לאדם

מוזיאון תל־אביב מחלקת החינוך
דרושה(ה)
מדריך(ה)
למשרת חלקית
בעל(ת) תואר B.A בתולדות האומנות.
רצוי תעודת הוראה וידיעת שפות זרות.
נא לפנות בכתב למחלקת כוח־אדם
ת.ד. 33288 תל־אביב 61332.

חוזרים לעתונות
טובה. דבר

לאופנת פיצי
דרושה
מעצבת אופנה
מנוסה, רצוי בוגרת שנקר
במרטים למנות
במקום וא"א –
חפץ חיים 10 ק"ד.
03-219860-2-3

עבודות בית
מחשב
לתיקונים, תוכנות,
סמרים וטכנאים
יהיה
נגה על הטכנו
03-3375713
(הגיבים) 03-253582

פוליש ונקיון
הדרויות
שונות
יחסי אנוש
רכב
רכישות
ריצוי והדרה
ריצוי ורכיבה
ביקוש עבודה
מכונאות
מכונות
ירושות

هكذا من الأصل

هكذا صدر الأصل

חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות

הקלה באבטלה: פחות דורשי עבודה, יותר דרישה לעובדים

מאת חיים ביאור,
סופר „דבר" לענייני עבודה

שיפור במצב התעסוקה מסתכם במשק: במספר המובטלים חלה בסוף השנה התלפת ירידה קלה, במקביל לעלייה בזיקוף והזמנות לעובדים חדשים.

דובר שירות התעסוקה מסר כי בדצמבר האחרון פנו ללשכות העבודה ברחבי הארץ 39,155 דורשי עבודה, לעומת 41,163 שפנו ללשכות בנובמבר – ב־2,008 פחות.

הירידה במספר דורשי העבודה משמעותית יותר בהשוואה לדצמבר 85', אז פנו ללשכות העבודה 46,743. במהלך השנה שולשה ירד, איפוא, מספר דורשי העבודה בשיעור של 16 אחוז.

בדצמבר האחרון פחת גם מספרם של המובטלים שישה ימים ויותר והוא הסתכם ב־18,077 לעומת 18,457 מובטלים חודש קודם לכן.

במספר ההזמנות לעובדים חלה עלייה בדצמבר והוא הגיע ל־20,793, לעומת 19,177 חודש קודם לכן. ראוי לציין, שחלק לא מבוטל מההזמנות – 16 אחוז – לא מופקו מאחר שדורשי העבודה סירבו לקבלן. הזכות אלה הוצעו לעובדים ערבים מהשטחים.

בדצמבר ירד מספר העובדים במשק שקיבלו הודעות פיטורים בשיעור של 20 אחוז לעומת החודש הקודם. נתונים מעודדים אלה עשויים לרמוז על התאוששות בפעילות המשקית ועל ראשיתה של צמיחה.

חדש: קוקאין דרך ה„ביפר"

ראש מפלג הסמים במחוז תל־אביב: לא מגלים צרכני סמים בבתי־הספר בגלל בעיות מודיעין; הקוקאין עובר מ„החוג הנוצץ" לעבריינים

מאת נתן רדוי, סופר „דבר" לענייני משטרה

מפלג הסמים ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב חשף בשנה האחרונה שיטת הפצה של קוקאין באמצעות מכשירי „בתר". שלושי השיטה, מודיעי המפלג בתחנת־קוד הדועה לצרכני הסמים וזה מביע למקום שבו מוצנע הקוקאין כדי לקבלו ולהפקיד את מחירו.

סגן־ניצב מנו הכט, ראש מפלג הסמים ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב, אמר אתמול כי בניגוד לידיעות שהתפרסמו בשנה האחרונה, לא נתגלה כל מקרה של הפצת הסם „קראק" – עיבוד של קוקאין – במחוז תל־אביב של המשטרה. מכוח, נתפרסמו ידיעות כי נמצא סם מסוג זה בארץ והדבר זכה לאישורו של עוזר ראש מחלקת המודיעין במטה הארצי שאמר בשידור טלוויזיוני („מבט שני") כי בישראל נחשפו שלושה מקרים של הפצת „קראק" בארץ.

הוא הבהיר, כי בשנה האחרונה לא נתגלו בלשי מפלג הסמים בשימוש בסמים קשים בין כותלי בתי־הספר בתל־אביב, אך לעומת זאת, נתגלו הבלשים במקרה של נערה בת 16 שהודתה לשימוש בסמים קשים על־ידי גברים שבעלו אותה במהלך השימוש בסמים. הלילו נשפטה לתקופות מאסר ארוכות. „יש לנו בעיה בהשגת מודיעין בין כותלי בתי־הספר, משום שהגענו להחלטה שלא נשתמש בתלמידים כמקורות מודיעיניים, ועל כן איננו מגלים בין כותלי בתי־הספר תלמידים המשתמשים בסמים קשים, אך הגילויים הם פונקציה של מודיעין וחשיפה. הוא הבהיר כי ביחידתו מוקצה כוח מיוחד לחשיפת שימוש הסמים בקרב נערה ראה במסגרת המאבק במשתמשים בסמים הקשים.

למרות המחסור בכוחאדם, בגלל השכר הנמוך של שוטרים במשטרת ישראל הצליחה היחידה, במצבת כוחאדם נמוכה מהתוקן הקבע, להשוף השנה 46 תחנות סמים בתחבי תל־אביב ואת בעקבות עבודה משולבת של מפלג הסמים במשטרת מחוז תל־אביב ושל תחנות המשטרה בכל רחבי שטח השיפוט של משטרת מחוז תל־אביב.

בפגישה עם העיתונאים הבהיר מקר רחד פרץ ראש מחלק מודיעין ומפלג הסמים של היחידה המרכזת של משטרת מחוז תל־אביב, כי סם הקוקאין הולך ומתפשט בין עבריינים ואת אף שבעבר היה הסם מקובל יותר בקרב אנשי „חוג הנוצץ" של תל־אביב. „את השימוש בקוקאין בקרב עבריינים ניתן לייחס לעובדה שהעבריינים, מסתרים (בטעות) כי שיטת השימוש בקוקאין קלה יותר ופחות מסוכנת.

סגן ניצב מנו הכט, אמר עוד, כי כמות הסמים נחשפי מקרים של הברחת סמים בחולות בתוך גופם של בלדרים, שבדרך־כלל אינם בעלי עבר פלילי, הם הצליחו להעביר בתוך גופם כמויות חדאוגי של 250 גרם ולמעלה מזה, כמות עצקת בהתחשב בעובדה שהסם מחדיר לקיבתו של הבלדר בתוך שקית ניילון אטומה הבלעה, על בסיס ריקה, עוד לפני צאת הבלדר למסע.

„שנתיים קיבלנו שעות נוספות בחצי מחיר" – זועמות האחיות

מאת דנקה הרניש,
סופרת „דבר"

„שוד לאור יומי – כך מגיבות אחיות בתי־החולים את פרשת השעות הנוספות, שהועלתה אתמול בכינוס ארצי של יועדי האחיות והאחים בבתי־החולים, בבית הוועד־הפועל של ההסתדרות.

אילנה כהן, מראשי הסיבת האחיות, סיפרה כי בשנתיים האחרונות, שולם לאחיות בתי־החולים בעבור שעות נוספות פחות מעבר שעת עבודה רגילה. „כל שעבר שעת העבודה של אחות יותר גבוה – כך גדל העיוות" – טענה אילנה כהן. לדבריה, „המעסיקים עושים מה שהם רוצים בתלושי המשכורת, משום שלא כל האחיות, ואף לא כל ועדי העובדים למדו לקרוא את התלושים". לטענתה, משלמים רק מחצית מערכה של שעה נוספת חוקית, אבל האחיות לא ימשיכו „לעבוד לשם שמיים".

הדוברים בכינוס מתחו ביקורת קשה על המעסיקים. על משרד הבריאות ועל הארגון אשר, לדבריהם, אינם מיישמים את ההסכם, עליו חתמו לפני חודשיים, בפרט הסעיפים על הנאים הפיזיים המבטיחים הטעות לאחיות, השתתפות המוסדות בשכר מעונות היום לילדים ועוד. ההסכם אמור היה להיכנס לתוקפו ב־1 בחודש, אך להערכת ראשי החסיבה, המעסיקים יבצעו את התחייבויותיהם רק אם „ציבור האחיות יהיה מאוחד וילחץ חזק".

בכינוס נאמר, כי הנשק היחיד שנשאר בידי חסיבת האחיות הוא הפעלה חד־צדדית של סידרי עבודה נמישים של 36 שעות עבודה בשבוע בארבע משמרות, על־פי ההסכם. „נתנו אורכה לשרת הבריאות להביא למימוש ההסכם ואיפשרנו לבתי־החולים להיערך לעבודה במסגרת החדשה ונמתין עד סוף החודש – אמרו ראשי החסיבה. אם עד אז לא יבצע ההסכם, יפעילו האחיות סידרי עבודה נמישים של 36 שעות ויעבדו שעות נוספות רק תמורת תשלום נאות.

התפרצויות זעם כלפי רוצחי תמם

(יג). – משפטם של הנאשמים ברצח החייל משה תמם ז"ל עמד אתמול במרכז של התפרצויות חריפות – מילוליות ואלימות – מצד בני משפחתו של הנרצח, ובינהם אמו, גליה תמם, בין כותלי בית־המשפט הצבאי בלוד.

בית־המשפט הצבאי הטיל אתמול על הצדדים להגיש את סיכומיהם בכתב לקראת הכרעת דינם של שני הנאשמים – ולידי נימר אסעד דקר בן (25) וראשיד חמדו אבו מוד (24).

התפרצויות הזעמות של גליה תמם ובני־משפחה אחרים איילצו את השופטים והסניגורים לנטוש את האולם. בחוות גדולים. של המשפחה הצבאית הוצבו לשמור על אולם המשפטים, אולם לא עלה בידיהם למנוע בעד בני המשפחה המשולהבים לתקוף את הנאשמים על־ידי השלכת נעליים וחפצים אחרים, ואף קטרה שחטפה מראשו של שוטר צבאי. רק בקושי נרגעו הרוחות לפרק זמן קצר, כדי לאפשר לבית־המשפט לקיים את הדיון הפרוצדוראלי הקצר. נשיא בית־המשפט הצבאי איזה להוציא את המתפרעים מן האולם, אך כאשר המהומה גברה, נטשו השופטים את הדוכן וחזרו אליו רק כעבור הפסקה ממושכת.

„יבוא יום ונרצח את כולכם", צעקה גליה. כאשר אחד הנאשמים הגיב, הוא הושתק מיד על־ידי שוטר צבאי. לבסוף הושתקו בני המשפחה, אולם מיד עם סיום: דיון המשפטי הוחל שוב להשתולל. שוטרת ספנה מכה בעין, לאם, אם חמדו של משה ז"ל, חפסה את פסיש השופט והניפה אותו לעבר שוטר, שוגק כדי להחצות מדיה.

„קח את הילדות" – אמרה האם לשופט והסתלקה

מאת נתן רדוי, סופר „דבר" לענייני משטרה

שתי מעומות, בנות שנה ושנתיים, נמשו באולמו של שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב, חיים פורת, על־ידי אימן ופקידת סעד נאלצה להעביר למיטל בבית מחסה של משרד העבודה והרווחה.

המקרה אירע שלשום בעת דיון שנערך בעניין תשלום דמי מזונות לרחל שיינדל על־ידי בעלה בנפרד, שלמה. נגד האב נפסקו ב־25 בדצמבר 1985 דמי מזונות והוא הגיש תצהיר לבית־המשפט בו הוא טוען: „אשתי מסרבת לי את הדיים".

האשה נחקרה שלשום על דוכן העדים בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב ובאמצע הדיון קמה, ניגשה אל עגלת התינוקות, דחפה אותה לכיוון השופט, אמרה: „קח את הילדות..." ועזבה את האולם. בליל אותו יום שהו התינוקות אצל אחיה ואתמול הובאו לדיון מחודש בבית המשפט המחוזי. האם והאב לא הגיעו לדיון ופקידת סעד נאלצה לקחת את התינוקות לבית מחסה של משרד העבודה והרווחה.

בועז אבני מגבעת־ברנר הורשע בהריגת גוריון

מאת נתן רדוי, סופר „דבר" לענייני משטרה

בית־המשפט המחוזי בתל־אביב נאות לערוך תיקון בכתב־האישום שהוגש נגד בועז אבני (23), מקיבוץ גבעת־ברנר, שהואשם ברצח אברהם גוריון זיל ב־6 באוקטובר השנה, והוא הורשע בהריגה במקום ברצח.

השופטת שולמית ולנשטין נאותה לקבל את כתב האישום שהוגש על־ידי קלרה רג'יניאנו, סגנית בכירה ראשונה לפרקליט מחוז המרכז. על־פי כתב־האישום המתוקן, היו ב־6 באוקטובר השנה חילופי דברים בין הנאשם לבין המנוח, שבעקבותיהם סגר הנאשם בחוד שבמרכזיית קיבוץ גבעת־ברנר ושמע אותו צועק: „זה הפסנתרן שלכם צריך פסיכולוג ורק הוא יעזור לו... בועז זה הימים האחרונים שלך בחיים" אחרי כן הלך בועז אבני לבית הוריו, והוציא מהארון אקדח, דרך אותו, עטף אותו בניילון, חזר למרכזיה וירה בגוריון 9 כדורים שגרמו למותו.

גזר־הדין במשפטו של בועז אבני יינתן בקרוב.

עיריית אשקלון: בלי תחנת ניטור – לא נוציא היתרי־בניה ל"רוטנברג"

מאת דני צרקוני, סופר „דבר" בדרום

עיריית אשקלון מודיעה, כי תמסיק להוציא היתרי־בניה לתחנת הכוח „רוטנברג" של חברת החשמל המוקמת בעיר, אם לא תושלם עד 1 באפריל השנה הקמתה של מערכת ניטור לבדיקת זיהום האוויר סביבה.

בהתאם להחלטת הוועדה הארצית לתיכנון ובניה, שאישרה לאחר מאבק ממושך את הקמת התחנה באזור באשקלון, צריכה לקום שנתיים לפני מועד הפעלתה ב־1 באפריל 1989, מערכת ניטור סביבה.

עתה נודע, כי משרד האוצר מעכב אישור של 1.5 מיליון דולר שנועדו למטרה זו. ראש עיריית אשקלון, אלי דיין, הודיע בעקבות זאת לשר האנרגיה משה שחל, כי אם לא תוקם מערכת הניטור עד מועד הפעלת התחנה, תנקוט העיריה אמצעים, כולל אי־מתן היתר־בניה להמשך עבודות הקמת התחנה.

לא היו היעדרויות מעבודה בירושלים בעת המהומות

מבדיקה שערכה מועצת פועלי ירושלים עולה, כי שום עובד לא נעדר ממקום עבודתו במהומות שהיו באחרונה במערב העיר ובמזרחה – מסר אתמול ניסן הרפז, מזכיר ההסתדרות בירושלים.

לדבריו, למרות האירועים, היהודים והערבים לא יצאו להפגנות.

מנהל המחלקה הערבית במועצת פועלי ירושלים, יוסי הראל, אמר כי מחלקתו כלבר מאגדת 20 אלף ערבים חברי הסתדרות במזרח־ירושלים, לעומת 18 אלף בכל מועצת פועלי נצרת ר"ל אלפים בכל מועצת פועלי שפרעם. לדבריו, תוך 20 שנה – משנת 1967 – גדל מספר חברי ההסתדרות מ־200 ל־20 אלף. הוא הוסיף, כי המחלקה למזרח־ירושלים הפכה בשנים האחרונות לגורם מרכזי – בשיתוף עיריית ירושלים – להשגת הכנה הדדיקים יחודי־ערבי בשני חלקי העיר.

סכסוך עבודה במשרד הרישוי

מאת חיים ביאור,
סופר „דבר" לענייני עבודה

המנהלים לעובדים ביאנים, תסגל בפרקטיקה מאף עלולה לגרום לסתום בכמה דאגות במשרד.

מוקד המחלוקת עכשיו הוא הרשאת בן עמי, מעבר אתמל לתפקיד נקודה פרטיאית שאינה מסכמת, בן ק"ש לתחומת משרד הפנים הרשאה לתפקיד את הליך של הקמת המבנים מתוקם מחלקת הפנים.

עובדי משרד הרישוי מגיעים שהאליך שם בקשה הנהלת המשרד, עלול לגרום לפיקוח נאות על המבנים הציוניים.

גניש ייחקר בימים הקרובים על קשריו עם 2 בכירי שב"ס

מאת נתן רדוי,
סופר „דבר" לענייני משטרה

הקבלן שלום גניש, ששב באחרונה מחו"ל, ייחקר בימים הקרובים על־ידי ניצבי־משנה אלכס אישי־שלום, מנהל מטה־הזיהוי הארצית לחקירת משעים חמורים. אישי־שלום מתמקד על הקרדת קניית הדירה בדרי שנקנה מבכירי שירות בתי־הסוהר מחברת הבניה של שלום גניש. מסוך לזמן שריצה עונש מאסר בבלא אייל.

שלום גניש שב לישראל מארה"ב והחל לברוק את הנשרות שהועלו נגדו בשני תיקים הנחקרים עתה על־ידי שתי יחידות נפרדות: היחידה הארצית לחקירות הונאה במסה הארצי והיחידה הארצית לחקירת משעים חמורים.

מבריקה שערך סופר „דבר" הנבר, כי היחידה הארצית לחקירת משעים חמורים שקיבלה את תומר החקירה הנוגע לרכישת הדירה על־ידי שניים מבכירי שירות בתי־הסוהר ובהם סגן־ניצב שירות בתי־הסוהר, תת־נגדר שלום רחיליו, אינה מתכוונת לחקור או לעצור את שלום גניש אלא לאחר שתסתיים חקירה אחרת לגמרי על־ידי חוקרים בצוות החקירה של ניצב־משנה אלכס אישי־שלום. החוקרים מתכוונים, עם זאת, לחקור את שלום גניש בשבוע הבא.

שלום גניש

השאלות שהועלו נגד שלום גניש נוגעים לקשריו העסקיים, בכיכול, עם שניים מבכירי שירות בתי־הסוהר.

ביחידה הארצית לחקירות הונאה הצטבר חומר חקירה רב הנוגע לשלום גניש. חקירה אחת, המתוכנת על־ידי צוות חקירות מיוחד בחולק חקירות בראשותו של סגן־ניצב יעקב ליאור, נוגעת לחשדות שגניש הקים מקנרב עם בנו אפל. אחד ממנהלי הבחינה – במתן שחוד לפיקד מס ההכנסה, נצל אייזנברג, שנעצר בפרשה זו עם דוד אפל. חקירה נוספת נפתחה במהלך החקירה של דוד אפל והיא זוהה אור על פרשיות פליליות בביכול שהתגלו בעת האחרונה. נראה כי הוא יזומן לחקירה כבר בימים הקרובים ויחקר על שתי הפרשיות.

מחלקת הבחקירות של מס הכנסה נמנעת מלחקור את שלום גניש על עבירות לכאורה שנעברו על ידו במרוצת השנים האחרונות ואת עד אשר לא יישאם גניש על חיק הנלוי ופומר נגד בכית המשפט המחוזי בתל־אביב משנת 1982.

הפוגה קלה של שמש בחוף תל־אביב (צילום: י.פ.פ.)

קולק, להט וגוראל שוקלים הקמת מפלגת שלטון מקומי

מאת סופר „דבר" בחיפה

הצעה יוצאת דופן להקמת מפלגת שלטון מקומי, הועלתה השבוע במפגש ראשי שלוש העיריות הגדולות – מזי קולק (ירושלים), שלמה להט (תל־אביב) ואריה גוראל (חיפה) ויו"ר מרכז השלטון המקומי, דב תבורי.

במפגש שהתקיים בלשכתו של ראש עיריית ירושלים, סיעון הדברים כי הקמת מפלגה כזו, שתתמודד בבחירות לכנסת, היא כדה המציאות לנוכח הסוף בנושא השירותים העירוניים הפנויה כאורה.

בריון, שהתמקד בביעות משותפות לשלטון המקומי בכלל ולשלוש הערים הגדולות בפרט, הושמעו טענות נגד הניסיון להפר את צערי השלטון המקומי על־ידי השלטון המרכזי והתעלמות מערכי האזורה והשירותים הממוקדים לו על־ידי הרשויות המקומיות.

הנוכחים ציינו את התעלמות מהרשויות המקומיות בנושא הזוק המיועד לשלחיזיות בבבלים הקבועה השירותית של הארנונה על־ידי הרשות המחוקקת, כאשר מגבילים את תשלומי הארנונה מצד אחד ואין מעבירים הקצבות מצד אחר.

מסקנת הנוכחים במפגש היא, כי אין לנבחרי הציבור בכנסת ראוה לאוזה ברשות המקומית ולבוכרי, ואילו בנוסף ראשי הערים לכנסת, היה מצב השירותים העירוניים טוב בהרבה.

ברנש אחר בימים הקרובים

ראש ייחקר בימים הקרובים

על קשריו עם 2 בכירי שב"ס

מאת נתן רדוי,
סופר „דבר" לענייני משטרה

הקבלן שלום גניש, ששב באחרונה מחו"ל, ייחקר בימים הקרובים על־ידי ניצבי־משנה אלכס אישי־שלום, מנהל מטה־הזיהוי הארצית לחקירת משעים חמורים. אישי־שלום מתמקד על הקרדת קניית הדירה בדרי שנקנה מבכירי שירות בתי־הסוהר מחברת הבניה של שלום גניש. מסוך לזמן שריצה עונש מאסר בבלא אייל.

שלום גניש שב לישראל מארה"ב והחל לברוק את הנשרות שהועלו נגדו בשני תיקים הנחקרים עתה על־ידי שתי יחידות נפרדות: היחידה הארצית לחקירות הונאה במסה הארצי והיחידה הארצית לחקירת משעים חמורים.

מבריקה שערך סופר „דבר" הנבר, כי היחידה הארצית לחקירת משעים חמורים שקיבלה את תומר החקירה הנוגע לרכישת הדירה על־ידי שניים מבכירי שירות בתי־הסוהר ובהם סגן־ניצב שירות בתי־הסוהר, תת־נגדר שלום רחיליו, אינה מתכוונת לחקור או לעצור את שלום גניש אלא לאחר שתסתיים חקירה אחרת לגמרי על־ידי חוקרים בצוות החקירה של ניצב־משנה אלכס אישי־שלום. החוקרים מתכוונים, עם זאת, לחקור את שלום גניש בשבוע הבא.

אבלים על מותו של חברנו
אהרון שיינטוך
עובדנו הנאמן
לשכת הסס הסרתבית
א.ת.ב — השפלה
הנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה
יונה אילן
ההלוויה תתקיים היום יום חמישי ז' בטבת תשמ"ז 8.1.87 בשעה 3.00 אחה"צ
בבית העלמין טבולה בפתרתקוה
נפגשים בבית העלמין
יושבים שבעה בבית המנוחה רח' הרצל 86 פתרתקוה
המשפחה המתאבלת

לחנה סנפיר ומשפחתה
בהשתתפות הכנה ובצער
על מות האמו
מנשה נצר ז"ל
בריזמן רבקה, וינהרו רבקה, ליפוזק חוה
מרמרי חנה וזאב, סמיר בלה, רייבר שושנה

אנו מודיעים בצער על
פטירתו של יקירנו
יעקב גפן
ההלוויה תתקיים היום יום חמישי ז' בטבת תשמ"ז 8.1.87 ותצא מבית התרבות בשעה 3:00 אחה"צ
המשפחה
ובית יפעת

אבלים על מותם של
מאיר ושושנה חדש
ז"ל
ומשתתפים בכאב המשפחה.
ארגון עובדי הקואופרציה הצרכנית
הועד הארצי

הנהלת הקונגרס היהודי העולמי
ההנהלה העולמית והנהלה הישראלית
משתתפים בצערו ובאבלו של מזכ"ל המשרד בישראל
ד"ר אבי בקר
על מות אביו
אהרן בקר ז"ל
ומעבירים תנחומינו לכל בני המשפחה
ובבנין ירושלים בנתם
תשיא: אזכר ברונמן
המזכיר: ישראל זינגר
יו"ר ההנהלה בישראל: יצחק קורן

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
יורם צוברי
בגמת
אביו ז"ל
ועד שבבי חברת הנשמל לישראל
מרחב הדרום

הודעה המקוצרת לתבנון ולבניה
עמק חפר
הודעה על פי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה עמק חפר בקשה לשנוי הקלה בגוש 7924 חלקה 97 משב חיבת ציון
ההקלה המבוקשת היא כדלקמן:
קוי בנין צדדיים צפון ודרום 3.60 מ' במקום 4.00 מ'
כל מי שיש לו התנגדות לפתן ההקלה רשאי להגיש לועדה את התנגדותו המנומקת בתוך 14 יום מפרסום הודעה זו.
ע. הנני
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה
עמק חפר

לחברנו יצחק פיסטינר
משתתפים בצערך הכבד
על מות
רעיתך ז"ל
בית סולל בונה

בית המשביר לצרכן
אבל
ומשתתף בצער המשפחה
על מותם הטרגי של
מאיר חדש ורעייתו שושנה ז"ל
חבר הנהלת המשביר לצרכן
ומבוני הקואופרציה הצרכנית

לחברנו שמחה ארנלדס
אתך באבלך במות
אחותך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מרכזי
ההנהלה והעובדים

לחברנו יצחק פיסטינר
אתך באבלך במות רעייתך
אורה פיסטינר ז"ל
מפעלי פלדה מאוחדים בע"מ

אודי לוי
ובני המשפחה
אתך בצערך על מות
האם
אראלה
בית נבעת חיים מאוחד

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
חילביץ בן־ציון ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום שני, י"א בטבת תשמ"ז (12.1.87) בבית העלמין הרדום (נבול בת־ים) בשעה 15.30 אחה"צ, נפגשים ליד השער הישן.
אוטובוס יצא מבית הכנת
רח' צירלסון 43, תל־אביב בשעה 14.45.
המשפחה

לחברנו רב יצחקי
משתתפים בצערך במות רעייתך
רבקה ז"ל
מונצחת פועלי ת"א — יפו
וחבר העובדים

דבר היום

צד"ל בצרות

התחזיות הראשוניות בדבר מידיות קידמתו של „צבא דחוס לבנון", בסמוך לפינוי עיקר כוחו של צה"ל מהגיזרה הדחוסה לבנונית, התגבר. באותו זמן האמינו כמה וכמה אישים מרכזיים במערכת הבטחון המוצבה לה, כי צה"ל יתמוטט מול נסיונות אירגונים עוינים, שיעים כפלשתינים, למנוע באגשיר ובמוצביו. להפתעת רבים, וביניהם מומחים, הביח צה"ל כשר־עמידה סביר, אמנם בתמיכה מתמדת של צה"ל, אך באופן שאיפשר לישראל לנסות את בחזותיה – רובם אם כי לא כולם – אל מעבר לתחום הסיכה הלבנוני. בכמעט שנתיים שחלפו מאז תפקר צה"ל כמיליציה מקומית בין שאר המיליציות של לבנון, סגל אבידות כמקובל בלבנון – אם כי פחות – ובכך הכניח שקט יחסי לאוכלוסיה המקומית וגם לתושבי צפון ישראל.

ההצלחה היחסית של צה"ל נמצאת עתה בירידה, בעוד שכושר הלחימה של אויבי צה"ל ובראשם „חיזבאללה" נמצא בעלייה. צה"ל ויקח עתה להצלחה „מתרשת", מבצעית ומוראלית, פן תוביל תגובת הפרישה ממנו לדימום אנוש. שיקום צה"ל וחשוב לישראל, כדי למנוע את הצורך על החלטה בנגבות המכחות הצהלית בדרום לבנון, שהדי גם אם בסוגת המוליטים כי נוסחות זו תהיה ארגית בלבד, באמצעות סיוחים ממנעים, טבעם של לבנון ושל הזרים המתיימרים לשמר בה, שהנוכחות עלולה להסתבך לכדי שחות ממושכת ורבת נפגעים. תקיפת בסיס „חיזבאללה" במסוקים ישראליים ביום א' ובעקבותיה גם הגדרות התמיכה המשוריות של ראש הממשלה ושל שר הבטחון אמורות לספק עדיקה עיקה עידוד לוגדע הגולשת של צה"ל ראוי לקחת שמעתנו תושב, אך לטוח ארוך יחזר ספק אם תהיה תקומה לצה"ל, אם לא תוגבר הסגנה של שילוב קצינים וחיילים שיעיים בשורותיו ובפיקודו. הניתוק בין הנוצרים בבירות ובצפון לבין הנוצרים בדרום לבנון שכלל בסתיחות שבין משפחות ג'מייל לבין סיר הראו בעשור שעבר ואף בטלוזמת לבנון, נמשך גם עתה, כאשר הפלגנות מסייעות לאש"ף. בעל הברית האפשרי היחיד לישראל, שאינו מובטח כלל, אך הראוי להשקעה, הוא הזרם המתון בעדה השיעית, באפון כמו בדרום.

כחול־לבן זה לא יהיה

מאת אורי שחר

במקורן ליצר ה„לביא" למצבים של אמברגו אמריקאי, הקפאה או „הערכה מחדש". כיום ברור, כי המשך ייצור המטוס ייתכן רק תוך תלות מוחלטת בארצות־הברית.

היקף הסיוע הצבאי שהגישה ארה"ב לישראל בשנה האחרונה, 1986, היה 1.8 מיליארד דולר. ממשלת ארה"ב מודעת, שכאשר היא משקיעה בכמתון ישראל 1.8 מיליארד דולר, שהם 25 אחוז מכלל הסיוע הצבאי שהיא מגישה למדינות אחרות, היא מצפה שישראל תרכוש בהם (או תייצר בעצמה) נשק שיתרום תרומה ממשית לעצמאותה ולבטחונה. בקרב האמריקאים נשמעת גם הטענה, כי אם ישראל רוצה בפיתוח טכנולוגי ותעשייתי עליה לעשות זאת מכספי הסיוע האחרון שהיא מקבלת, מאה"ב, 1.2 מיליארד דולר לשנה. נישה זאת, גם אם היא לגיטימית ומובנת, אינה מעשית. הסיוע האחרון משמעבר לצרכים הדחופים, הוא חובות הוא אות מהם. בשעה שישראל משקיעה 550 מיליון דולר בשנה בתעשיה צבאית בלי שתהיה בכך תרומה ממשית לבטחון, יכולה לגבות בארה"ב עצמתם של אלה המטענים כי אות הוא שלבטחון ממש דרושים לישראל רק 1.25 מיליארד דולר בשנה ולא 1.8.

הנשיא רייגן עומד לגיש בקרוב את הצעת חוק התקציב לשנת 1988, המתחילה ב־1.10.87. היקף התקציב המוצע הוא אמנם כאלף ועשרים מיליארד דולר (הגדול ביותר שהוגש אי־פעם לקונגרס ולסנאט), אבל המגמה של הקונגרס – לפחות בקיצוץ שבוצע ב־1987 – תהיה לקצץ בתקציב, לשנת 1987 קוצצה הצעת־התקציב מ־320 מיליארד ל־293 מיליארד דולר ואפילו הוקצבה ל„מלחמת הסכנים" בעניני דת, מדינה ל־5,4 מיליארד דולר ל־3.6 מיליארד. במצב כזה צפוי מאבק לא קל על שמירת היקף הסיוע האמריקאי לישראל – ובמיוחד היקף הסיוע לבטחון – לאורך זמן. הזכרות לייצוב מוסדות בארה"ב מבקשות, כמובן, לשמור על שוקיהן הקבועים ולחדור לשוקים חדשים ולחצן עלול להשפיע על מי שהחליט לסייע בבריתות לתרומה המיוצרת מטוס, שעשוי להתעורר על שוקי התעשיה האמריקאית. ישראל בונה את הערבותיה בעניין „הלביא" כאילו כל צירופי המניעות בעתיד בארה"ב יהיו דומים לאלה של ימינו.

גם ניקסון וגם רייגן – שלפחות מבחינת הבנת צרכי החימוש של ישראל היו הבולטים בקרב נשיאי ארה"ב – לא הוסיפו בעיתות משבר להקפיא אספקת מערכות נשק, להטיל אמברגו או לעשות „הערכה מחדש". למצבים שכאלה יוצר במקרה „הלביא". המגמה היתה לבסס כולו על ייצור „בתוך לבן", עצמאי וללא תלות בזרים. כיום ברור כי המשך ייצור „הלביא" ייתכן רק תוך תלות מוחלטת. לגר מהסיוע הכספי מחוייבת ישראל ב־150 זרים הקשורים ב„לביא" בארה"ב. במצבי משבר יכולה ארה"ב להקפיא ומגית מימוש חלק מהחוזים. הנוק הכלכלי, במקרה כזה, יכביד אולי, אבל חמורה הרבה יותר ממנו תהיה התלות המוחלטת של ישראל, מבחינת חופש הפעולה המדיני ואולי גם הצבאי.

מפאת קצר הידיעה כתריתי לדון בקשר שבין „הלביא" לבטחון הממשי בשנים הקרובות וכן בקשר בינו לבין תקציב הבטחון והתקציב הכולל. אילו אפשר היה לחזור ולממש את החלטה שהתקבלה ב־1980, כלומר להוציא את „הלביא"

(המשך בעמוד 8)

מרפי בא – עסקים כרגיל

מאת יוסי מלמן

ג'ורג' שולץ שמסרב לבוא לאיזור, שולח את סגנו מרפי, שימשיך את הדופק. אבל החולה נחה זקוק לכלוני חמצן

הופעותיו של תת שר־החוץ של ארה"ב ריצ'ארד מרפי במזרח־התיכון, הן ההוכחה המוחשית ביותר לקפאונו של תהליך השלום. מקדים ושרים בישראל פיתחו סביב ביקוריו לאיזור תורה שלמה, שעיקרה: כל אימת שהפקיד האמריקאי בהזקמה מופיע כאן, סימן שאין סיכויים לקדם את תהליך השלום. כלומר, המימשל האמריקאי שולח את פקידו הבכיר כמי שכשאו שר ובידיעה ברורה כי הסיכויים לחידוש המהלכים המדיניים שואפים לאפס. אילו היו סבורים בוושינגטון אחרת, היו מן הסתם ממנים לשגר לכאן אישיות בכירה יותר, כמו שר־החוץ ג'ורג שולץ. אבל שולץ לא יעז לבוא לכאן. המזרח־התיכון מעורר בו צמרמורת. שערותיו סומרות כל פעם שמעז מישהו להציע לו הצעה מגונה שכזאת. מי שנכנה ברותחין נחר שבעיניים בפשרים.

מאז שהגליכו אותו שולל, או ליתר דיוק, מאז שהגיע, בלי שיהיה מצוייד בהכנה בסיסית של המזרח־התיכון, את כל כובד משקלו על קי הנסיון העיקר של המשא־ומתן בין ישראל ללבנון, הוא אינו רוצה ואינו יכול להרשות לעצמו להיכשל פעם נוספת. אז, לפני כארבע שנים, הוא פעל בלא ליאות עד שהשיג ב־17 במאי 1983 הסכם, רק כדי להיוכח שכלי המיכתה של סוריה, ההסכם לא שוחה אפילו את הנייר שעליו נחתם.

פקידים ושרים של ישראל, שקיימו מגע הדוק עם שולץ במשך השנים, התרשמו שלאחר אותו נסיון מר אין הוא מוכן עוד לנקוף אצבע למען רעיון שנראה לו חסר סיכויים של ממש. שמעון פרס בעודו ראש הממשלה ביקש ממנו לבוא לכאן, דיבר על לבו שיגמה להפעיל את השפעתו על המלך חוסיין, כדי שזה יסכים לפתוח ב„שיחות הכנה" לחעידה בין־לאומית, אך לשווא. הוא סירב אפילו להשתתף בשלב הסופי של משא־ומתן בכמה כמו זה על מאבה.

גם הפעם, במקום להתנסות שוב בנסיונות חסרי תוכלת לקידום עניינים יגעים הערוך שולץ לשלוח את סגנו. קוראים למסעות האלה בשמות שונים ומשונים. תבליתם, כביכול, לעמוד על רחשי הלב של המזרח־התיכון. ריצ'ארד מרפי הוא היד שבודקת את הדופק. אבל החולה אינו זקוק לבדיקת הדופק, הוא זקוק להנשמה, לבלוני חמצן. גם הפעם מגיע ריצ'ארד מרפי כדי להתרשם ולדווח לבוס שלו בוושינגטון. אבל לאמיתו של דבר אין המימשל האמריקאי זקוק להתרשמות הזו. הוא יודע היטב מה מידת הסיכוי לקדם את תהליך השלום הקפוא. אך גם אם יש קורטוב של סיכוי, אין המימשל של הנשיא רייגן, המתקדם לקראת סוף כהונתו בין פרשיית איראנגייט לבין ניתוחי פוליפים של הנשיא, מסוגל להדיים את הפודיקט הכבד הזה. המלך חוסיין מוכן לגשת לשולחן הדיונים (גם זה מוטל בספק) רק בחסות ועידה בין־לאומית, ואת זה ישראל, המפלגת תחת מעטה של אחדות לאומית, אינה יכולה לתת לו. אשר לסורים ולסובייטים, איתם אין בכלל על מה לדבר. גם הפלשתינאים אינם מסוגלים להתלבט אלא סביב אש"ף בלבד, וזה תנאי בלתי מתקבל על הדעת מבחינת ישראל. עגלת תהליך השלום שקועה עמוק בבוץ.

ריצ'ארד מרפי הוא פקיד חדוק, רציני, חסר חוש־הומור, מפגין בשיחותיו יבשות ומרבה בהסברים. ביחודקרס אמיתי בגוון אפור. בדיוק כצבעו של תהליך השלום הגוע.

ש"ס – שינוי סדרי פרישה

מאת עליזה ולך

האיחון לש"ס בממשלת האחדות יכול להיות ש"ס – סוף „שינוי". בקואליציה, קיבון האחות את רעותה תציל המאוחן הבין־דתי

ייסמא פתרון חו"כ יצחק פרץ, לא זה מממפלגת העבודה, יחזור לממשלה, משוכנעים בליכוד. אקדח 48 השעות שכתן לרקתם שיתק את יכולת התחבלנות של ראש הליכוד ולכן לא היה אפשר למנוע את פרישת השר פרץ אחרי שנמסרה לממשלה הודעה על התפטרותו, אבל רוח הזמן, מאמינים בליכוד, יפעל לטובתם והנוסחה הגואלת תימצא. אני, שהגני קטנת אמונה, מטילה ספק באפשרות שעוד יימצא סדיק כלשהו. מיטב המוחות הפוליטיים והמשפטנים־פוליטיים, כאלה שכבר התגנדו ב„משברים" מסוג זה האחרון, היו מעורבים בחיפוש הפתרון והרימו ידיים. קשה לי להאמין שתהיה להם האנה בעתיד הקרוב.

מבין הנחצעות שהועלו, שתיתן היו, ונשארו, חסרות סיכוי. ההצעה לסבב תפקידים בממשלה נדחתה על־ידי כל מי שחוזר כבר־חליפין עם פרץ וההצעה לשינויים ביחודקרסיים־חוקתיים התגלתה כלא־עדיפה בעיפים הפרלמנטריים הנוגעים בה. על תיקון חוק השבות, הלא הוא חוק „מיהו יהודי", אין מה לדבר, כידוע, בגלל יחסי־הכחות הבין־מפלגתיים שרגו אותו להפלה. נותר רק פתרון אחד, לדעתי, אך הוא אינו בא לפתוח את בעייתה של ש"ס, כי אם את בעייתו של הליכוד.

לפני שלושה חודשים, על סף הרוסציה בראשות הממשלה, התלבטה „שינוי" אם להצטרף לממשלת שמיר. ראש הממשלה ראו, שמעון פרס, הזמין את עצמו למועצת „שינוי" כדי לשכנע את הגוף העליון של המפלגה להמשיך את שותפותו בממשלת האחדות. בין יתר הנימוקים שהעלה אז פרס היה אחד שדיבר על הפרת האיזון הבין־דתי בממשלת האחדות אם תפרוש „שינוי".

הקואליציה לא תתפרק בעקבות פרישת „שינוי", אמר אז פרס, אבל גוש המערך, ש„שינוי" כלולה במיכסת כיבודיו, יחלש וכך תתרום „שינוי" להחלשת נושאי הדגל של העמדות המדיניות, ולא רק המדיניות, שהיא דבקה בהן.

נימוק זה היה בין יתר הנימוקים ששיכבעו את הדוב במועצת „שינוי" לתמוך בהמשך השותפות הקואליציונית גם אחרי הרוסציה, ובהצבעה הקרובית היתה ידם על העליונה. כאשר הנע מהלך התפטרותו של שר הפנים מהממשלה, חשש הליכוד ש„ש"ס תפרוש בעקבותיו מהקואליציה, ומלבד הצער על איבוד השותפה שרדצים ביקרה, דיבר הליכוד על היחלשות גוש הליכוד בעקבות צעד זה. ממשלת האחדות לא תתפרק אם תפרוש ש"ס מהממשלה, אבל הגוש הלאומי־דתי יחלש, אמרו בליכוד.

כרגע השר פרץ הוא רק ח"כ ושו"ס אינה פרושה מהקואליציה, אבל ייתכן שאם יגהג הליכוד סחבת במציאת הנוסחה שתאפשר את החזרת פרץ לממשלה, כהבטחתו, לא תוכל ש"ס להמשיך את השתתפותה בקואליציה ופרישתה אכן תחליש את גוש הליכוד. כיוון שאיני רואה את הליכוד מוצא את הנוסחה הגואלת לריתוק ש"ס לממשלה, אני מציעה לו לחפש פתרון, שאף הוא אינו ודאי, אך הוא קל יותר: להביא לפרישתה של „שינוי" מהממשלה, לשם איזון. תחבולה כזאת אינה בהישג יד מפני שרוחקה פרישתה האפשרית של ש"ס מהקואליציה תעמיק את אחיזתה של „שינוי" בה. בידי „שינוי" יש התחייבות של ראשי מפלגת העבודה שלא תהיה הרעה בסטטוס־קוו בענייני דת, והתרופפות הגוש הדתי בקואליציה היא בשבילה עדובה סובה יותר לאי־נגיסה בו מאשר התחייבות של ראשי מפלגת העבודה.

אלא שמלבד הנושא הדתי חדדה „שינוי" גם לנושאים אחרים שקידומם עלול לשנות את פניה של ממשלת האחדות. בהחלטת מועצתה על המשך השותפות בקואליציה שבראשה יעמוד שמיר דובר גם על ה„אגה שממשלת שמיר לא תהיה ממשלת המשך לזו של פרס. אף שלא שורטטו קווים אדומים נקבע, שממשלת שמיר תיבחן כל הזמן תחת זכוכית־מגדלת והמשך שותפותה של „שינוי" בממשלה ייגזר מאי־נסיגה מהישגי ממשלת פרס. יכול איפוא הליכוד ליזום מהלכים מסויימים, המעוגנים בהסכם הקואליציוני, ולהתוות לקידומם. מפלגת העבודה ואי תביע את מדת־דחוקה מהם, אבל „שינוי" לא תוכל להישאר בממשלה אם יוצאו אל הפועל. כך יאזן הליכוד את החסר ש„ש"ס במחנהו בפרישת „שינוי" מ„גוש הנגד". הקיתן, אם „יעשה, לא יהיה סימטרי לחלוטין, שכן לש"ס ארבעה חברי־כנסת ואילו ל„שינוי" רק שלושה, אבל הא יאזן בכל זאת, שכן לליכוד עצמו 41 ח"כים בשעה שלמערך (מפלגת העבודה־„יחד") רק 40.

ניצן ? צדוק ?

מאת שלמה גינוסר

מאתמול, יום פרישתו הרשמית של יצחק טוניק מתפקיד מבקר המדינה נותרו שלושים ימים בלבד לבחירת יורשו והמערכת הפוליטית הנבוכה תנגוס חלק ניכר מהם לגישושים נוספים לקראת בחירת המבקר לחמש השנים הבאות.

הקהיליה הפוליטית סרודה בימים אלה בחיפוש מועמד לכהונת מבקר המדינה שיהיה לא צעיר מדי, לא זקן מדי, קצת משפטן, קצת מינהלן, רצוי שיהיה מקובל גם על המערך וגם הליכוד (אף־על־פי שאחד הגושים ייאלץ להסכים למועמד זה בחריקת־שיניים קלה). אם זה לא יהיה מועמד מקובל על שתי המפלגות הגדולות, הוא צריך, כמובן, לזכות ברוב־קולות, שיהיה מורכב מקולותיה של אחת משתי המפלגות בתוספת קולות נלווים. ואז אחת משתי המפלגות, זאת שמועמדה יפול, תחרוק שניים עוד יותר. כן, רצוי שהמועמד למשרת מבקר המדינה יהיה יוהר גבר מאשר אשה, כי במקרה הפוך יקסנו סיכוייו אצל המפלגות הדתיות.

המונח המצב בשעת כתיבתו של שורות אלה היא, שעו"ד יצחק סוניק סיים אתמול, 7 בינואר, את תקופת כהונתו במבקר המדינה, אך התחרצצות במפלגות השונות עדיין נמשכת ושום מפלגה לא הפלתה רשמית שם של מועמד לכהונה רמה זאת. בהקשר זה, מן הראוי להזכיר שעל־פי החוק, ועדת הכנסת היא הגוף הבוחר את מבקר המדינה ולפיכך ההתרחצות היא, בהכרח, פוליטית. ועדת הכנסת הנוכחית מורכבת מ־23 חברי כנסת, על־פי החלוקה הבאה: מערך שבעה, ליכוד ששה, הציג אחד לכל אחת מהמפלגות הבאות – מפ"ם, ר"צ, „שינוי", חד"ש, תמ"י, ש"ס, אגודת־ישראל, „התחיה", „מורשה", מפ"ל.

יעקב ניצן

חיים צדוק

המידרג אל כס המבקר לא החל אתמול. מזה חודשים מועלים שמותיהם של מועמדים ובבחנים סיכוייהם. זמן קצר לאחר שחיים קוברסקי פרש מתפקידו כמנכ"ל משרד הפנים העלו חבריו במפ"ל את שמו כמועמד לכהונת מבקר המדינה. קוברסקי אותת שהוא יסכים. ובאמת, במבט ראשון קוברסקי נראה מועמד חזק ביותר. לא רק מפ"ל, גם גורמים פוליטיים אחרים (כמו ר"צ, בשלב הראשון של המירוץ הבלתי־רשמי) ראו בו איש ראוי לתפקיד: מינהלן מוכשר מאוד, איש חכם ועתיר נסיון. מנכ"ל המנכ"לים, כפי שמכנים אותו. אולם שתי המפלגות הגדולות, הליכוד והמערך, המשיכו לחפש מועמדים אחרים. הליכוד, נכון לעכשיו, נותר ללא מועמדים משלו.

במערך יש התלבטות קשה. בתחילת הדרך היו לו כמה מועמדים. תמר אשל הציעה את עצמה. היו שהשתעשעו בריעיון להציע את יו"ר הכנסת לשעבר מנחם סבידור. אולם המועמד שבלט מכולם היה יעקב („ריצי") ניצן, שכיהן בעבר כנציב שירות המדינה וקודם לכן כסמנכ"ל משרד־החוץ לענייני מינהל. ניצן נחשב למינהלן מעולה ורב נסיון ולאדם ישר מאד.

סיעת המערך בחדה לפני זמן־מה ועדה מיוחדת, שעליה הוטל לבחור את המועמד לתפקיד מבקר המדינה. בראש הוועדה עומד שמעון פרס חברים בה השר משה שחל, מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם, יו"ר הסיעה ח"כ רפי אדרי, ח"כ שבח ויס ואחרים. ועדה זו בחנה כמה מועמדים והגיעה למסקנה שיעקב ניצן הוא המועמד המועדף. אולם כאשר החלו הגישושים בקרב מפלגות כמו מפ"ם ור"צ, התברר שאין התלהבות גדולה ממועמדותו של ניצן. מפ"ם הודיעה השבוע לעודי ברעם כי היא תתמוך במועמד בעל שיעור־קומה כאשר המערך יעלה שמו של אדם כזה. בכך התכוונה מפ"ם לומר שהיא לא ששה לתמוך ביעקב ניצן. ר"צ הודיעה קטגורית שאין ברעתה לתמוך בניצן ואותתה כי אם המערך יעלה את שמו של עו"ד חיים צדוק, מובטחת לו תמיכת ר"צ.

כמה מחברי ועדת המערך המטפלת בנושא, זו שבחרה ביעקב ניצן, מהרהרים עתה הרהור שני. חיים צדוק, שר המשפטים לשעבר, נראה להם מועמד ראוי ועדיף על ניצן, הן בשל כישוריו והן בשל סיכוייו הטובים יותר, לדעתם, לזכות ברוב קולות בוועדת הכנסת. אולם לצדוק יש בעיה. גם שמעון פרס וגם יצחק רבין מתנגדים בתוקף להצגת מועמדותו. כל אחד מהם מטעמיו שלו. בסיעת המערך נתגלעו איפוא חילוקי־דיעות חריפים בנושא זה. אלה התומכים בהצגת מועמדותו של ניצן אומרים, כי מלבד כישוריו, המצדיקים את הצגת מועמדותו, יש להתחשב בכך שוועדה מיוחדת, בראשותו של שמעון פרס, כבר בחרה בו ואי־אפשר לחזור על פרשת עדי אמוראי, שפרס הבטיח לו את המשרה של נגיד בנק ישראל ולא יכול היה לקיים הבטחתו.

כנגד צדוק טוענים חברים אלה בסיעת המערך, שאי־אפשר להעלות את מועמדותו אם גם פרס וגם רבין מתנגדים לכך. מלבד זה הם מזכירים את גילו הגבוה של צדוק. אחרים, ביניהם חברים בכירים בסיעה, הביעו חשש שדווקא ידעונותו המופלגת של צדוק בתחום המשפט עשויה להיות לרועץ, כיוון שמשרת המבקר עלולה לקבל גוון של מעין־שופט־עליון. לדעתם, שמו של צדוק הועלה בחוגי ר"צ אך ודק כדי להביך את המערך ולהרחיב התרחצות בשורותיו.

לעומת החשש בקרב כמה מחברי הנהלת סיעת המערך שאין ליעקב ניצן סיכויים לזכות ברוב קולות בוועדת הכנסת, אומרים חברים אחרים בסיעה, כי המערך חייב להציג רשמית ולאלתר את מועמדותו של ניצן וקיים סיכוי סביר שהוא יוכל להתמודד היטב עם מועמדותו של חיים קוברסקי. גומים אלה גם מעלים את הסיעון שקוברסקי אינו יכול לכהן כמבקר המדינה זמן קצר כל־כך אחרי שפרש מתפקידו כמנכ"ל של משרד־ממשלתי, כיוון שמשרד מבקר המדינה מבקר גופים השייכים לזרוע המבצעת „שלוש שנים לאחור" ולא ייתכן שמבקר המדינה יעסוק בביקורת של גופים שהיו כפופים לו.

התומכים התומכים במועמדותו של קוברסקי מודעים לטענה זאת. חלקם מבטלים אותה כטענה סכנית בעיקרה. אולם בימים האחרונים הועלה כבר רעיון חדש לעקיפת מכשול זה: יינטו לשכנע את עו"ד יצחק טוניק שיסכים להיבחר לתקופת כהונה נוספת של חמש שנים, מתוך הבנה והסכמה שהוא יתפטר מתפקידו אחרי שנתיים, ואז ייבחר חיים קוברסקי למשרה זאת. רעיון זה מאוד לא מקובל על המערך, גם לא על סיעות אחרות.

תומכיו של ניצן במערך בטוחים שאם המערך יציג רשמית את מועמדותו של ניצן מול מועמדותו של קוברסקי, סיכוייו עדיפים. הם מציינים שכבר עתה יש גורמים מחוץ למערך התומכים בניצן. השר אמנון רובינשטיין מ„שינוי" הביע את תמיכתו בניצן. גם יובל נאמן, יו"ר תנועת „התחיה". לדעתם, אם הבחירה תהיה בין קוברסקי לבין ניצן, גם מפ"ם וד"צ יצביעו בעד ניצן ואילו אחדון אברהיצה מצד אחד ותופיק טובי מחד"ש מהצד האחר לפחות לא יעניקו את קולותיהם לקוברסקי. שאלת הנמנעים בהצבעה זאת היא קריטית, כמובן, כיוון שהמנעות יכולה בהחלט להכריע את הכף.

מאתמול, יום פרישתו של יצחק טוניק מתפקידו כמבקר המדינה, נותרו שלושים ימים בלבד לבחירת מבקר חדש. המערכת הפוליטית־מפלגתית עדיין בבמבוכה והיא תנגוס בראיה, חלק הגון מהחודש הבא, שנועד לחפיפה בין המבקר היוצא לבין המבקר הנכנס, לצורך גישושים נוספים לקראת בחירת מבקר המדינה לחמש השנים הבאות.

עדיין עם אחד ?

מאת חיים גורי

האינטלקטואלים היהודים בעיניהם בארץ, בסיכומדינות, אינם מקרבים אותם אליה. שיגרום הביקור אצלם בדם אשליית הדמיון אל אם זרים לנו ואנו זרים לה

ופתאום בא בי פתו: היהודים אינם באים ואין סימן שיבאו בהמוניהם בעתיד נראה לעין. אלא אם כן יתבדה יאושי. באים מעט מארצות המצוקה והפחתות, הגלכות, מעט מזעיר מן „המערב" לסוגיו השונים. הם יגוע מארץ מעט מזעיר מן „המערב" לסוגיו השונים. הם יגוע מארץ לארץ, כדגלים בקרש, אך יחדיו בדמם את הארץ הזאת. וגם השבט הדוסי הגדול ישגר את יוצאיו, בדמם, להמשך הגלות לאמריקה, חלום אבותיהם המהגרים, צולחי הים הגדול.

מעטים יבואו בארץ־ישראל. בתפילות ימשיכו למלמל „בשנה הבאה בירושלים" כפי שנהגו במרוצת הדורות. כן, יבואו תיירים בכובעי טמבל סטנגיים, מלווים במדריכיהם ההומים ומהמים. והם ישובו „הביתה" כתום הביקור גדושי תמונות וזכרונות וטעם פלאפל על שפתותיהם. מעטים יבואו לחשל את זהותם העברית, הישראלית. הם שם. הם אמריקאים ממוצא יהודי או יהודים־אמריקאים. ופתאום בא בי פתו שהיהודים אינם רוצים בארץ־ישראל. אין שום על גב, תודה לאל עליון, וארץ ישראל אינה מאגנט. „אין איכות חיים". המשכורת נמוכה בהשוואה להכנסותיהם שמה וכאן הבן לובש מדי צבא מגיל י"ח.

כמגרש שדים, אני חוזר ואומר לעצמי: עם אחד אנו כאן ושם, היסטוריה אחת, גורל ושותפות וכמיהה חזרה וקשר גלוי וסמוי. ישראל מעניקה להם את הזהויה, את הזהות הנוספת, והם „הינטרלאנד" שלה, העורף, הם כוחה הנוסף שאינו כאן, עדיין, שיבוא בהם מן הימים, להעשירה בעומר חכרות, כי גם אם יתמהמה בוא יבוא.

ואז אני חש, כי אני חובר שקר לעצמי וממשיך בשגרת המליצה הדרשה הכוזבת, המקובלת, החבוטה, העסקנית והקונגרסית, על „שותפות הגורל" ועל „הקשר החייב להתהדק" וכו' ומסמך, ולא מגיל, אני צועק אל תוכי: שקר! שקר! שקר!

★

יהודי דתי ודאי יחוש אחרת. כאשר הוא בא אל אחת הקהילות האלה הוא מתפלל בבית־כנסת זה או אחר וחש בשותפות המלאה, שהרי אין דבר מקשר כתפילה, כהשתייכות לעדת המתפללים. הוא בא ויוצא ביניהם ולוחץ ידם ומברך ומבורך ואם מן הנכבדים הוא גם יעלה לתורה והוא חש כבתוך שלו.

אני אינני מבאי בית־הכנסת, אינני נמנה עם עדת המתפללים. עברי אני, ישראלי חילוני, לפי הגדרה. פעם בעת ביקור בפאריס, שבה למרתי המוכרת לי, נקלעתי לאיזור יהודי מובהק. כשכבר הימים התגודדו שם מהגרי אירופה המזרחית. הללו נעלמו מנוף ה„פלעצעל". היום הוא אור מאה: צמן־אפריקאי ו„שחור" מאה, חבידי לובאביצ' ואף „מאמאר". עמדה שם מכונית ועליה שלט „לארמה דה דיה", כלומר „צבאות השם". ויצאו ממנה צעירים חמונים וכבדי־בשר ולובשי שחורים, חבורה נלהבת ומהמה שנכנסה לאחת המסעדות. האיזור כולו גדוש מסעדות „כשר" ומגיני־דוד ושם גם חנויות מזון משופעות בכל מוב הארץ. יש להם משיח הוא אנטי־ציוני וכבל שיתמהמה – כן ייבא.

אחר כך פגשתי באינטלקטואלים היהודים הזילוניים, בסופרים ובפילוסופים וברועי־הדתות. אף הללו דבקים בכל נפשם ומאודם בגלות, רואים בה צורת קיום נצחית של היהודים, משימה רוחנית תרבותית, מסר אוניברסלי. שליחות מוסרית ורוחנית ללא אלהים דווקא. הנוסחה המקובלת עליהם: „עלינו לחדק את הקשרים בינינו ובין מתחולל שם הזיכוח על „מרכזיותה של ישראל". יש הנכונים להכיר בכך ויש הרואים בה רק את „אחד המרכזים". והללו הם צרפתים ממוצא יהודי או יהודים־צרפתים או צרפתים־יהודים וטוב כך וראוי כך, אף שזו קהילה דועכת והולכת, נטמעת ומתבוללת בתוקף הנסיבות ומרצון.

והם הין זרים לי מאוד. גם ביקוריהם החוזרים ונשנים בארץ בכנסים וסימפוזיונים למיניהם אינם מקרבים אותם אליה. זו שיגרת הביקור, על הפגישות המזומנות, היוצרות בהם אשליית היכרות. הם זרים לנו ואנו זרים להם. הם אינם נוטלים חלק בכל הטבור עליהו לדוחי ולמצוקה ולפחד ולמאמץ, להישגים ולאושר. עסקנים מוכרים כאן, הזקוקים להארזה זו בשם „אחדות העם", אינם אומרים להם את האמת. הקולות מהשטח המת אינם נשמעים באוזניהם. הם אינם תופסים, כנראה, כי מדובר בתהליך אכזרי של התרחקות וניכור.

רבים בקרבנו חשבו בטעות כי לאחר חורבן קהילות ישראל באירופה, לאחר הכבשנים, לאחר תקומת ישראל, כעם ריבוני בארצו, יגלו היהודים כי הגיע הזמן לשוב הביתה. מספיקו כמה עוד אפשר להתרחצץ בחבלי העולם?!

זו הטעות הגדולה ביותר של דורנו, זו האכזבה בהא הידיעה: היהודים אינם רוצים לבוא.

כל ההסברים ניתנו זה כבר. ארץ שרבים מבניה נוטשים אותה אינה יכולה לשמש אבן שואבת. חברה מסוכסכת ומפולגת על עיקרי הדברים, שאיבדה את חוויית היחד, אינה קסמת כל כך. ארץ קשה. ארץ שעדיין נפשה בכפה. המתח הפוליטי והחברתי והתרבותי וכו' והערבים וכו', אך כל זה עדיין אינו מסביר את הזרם על העליה מצד חוגים שהיו תייכים, ודווקא בשל כך, ליטול חלק בחוויה הישראלית.

ובשל כך מתעצם הניכור בינינו לבינם כאילו שני עמים אנחנו. וזה מה שיש, ונצטרך לבנות את חיינו כאן לפי האמת האכזרית הזאת.

★

יותר ויותר אני שומע מפי צעירים כאן כי חשים הם, לא פעם, יתר קירבה נפשית לחייל בן מיעוטים המשרת בצה"ל לידם מאשר „ליהודים הזה". יש אומרים כי ישראל תהיה, בגלל זה או אחר, דו־לאומית וכי תיחצר הזהויה ישראלית משותפת פה ושם עם ה„לא יהודים" שאתנו. שפה ומולדת יוצרות חזיית שותפות.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

תנו לעם כלכלה ציונית

לנו יש תנאים ספציפיים של מדינה החייבת ליישב המוני יהודים מן התפוצות ככל חלקי ארץ־ישראל בקצב מזורז. לכן, חיקוי שיטות כלכליות של מדינות אחרות הוא כעת המזרה. אנו זקוקים לשיטות מקוריות ומהפכניות לכלכלה לאומית העונה לצורכי חיזוקה ובמיתתה המהירה של מדינת ישראל.

קיצוצים הפוגעים בביטחון, בבריאות, בחינוך, בהתנחלויות, בסלילת כבישים, בבנייה וכו' – כל זה אינו מתיישב עם הציונות ומחזה מסכנה לקיומנו ולעתידנו. להיפך, יעדנו המיידי צריך להיות תנופה בכל המגזרים האלה. כמו כן, פיתוח מתמיד של התעשיה והחקלאות, יציבות המטבע, קידום עבודה עברית, משק תוסס.

מן הצורך לחולל מהפכה כלכלית ציונית באומץ ובתעוזה, וכצעד ראשוני לכמל לגמרי את מס ההכנסה הישיר. מיסים עקיפים בלבד, כגון מס ערך מוסף (שאפשר להגדילו), כלומר, מיסים על ההוצאה במקום על ההכנסה יגדילו ביתר קלות את הכנסות המדינה. הדבר ימנע ביורוקרטיה הרסנית, ניירת מסובכת, ניהול פנקסנות, יעלה את פריון ומוסר העבודה וידרבן יחמות והשקעות גדולות בייצוא ובבנייה, הן של ישראלים והן של יהודי התפוצות.

כך ניהפך למדינה מושכת ונוזכה לעליה המונית. ואשר לרמת החיים של האזרח, היא תהיה רק פועל יוצא מסיב עבודתו, תפוקתו ויוזמתו ולא כתכתיב ממשלתי. לחיזוק תודעת העבודה יש לבטל את דמי האבטלה. סעד יינתן רק לאלה שאינם כשרים לעבודה.

להגשמת יעדי הציונות, דרושה כלכלה הבוטחת על פשטות הנוהלים והכללים המאפשרת התפתחות חופשית של המשק והחברה. אין חוכמה כפשטות, גרסו חכמינו.

אינג' משה ברונפמן
תל־אביב

אין הוראה חוקית

הגב' שושנה בר פירסמה מכתב למערכת "דבר" (30.12.86) תחת הכותרת: "חייבים לתקן את החוק". כוונתה לחוק הקובע, כביכול, זוכת נשים לפרוש מעבודתן בגיל 60 שנה.

חשוב להבהיר טעות נפוצה בעניין זה. העובדה היא, שהוראה הוקית כזו אינה קיימת כלל. החוק הוא בגימלאות של עובדי מדינה ומוסדות ציבוריים מסויימים נוספים קובע חובת פרישה בגיל 65 שנים הן לגברים והן לנשים. בגיל 60 שנים עוברים משני המינים רשאים לפרוש אך אינם חייבים לעשות כן.

החובה לפרישה מוקדמת של נשים, במקומות עבודה אחרים, אינה כבר חוק אלא נובעת מהסכמים קיבוציים ותקנונים של קרנות פנסיה אליהן משתייכים העובדים באותם מקומות עבודה.

מכאן, שמישור המאבק של אלה המעוניינים בשינוי הדבר יכול להיות במישור ההסכמים הקיבוציים או בתביעות לשינוי התקנונים של קרנות הפנסיה ואפילו בהקיקה שתחייב את הגופים האמורים לנהוג אחרת.

על כל פנים נראה לי, כי הדרך הנכונה כדי לאפשר המשך עבודה למטולים לבר ופרישה לאלה שנילאו בעבודתם, היא בחקיקה הנעשית ממש בימים אלה בכנסת וסביר שתיקבע בעניין זה את הכללים כפי שנקבעו בענין זה בחוק הגימלאות של עובדי המדינה.

אלי ענבל
אור יהודה

להתמיד במאבק

קראנו את הדברים שנאמרו בכנסת לאחרונה בנושא איסור ההטפה להחזרה בתשובה בבתי הספר ורצינו להביע את הערכתנו לשר החינוך והתרבות, יצחק נבון, על עמדתו האמיצה בנושא. קראנו גם את דברי ההתנגדות שעוררו נגדו ונגד עמדתו ח"כ שמעון בדשלמה מש"ס וח"כ מיכאל איתן מהליכוד, ושמתנו מאוד להיזוכה, שדברים אלה לא השפיעו על שר החינוך, וכי עמדתו בנושא היא נחרצת.

כנציגי מאות רבות של חברים בעמותה, ביניהם משפחות רבות שנגרסו על־ידי "כת־התשובה" ומבצעיה ל"החזיר בתשובה" נערים בבתי ספר, כמו גם בנערים בצה"ל ובמיקומות אחרים, ברסים אנו לחזור ולומר: הנזקים הנגרמים לפרט, לתא המשפחתי, לחברה הישראלית, לעם ולמדינה מ"כת־התשובה", המכונה בשוגג "חזרה בתשובה" הם עצומים. חובה על כל אחד מאיתנו, בין אם הוא בתפקיד ציבורי־ממלכתי, ובין אם הוא אזרח מן השורה, להיאבק בתופעה ולעשות כל שביכו למניעת התפשטותה, ואף לדיכויה ולחיסולה המוחלט.

אין ספק בליבנו, שגם בעתיד יעמוד שר החינוך והתרבות שלנו בלחץ הגורמים החרדיים בעם ובכנסת, בשבילם "כת־התשובה" היא סם חיים. בטוחים אנו, שכמו שנהג עד היום כן גם בעתיד יידע לעמוד בלחצים ולהגן על החינוך הממלכתי הכללי מפני אויביו ותוקפיו.

פרופ' דן מלר
יו"ר הועד

סיבת האנטישמיות: השוני

סמי ארגון במכתבו למערכת ("דבר", 8.12.86), מסביר את האנטישמיות בין היתר ב"אתה בהרתנו" שכתורה, בדעה המובאת בקבלה(?), כי גלגול נשמות קיים רק אצל היהודים משום שלגוי אין נשמה... ומסיים בהבעת דעה, כי האשם הוא גם בגישה הפוליטית של ישראל, המתנהגת כאילו היא מעצמה עולמית. כל אלו הן טענותיהם של אנטישמים "שרופים".

לפי דעתי את האנטישמיות אפשר להסביר במלה אחת: השוני. זה התחיל באמונתו של אברהם באל אחד, בלת"נראה. לכל העמים היו בימים ההם אלים מאלים שונים, שאפשר היה לראותם, לחוש ולגעת בהם. העם המוזר הזה, שהאמין באל האחד והלא־נראה, גרם לרוחה ושנאה שהתגברה כתוצאה מאורח־חייו הנבדל והשונה.

כשכבשו המעצמות דאז את כל האיזור, קיבלו על עצמם יתר העמים את השלים ואמונתו ואת מנהגיהם של הכובשים. אבל העם העקשן הזה – בשלו. הסיפור על חנה ושבעת בניה – אופייני.

והנה בא ישו – משיח ובן־אלוהים – לא רק שלא קיבלו אותו, אלא צלבו אותו ממש! לפי אמונת הנוצרים היינו כופרים. ומאז היתה הברירה סבילה או סבוז!

אלפיים שנה סבחו ורדפו אותנו. היום הכנסיה מכירה בכך, שהיינו הראשונים להאמין באל אחד. ושאולי אף לא אנו צלבנו את ישו אלא הרומאים. אבל העולם הנוצרי מאמין עד היום בצליבת ישו על־ידי היהודים. ובארצות אירופה – בערים, בכפרים ובכל הצטלבות־דרכים מוצב ישו צלוב – והאמהות לוחשות לילדים שבזרועותיהן "הנה אלוהינו, שהיהודים צלבו – הרגו נשפך ממנו, ידיו ורגליו".

והנה בימינו באה התיאוריה הנאצית, לפיה יש להשמיד את היהודים עד האחרון שבהם, כי הם "סרטן בגוף האנושות" על כל הסכנה שבו.

אחרי הסתלקות הנאצים בא הנפש הערבי: שהוא כלי שרת בידי העולם הערבי שאינו מסתיר את כוונתו להשמיד אותנו – רק משום שאנחנו כאן – ושונים מן הסביבה. העולם כולו נפל על ברכיו לפני גולם הנפש. כינתיים יש נפש למרי – אבל העולם הערבי והעולם השלישי התאחדו נגדנו ונלחמים בנו בכל האמצעים והדרכים.

לפני. קום המדינה היינו "שעיר לעזאזל" בכל מקום בו היו ביעות. וזה מה שאמר סרטר: לו לא היו יהודים – היו ממציאים אותם.

רחל שויד
ירושלים

התרפסות לא תעזור

סופר אמריקאי מפורסם, מרק טוויין, כתב: "כל העמים שונאים אחד את השני, אבל כולם ביחד שונאים את היהודים".

עמנו יודע שזה נכון אבל, יש בתוכנו כאלה שלא מסתפקים בשנאה זאת, והם מוסיפים לשנאת העמים האחרים גם שנאה עצמית.

קראתי ב"דבר" מכתב ספוג שנאה עצמית כזאת. כותב אותו סמי ארגון מנתניה. הוא מוצא סיבות רבות לאנטישמיות ביהודים עצמם, בהתנשאותם, בהתבדלותם הפסולה... וכך הוא כותב: "זה מתחיל אולי באתה בחרתנו (תורה)".

ברצוני לעצות למר ארגון הנכבד שלא יעזוב לו ליהודי (בתנאי שהוא חושב את עצמו לכזה), שום השפלה עצמית ושום התרפסות.

השואה לימדה אותנו לקח. היו יהודים שחשבו וחשו עצמם כגרמנים וכצרפתים... הם התבוללו ולעיתים התחתנו עם גויים. אך המילים האחרונות של יהודים אלה בתאי הגאזים היו "שמע ישראל... יי אחד".

לקח מהשואה צריך להיות תמיד לנגד עיני עם ישראל. עקב כך כחנו הוא בחיזוק ארצנו.

שפרה אייזנשטיין
ירושלים

דרוש חריש עמוק

במכתבו "לבטל מבחנו בתנ"ך בבגרות" ("דבר" מיום 16.11.86) מציע ב. רזנן מחיפה, לבטל את חובת הלימודים בתנ"ך בבחינות הבגרות בבתי הספר הממלכתיים: ואז הנוער לא יתייחס ללימודי התנ"ך כאל "מיסרד" ולא יבאס בתורה שהיא המורשת המפוארת של העם היהודי.

אולם אין בכך די – החריש חייב להיות עמוק יותר. על מורי אישיהו ומחנכינו לשנן ולהחדיר לתודעתם האחוזים הלאומית של בני הנוער שספר הספרים שלנו התנ"ך מקובל ומכובד אצל רבים מעמי העולם התרבותי, ביצירה כבירה בעלת ערכים נעלים אוניברסליים מאז הופעתו ופרסומו מלפני אלפים בשנים ושתורגם למאות שפות זרות כרחבי העולם. רבים הם המלומדים, אנשי רוח, הגיי דעות, סופרים גדולים בהרבה שפות שאשראתם מ"הביבליה" רבה ביותר רבים מתאמצים ללמוד ולדעת את ספר הספרים במקור העברי.

קריאתו־הכרזתו של נביאנו ישעיהו מלפני יותר מאלפיים וחמש מאות שנה "וכיתתו חרבותם לאיתים וחניתותיהם למזמרות" "לא ישא גוי אל גוי חרב – ולא ילמדו עוד מלחמה" כרזה זו מתנוססת כיום על גבי ארמון אומות העולם בניו־יורק.

נביאינו הגדולים עמוס, ישעיהו, ירמיהו ואחרים בהשפעתם ודרישתם לצדק סוציאלי ולשוויון בין בני־אדם – לא למדו תורה זו ממרקס ואנגלס אלא להיפך.

מי יתן וחוך כדי המשך בניינה ופיתוחה של מדינת היהודים נשכיל גם להשתית התחנות חברתנו חייבנו בארץ הזאת ליתר שיתוף ולוחתר צדק וחברתי לפי המורשת הנפלאה של גדולי נביאי ישראל...

ישראל פרלישצוק
בית־יעקב

נכשלתי והכשלתי

ראוי "דבר" לתודה מיוחדת על שפירסם את שירי הפרזה של דגים סילק. עם זאת נפלו כמה סעיות ראויות לתיקון.

נכתב שאני תירגמתי והקדמתי, ולא היא. דגים סילק הוא גם מחברה של ההקדמה, ואני רק המתרגם. נכתב גם שקטע מסויים הוא "מבאה מתוך מכתב של שבתאי צבי אל גרשם שלום". אני מניח, שאפילו שבתאי צבי היה מתקשה לעשות מעשה רב שכזה.

אך הטעות החמורה באמת היא שלי. נכשלתי והכשלתי בתרגום הביטוי Muchsweat כ"זיעת־סחי". השימוש בביטוי זה מסוף המאה השבע־עשרה הוא במשמעות של "גודש־זיעה". ברור לי עתה, שניתן לפרש את הצירוף "זיעת־סחי" במובן שאינו מובנו של המחבר, ועל כך הסליחה.

אבישי מרגלית

להוציא דברים מהקשרם

בתכנית הסלוויזיה "בין הכוכבות" (24.12.86), הוצג בלש פרטי, שהתמחה במעקב הקשור בעניני שידוכין בחברה החרדית, זאת בסמיכות לדיווח על יום־עיון שהתקיים לפני למעלה מחודש ב"מכון ירושלים לחקר ישראל" על האשה החרדית.

לא היה ואין שום קשר בין הופעתו של הבלש הנ"ל לבין מחקר מדעי המבוצע ב"מכון ירושלים לחקר ישראל" על הקהילה החרדית. צר לנו, שמפיקי התכנית, שהשתמשו בדף רקע שלנו שהוכן לרגל יום־העיון שקיימנו, הוציאו דברים מהקשרם, ויצרו רושם שיש קשר בין המכון, המחקר והבלש.

אודה אחימאיר
מנהל מכון
ירושלים לחקר ישראל

טלוויזיה

5.30 "מקרן 1" – שם הפרק: "בעלי ברית לשעה קלה".
5.55 "ביין איירי" – פרק תשיעי.
6.25 "מסוקו של מקום" – מבט אל אכזיב המחוברת במקרא.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 "שבעון טלוויזיה" – מגוון אירועים מן העולם (תרגום לעברית).
7.00 משגש – ריון בענייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.02 מבט מסוכם.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 "יאנקי מטוראי" – סרט תעודה על צעירים אמריקאים ממוצא יפני שהתגייסו להלחם בשורות צבא ארה"ב, במסגרת יחידה מיוחדת שהוקמה על בסיס מוצאם האתני. חברת הסרטים ההולנדית "כלבר" הפיקה את הסרט עם צוות ישראלי, ובו כתריאל שחורי שחקר את הנושא וביים את הסרט.
10.20 "ראשון בין שווים" – סדרת דרמה אנגלית חדשה, בת 10 פרקים, בהפקת חברת "גרנדה". הסדרה היא עיבוד לרב־מכר פוליטי על החיים הפרלמנטריים באנגליה, ע"פ רומן שכתב ג'פרי ארצ'ר, לשעבר חבר הפרלמנט, על ארבעה חברי פרלמנט חדשים.
11.10 "גלריה" – על ההצגה "מידלה אפרת" בתאטרון "הבימה" ועל תאטרון היידיש בכלל. תערוכתו של משה טוקר במוזיאון ינקו בעין־הוד. מנחה כרמית גיא.
11.50 "הגיע זמן לשוק" – פינה חדשה לעניני לשון, בהגשת אבשלום קור. בכל פינה יוגש ניב או עניין לשוני אחר ממקורות ישראל. חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 כלסקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 קצת ועוד: תן לי את יבנה (כ).
08.40 בלי סודות: שוא 1.
09.00 ארץ בולדה: להיות פועל בארי (כ).
09.20 מרעי הסבע (הה"ב) מבלבת האלמוגים, תאים חיים.
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ה.
10.30 הגיל הרך: חוזב סובסוב.
11.00 אנגלית ו.
11.15 עברית מדוברת (ר"ה: יום עסל יום בסל.
11.30 אנגלית ז'.
12.00 מרע הסבע: ספק האנרגיה.
12.25 אנגלית כ.
1.00 היסטוריה העשרה: הצהרת העצמאות של הנשמה באמריקה.
1.30 ספרות: כיאליק בתל־אביב.
2.00 כלסקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קשר משפחתי: שידור חוזר.
3.00 כאן סאו.
3.25 חוצב סומסום: קליעה למטרה.
4.00 הרחוב.
5.00 ערב חדש: רן ברגלית.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – ברהמס: פתיחה אקדמית חגיגית אופוס 80 (חז). הקונצרטבאו באמסטרדם / ב. הייטינק) בוצרט: קונצרטו לקרן וחצוצרות בסי בטול ב"ב, ק. 447 (ה. באמן / הקאמ. של סנט מרטין ב. ציקרמן): בוקרינו: קונצרטו לצ'לו וכלי קשת מס' 2 בדה מז'ור (מ. רוסטרופוביץ / קולגיום מוסיקום בצריך ב. ואכר) ורבר־לילה: הזמנה לחתול והפילה. האוברה / ר. בוינגנר ברסה: ארבע וכלי קשת (הסיפס. מלונדן / א. סנקו בסמוכה 12 מחולות (חברי קונסרטגבוי קלסיקום): הינדמית: "לשם הנדה" ריסום מוסיקלי אופוס 45 א' לוברים ואנסמבל כלי נגינה/נגנים של הסימפ. של ברלין/א. גרוסבר: רבוי"אק: מיגאמוריה אופוס 75 א' (חברי רבי"ת הבוראק).
09.00 קונצרט בוקר – כאן: קבוצת האיכרים וו. הנסכן ב. ואן אנבורג קונצ'בוס מוסיקום מרינה ב. הרנונקור): שפתרי מתנה קונצ'רטנה לנבל וחליל בסי בטול מג'ור, אופוס 113 ר. אייסקן/א. נרבון): שוברט: רבי"ת כליקסת בלה מינור ר. 604 (רביע"ה יאנאצ'ק): פרוקופייב: 2 קטעים פתוך הסרטה "רומאו ויוליה" (חז). קליבלנד ר. לוין): בטהובן: קונצ'רטו בדו מג'ור אופוס 56 לפסנתר, כנור וצלו (שלישית בוזאר/חילה. של לונדון ב. הייטינק) ברהמס סימפוניה מס' 3 בפה מג'ור, אופוס 90 (הפילה. מרטה ל. מתנסרן).
12.00 בן הסרטיה
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מפגשים.
16.00 אכתותא – מירה זבאי. אלם רביעיית הפיתרים הישראלית ההשתתפות א. ביידן, חליל: א. חפץ קלרנית רספיני: שקיעת השמש: מנדלסון: רביעיה בפה מינור, אופוס 80: הינדמית: המשרתת הצעירה, אופוס 23/2.
17.30 קצת של צלילים, מיגוון מוסיקלי – מוסיקה רוסית, ריבסקי קורסקוב, רחבנינוב, צ'ייקובסקי.
18.00 אנתולוגיה בצליל – ארס נובה.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 ארנטרלה.
20.30 התזמורת הסימפונית ירושלים מארחת את התזמורת הגרמנית הצעירה, בנבחה: בארי ברתיני, טולון: גיל שחם – קול אנאשם ורמסה: אדג'ו וסימפוניה מס' 2: ברוח: שנצ'רטו מס' 1 לכנור ותזמורת, אופוס 26: ריגאנסקי: קפרס, לכנור מולה ברליוז: סימפוניה פנטסטית, אופוס 14.
22.30 בנו הלאה.
23.00 דור החדש – אבנים גדולים בהיקלטות הסטוריות – אורתורו טוסקניני.

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – "בבית לאומי למרגה שבדרך 1917 – 1939" הפעמה ותיישמות "עומה ובמדל.
12.05 "ליבי במזרח" – מבחר שירים.
14.06 תכניות לילדים – "טוב לכתוב" – עידוד המאזינים הצעירים לכתיבה יצירתי: "פילי ודק" – מאת יד' קרן.
14.45 לילדים הגדולים – "חתול בשק" ילקט כלים.
15.25 עזריה אלון מספר על נוף הארץ ומ.ש.
15.30 "קתרה" – במת דיון – "מסגנו של מרכין בוכר" – דרכי אמונה חכמה במסגנו של בוכר ומ.ש.
16.05 ארץ לא נודעת.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – "צופיות לבתולים", מעוד כס' 2 ומ.ש.
19.05 שעה בתביא.
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

18.06 שירים עבריים.
19.35 המבע בנגמה.
20.05 שירים – עבייני פולקלור ורוחה.
22.05 מסביב לשולם בשעה קלה.
23.05 בינינו לבין עצמנו.

רשת ג'

07.07 שיר בוקר בבוקר.
18.06 קולות – שבעון שם.
20.05 לי הלך – שיר ומרכב.
21.05 מופע רוק.
23.05 הלילה הזה שירים.

גלי צה"ל

15.05 מה יש.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
20.05 יפר בשחיר – עבייני צבא ובמחוז (ש.מ.)
20.05 מסבבים. (f.m)
21.30 אוניברסיטה בשידרת – פסיכולוגיה של החלטות בתוך הגוף הלומוק.
23.05 לילה לילה. (f.m)
23.55 "שדות הנוף" – עם המשמנן דיר אמנון רפאל.
00.05 צינורי לילה מבלות.

בתי קולנוע

■ תל־אביב

אסתר: עיסקה ללא רחמים 9.40, 7.15, 5,
אורלה: חוזה לנעורים 9.30, 7.15, 4.30
מיון (אלנבי לשעבר): איפה הערנות?... לעונאל: חצות – סרוון 9.40, 7.30, 5
מרק רוזון – חצות בן־יהודה: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: אוזנטי פשלו 9.30, 7.15
גת: קטיפה כחולה 9.40, 7.15, 4.45
דיזנגוף 1: מכבסה יפפיה שלי 9.40, 7.15, 4.45 11.30
דיזנגוף 2: מנה ליזה 9.40, 7.15, 4.45 11.30
כלבת הים המתחבת 3, 1, 11
דיזנגוף 3: אכזרות אחבה מפרנצה 9.40, 7.15, 4.45 11.30
דקל: פרנקנשטיין הצעיר למבוגרים בלבד 9.30, 7.15
הייב־אויף: גבר מגוע אחר 9.30, 7.15
חופשה מטורפת באירופה 9.30
טקס 12.00
חדר: עץ לי גרע לי 4.30
גבר מגוע אחר 9.30, 7.15
בית ליסין: מלחמה ואהבה 11.15
הן 1: חטיפה נעימה 9.45, 7.30, 5
הן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45, 7.25, 5
הן 3: בשרות האל 9.40, 7.30
תפתעי שחור הזקן 5.00
הן 4: דוגה פלוד נטואה לשניים 9.45, 7.30, 5, 2.30, 11
הן 5: שובו של הנוסע השמיני 9.45, 7.05, 4.45, 2.30, 11
לימור: בלגן מאודגן 9.30, 7.15
לב 1: גבר ואשה 9.40, 7.30
לב 2: הנבל הבורמי 9.40, 7.30
לב 3: בעקבות הכוך 9.30, 7.30
לב 4: מסע לאושר 9.30, 7.30
מגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: שתי אצבעות מצידון 7.15, 9.30
סינמה 1: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: מחיר הסקס 9.30, 7.15, 4.30
סמודיה: סגור לרגל שיפוצים
מאיר: ג'ינג'ר ופרד 9.30, 7.15
פריז: אז מסכבר אחר 9.30, 7.15
פריז סכסס 11.30
צמוך: המשימה 9.30, 6.50,
תמר – רמת־אביב: כל אהבותי 9.40, 7.30, 5
שים פס על הפס – חצות
שוקן: תנה ואחזתיה 9.30, 7.00
תבלין: כולם נפלו על הראש 9.30, 7.15, 5
תל־אביב: שוטר ללא חוק 9.30, 7.15, 5
הקלנוע אהבה במחתרת 9.30, 7.15, 4.30
שר הטבעות – 11.45

■ ירושלים

אריסון: המשימה 9.15, 7.00, 4.30
אדיון 1: ג'ינג'ה איש הדעם 9.00, 7.00, 4.30
אדיון: עיסקה ללא רחמים 9.00, 6.45, 4.30
בית אגרון: מאחורי הסורגים 6.00
מוטי פיימון שודדי הזמן 7.45
דיזוה 9.45
חצות – מנהטן
האולם: הקבן בביתי האמטה סנוד
הבירה: אוזנטי פשלו 9.15, 7, 4.30
אור 3: כל אהבותי 9, 7, 4.30
אור 4: שתי אצבעות מצידון 9, 7, 4.30
אור 5: הצבע ארגמן 8.30, 5.30
שבעון של אבא 4
גיל אור: חטיפה נעימה 9.30, 7.15, 4.30
בסיר: חנה ואחזתיה 9.15, 7.15
עץ לי גרע לי 5.30, 4.80,
ממרה: היחסן מבוחדלי הילם 9.15, 7
עדן: שוטר ללא חוק 9, 7, 4.30
רון: גבור מגוע אחר 9.00, 7.00, 4.30
מישלי: משפט הנשרים 9.15, 7.00

■ חיפה

אורה: המשימה 9.00, 6.30, 4.00
אורלי: הנבל הבדמוי 9.00, 6.45
אמפיתיאטרון: רעם הבינג'ה 9.15, 7.00, 4.30
ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 1: חוזה לנעורים 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: אוזנטי פשלו 9.30, 7.15, 4.45
הן: כולם נפלו על הראש 9.00, 6.45, 4.30
פאר: חטיפה נעימה 7.15, 4.00
הן: משפט הנשרים 9.00, 6.45
עץ לי גרע לי 4.30
רב גת 1: אהבה מבושפת 9.15
כל אהבותי 7, 4.30
רב גת 2: גבר ואשה 20 שנה אחרי 9.15, 7.00

■ קרית־ביאליק

מפיר: קוד הרעם 9.15, 7.00
בסיון: חטיפה נעימה 9.15, 7

■ קרית־חיים

בית העם: אהבה בשחקים 9.15, 7.00
חיבל: שובו של הנוסע השמיני 7

■ קרית־ים

ניצן: גבור מגוע אחר 9.15, 7.00

■ קרית־מוצקין

אורנה: תנה ואחזתיה 9.15, 7.00

■ קרית אונו

מרכז קהילתי: צבע הארגמן 9, 6
בחזרה לארץ עץ 4.00

■ אשדוד

אסתר: אהבה בשחקים 9.30, 7.15
אשדוד: שובו של הנוסע השמיני 9.30, 7

■ אשקלון

אפתר: בערוץ אלמוני 9.30, 7.30
מאור: גשר צר מאוד 9.30, 7.30
רוזה: עיסקה ללא רחמים 9.30, 7.30

■ באר־שבע

הן: שוכר ללא חוק 9.30, 7.30, 4.30

■ בת־ים

אדריאל: ציינה מאון 4.30
עצמאות: עץ לי גרע לי 4.30
משפט הנשרים 9.30, 7.15

■ הרצליה

הרצליה: משפט הנשרים 9.30, 7.15
עץ לי גרע לי 4.30

■ דולון

ארמון: צרות גדולות בדחוים 11.30
בצ'ינה סאון 9.30, 7.15, 4.30
מגדל: חטיפה נעימה 9.30, 7.15
מתנים קרית שדות:
אלי מלכה 9.30, 7.15
מגדל: עץ לי גרע לי 4.30
שוטר ללא חוק 9.30, 7.15
רינה: שבט רב המעורות 9.30, 7.15, 5

■ טבריה

אביב: שתי אצבעות מצידון 9.15, 7.15

■ כפר־סבא

עמל: אהבה בשחקים 9.15, 7
5 עץ לי גרע לי
חן: מונליזה 9.15

■ לוד

אורלי: עיר ללא רחמים 9.15, 7.15
נוה חיים: שתי אצבעות מצידון 9.15, 7.15

■ נהריה

הדר: תעלול קטלני 9, 6.45

■ עכו

אודיטוריום: יפה בורוד 9, 7

■ נתניה

מסוריה: שבט רב המעורות 9.15, 7, 5
אפתר: אהבה בשחקים 9.15, 7
שרון: איש הנצח 9.15, 7, 5

■ עפולה

מיפתרה: לאורך כל הלילה 8.30

■ פתח־תקוה

שלום: ארבע מקבוצנים בשליחות הקבורה 9.15, 7.15, 4
היכל 1: עץ לי גרע לי 4.30
משפט הנשרים 9.30, 7.00
היכל 2: אוזנטי פשלו 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: חוזה לנעורים 9.30, 7.15, 4.30

■ קרית־שמונה

שניר: שתי אצבעות מצידון 7,9

■ קרית אונו

מתנס: הצבע ארגמן 8

■ ראשון־לציון

נעמן: אהבה במחתרת 9.15, 7
ראשון: משפט הנשרים 9.15, 7.00

■ רחובות

בית העם: יחיד נגד כולם 8
הדר: תנה ואחזתיה 9.15, 7.30
חן: ג'ושוע אתמול והיום 9.15, 7.00

■ רמת־גן וגבעתיים

אאוויס: המשימה 9.40, 7
ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.40, 7.15, 5
לילה: תנה ואחזתיה 9.30, 7.15
הדר: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30
רב גן 1: חטיפה נעימה 9.45, 7.25, 5
רב גן 2: גבר ואשה 20 שנה אחרי 9.40, 7.10
תפתעי שחור הזקן 5.30
רב גן 3: קטיפה כחולה 9.40, 7.15, 5
רב גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.40, 7.20
שביט: שבט רב המעורות 9.30, 7.15

■ רמת־השרון

פתבה: אבי צעיר 7
הכרונות מאמריקה 9.15
שודדי הדיבה הארמה 4

■ רעננה

אודיטוריום: גבור מגוע אחר 9, 7, 4.30

■ רמלה

אדר: שבט של הנוסע השמיני 9.30, 7.30, 5

בתי מרקחת ליום חמישי 8.1.86
תל־אביב
בני – דיזנגוף 174 – 222386
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
אמור – דוד ילין 31 – 222788
חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33 – 533312
פתחתקוה
מרשבאום – שפירא 43 – 909030
בני־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון 884854
אשקלון – מבצע 52 חולון – 889153
מיוחדים
מוקד מרכז מלאי
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרשאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרשאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על המרכזים הרפואיים בישראל.
תל־אביב
בימים א'–ע' ה
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' הערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחר"צ.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אחזר תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – 05-284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
ביום ו' ובערב חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הנפן 26 קומה ג' 04-523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

עזר"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03-261111
קו לילדים ונוער 03-261115
בירושלים – 02-227171
בחיפה 04-672222/3

קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03-221680 (24 שעות)

מנת דם חיים לאדם
אכזרי
תרומת דם אחת מקנה ביטחון דם עתידי למשפחתך ואף.
לתרומת דם מנה לנגיף מגן דוד אדום הקרוב.

כחול־לבן
(המשך מעמוד 7)
מתקציב הכטחון ויחד עם זאת לשמור על הערך הריאלי של הסיוע האמריקאי הנבאי והחדרתי כאחד, אפשר היה לממש את יעדי הכטחון של ישראל, לשמור על כוח ההתנעה ולצמצם את סכנת המלחמה. ביחון שאנו בוגרים ריינו להבין כי אופציה כזאת איננה אפשרית, עלינו להבין ש"הפרדיקס הלאומי" עדיר ותחוך הוא בעיקר "הבעיה הלאומית". הבעיה הלאומית רחבה כמובן יותר ויש לה פנים רבות, הפן המשקי הוא המרואלי למשל. בתוך כל השיקולים המצמיחים את ההחלטות הצפויות לגבי העניין, צריך השיקול המכריע להיות שמירת העצמה. הגברת ההרתעה והקטנת סכנת המלחמה בשנים הקרובות. המסקנה היא, שאם ארה"ב לא תממן את "הליביא" מתוך המסגרות הסיוע הנבאי והחדרתי הקיימות, מימוש "הליביא" איננו אפשרי.

ההחלטות צריכות להיות שקולות ולא נמהרות, אך יש לזכור כי כל חודש של דחיית ההחלטה עולה כ־46 מיליון דולר. בתהליך הנסיגה מן הפרדיקס צריך לשתף את ארה"ב באחריות לצמצום הנזקים עד למינימום. חיזוי הוא שהחלטות יתקבלו תוך חבנה עם ארה"ב.

אחת הסעיות שעלולים לעשות לפני ההחלטות הצפויות היא להיגרר לבחינת החלופות שהציעה ארה"ב, ולדון בהן כלבד. במצב הנוכחי שנוצר, בעקבות הקיצוצים הנמשכים זה כמה שנים בתקציב הכטחון, הלו שיגויים בצה"ל הבדיל האויר – כפי שהעידו בפגמבי ראשי מערכת הכטחון. אין זה בלתי מוצדק איפא "לפתוח את כל הערכת המצב מחדש". דהייבו, לאפשר לחיל האויר להמליץ על היחסים הכמותיים בין סוגי המטוסים שמהם תורכב עוצמתו. שיקול מחודש כזה יכול, למשל, להצדיק רכישת אף־16 "מן המדף" בכמות כזאת שתספק את צרכי החיל בשנתיים הקרובות ובד בבד לייצר את יתרת הכמות בישראל החל ב־1989. במקרה כזה צריך לזכור, כי לכמויות שעליהם מדבר זקוקים אין משמעות מחייבת. ארה"ב צריכה לאפשר לישראל להמשיך את הייצור גם אחר־כך ולייצא דרך ארה"ב. כדאי גם לדעת כי השתלת אוויוניקה ישראלית במטוס אמריקאי אמורה לעלות – אם תתבצע על מספר מטוסים וחמה למספר "הליביאים" שתוכננו – כשני מיליארד דולר נוספים. לגבי ההשקעות באוויוניקה אין לקבל החלטות סלולות.

איזון הכוח בתוך כל צה"ל חשוב יותר, ועליכן את האוויוניקה הישראלית – הקיימת לפי שעה רק בחלקה – צריך היה לשלב בעיתוי מאוחר יותר ובדיוק, בהתאם ליכולת הכולל. ממשלת האחדות יכולה להחליט החלטות קשות יותר מממשלה אחדת. דחיית ההחלטות לעתיד תגביר את המגמה להשתמש ב"לביא" בכמשל פוליטי. אנו עלולים להמשיך ולנפנף ב"לביא" בכמשל ליכולת הלאומית, ובעוד הרגל מתנוסס ברמה נמוכה יותר ויותר בבריצת התקות הנכונות ויחסי הקוצמות ביניהם לבין אויביהם ילכו וישתכשו.

אות הנעוריא למתנדב
התשמ"ז–1987
יוענק ע"י נשיא המדינה, מר חיים הרצוג לבודדים או לקבוצות, שהצטיינו בפעולות התנדבות בתחומים כגון:
משפחה וקהילה – בריאות
קליטת עליה – בטחון
חינוך ותרבות – איכות חיים וסביבה
כן יוענק אות "להתנדבות כדרך חיים" ו"אות הנשיא לנוער מתנדב".
המעוניינים להמליץ על מועמדים לאותות אלה יפנו לשם קבלת שאלון ופרטים נוספים אל:
המרכז לשירותי התנדבות
ת.ד. 52574
הקריה, תל־אביב כל 9־8 03-217277
את ההמלצות יש להגיש עד ליום ל' בשבט

מרפאת שיניים חדשה של קופת חולים בחיפה

מרפאת השיניים המרכזית של קופת חולים במרחב חיפה והגליל המערבי עברה (מרח' החלוץ) למתקנה החדיש והמרווח ברח' אבן סינא 8.

במרפאה החדשה הוכנו 16 יחידות טיפול הנותנות שרות **רפואת שיניים למבוגרים, ילדים, כולל יישור שיניים, שיקום הפה וכירורגיית פה ולסת.**

המרפאה, אשר קולטת מדי חודש למעלה מ־5000 מטופלים, צוידה **במכשור החדיש ביותר** המצוי כיום בשוק. חלק מכסאות הטיפול פנאומטיים לחלוטין (למניעת תקלות במערכת התשמל) ואחרים פועלים תחת פיקוד אלקטרוני מלא. בתכנון המרפאה הר־קדשה ותשומת לב מרבית **לפרטיות המטופל:** בקומת הילדים הוכנו חדרים נפרדים ואילו למבוגרים הר־תקנו יחידות טיפול המר־פרדות זו מזו במחיצות.

במרפאה ניתן **שרות רצוף** מ־18.00 – 08.00 (לבד מימי ד' ו־ו' מ־07.30 – 12.30) לנוחות הקהל ותוך ניצול מרבי של הציוד.

כל מטופל מוצמד לרופא אישי המכין עבורו תכנית טיפול ומלווה אותו כל העת. במקביל, במקרה חרום, פועל במרפאה שרות **עזרה ראשונה** לחולים המגיעים ב־07.30 בבוקר וב־12.30 בצהריים. (בשעות הערב קיים שרות עזרה ראשונה מטעם הסתדרות רופאי השיניים ברח' הגפן 26).

עם הפעלת המרפאה החדשה, נכנס לתפקידו **מנהלו החדש של שרות רפואת השיניים של קופת חולים בחיפה, ד"ר אלי רונן.** ד"ר רונן, הנמצא עתה בחופשת פרישה מצה"ל, שימש בתפקידו האחרון כקצין רפואת שיניים ראשי של צה"ל ושב עתה משנת שבתון בניו־יורק, במהלכה הרחיב התמחותו בתחום כירורגיית פה ולסתות. מינויו של ד"ר רונן בא במקומו של ד"ר יעקב זילברקלנג ז"ל.

ד"ר רונן מסר כי נוסף על מרפאת השיניים המרכזית, מפעילה קופת חולים 10 מרפאות שיניים ברחבי חיפה והגליל המערבי, סה"כ 35 יחידות טיפול במרחב. כמו כן, קיים שרות **טיפולי שיניים בהרדמה** לילדים המתבצע בבית חולים יום של בית חולים „כרמל".

קופת חולים ממשיכה בהשקעת מאמצים רבים להרחבה ולשיפור של שרותי רפואת השיניים הצבורית שהיא מקיימת וכיום היא מפעילה 270 יחידות טיפול בכל רחבי הארץ.

לקופת חולים הכללית

ברכות חמות
לרגל **פתיחת מרפאת השיניים**
איחולינו להמשך
שיתוף פעולה פורה

הלסקו – ישראל בע"מ
יבואני ציוד וחומרים דנטליים
חיפה, רח' ירושלים 13, טל' 04-669418

לקופת חולים הכללית

זר ברכות
לרגל **פתיחת מרפאת השיניים**
המרכזית במרחב חיפה והגליל המערבי
המשיכו בפעלכם המבורך
למען בריאות הציבור בישראל

תעוש אחזקה
נתפעול מערכות בע"מ
חיפה, רח' לבונטין 12, טל' 9-8-673747-04

לקופת חולים הכללית

זר ברכות
לרגל **פתיחת מרפאת השיניים**
מידידיכם החוגגים יובל ה־50

2525
מוניות
מרכז – מצפה בע"מ
ההנהלה והחברים
חברת המוניות הותיקה בחיפה
חיפה, רח' בלפור 7, טל' 668383, 04-662525

לקופת חולים הכללית

ברכות חמות
לרגל פתיחת מרפאת השיניים
איחולינו להמשך שיתוף פעולה פורה

בראסטר מיכאל
הובלות ועבודות מנוף
חיפה, רח' הנמל 41, טל' 04-664393

לקופת חולים הכללית

ברכות
לרגל פתיחת מרפאת השיניים
המרכזית במרחב חיפה והגליל המערבי
המשיכו בפעלכם המבורך למען בריאות הציבור.

ברקאי חיים
קבלן שרברבות
קרית ביאליק, רח' שבטי ישראל 42,
טל' 04-715002

לקופת חולים הכללית

שאו ברכה נאמנה
לרגל פתיחת מרפאת השיניים
המרכזית במרחב חיפה והגליל המערבי

שוירמן – מעבדת שיניים
חיפה, רח' הרצל 37, טל' 04-525308

לקופת חולים הכללית

עם פתיחת מרפאת השיניים
שאו מיטב ברכותינו
להמשך שיתוף פעולה פורה

חברת מ.ת.ד.
ברוך וייס
יבוא מתכות דנטליות וחיבורי דיוק
חיפה, רח' הרצל 65, טל' 04-642667

לקופת חולים הכללית

שאו ברכות
לרגל **פתיחת מרפאת השיניים**

טכנודנט (רוזנווסר מאיר)
מעבדת שיניים
חיפה, רח' שמריהו לוין 6, טל' 04-667578

לקופת חולים הכללית

ברכות
לרגל פתיחת מרפאת השיניים

נורמן – דפוס ואופסט
חיפה, רח' הרצל 92 (ביתר התעשיה)
טל' 04-669249

לקופת חולים הכללית

שאו ברכת ידידים נאמנה
לרגל פתיחת מרפאת השיניים

דפוס נוגה
חיפה, רח' אלנבי 26 טל' 524767, 04-511107

לקופת חולים הכללית

לרגל **פתיחת מרפאת השיניים**
המרכזית במרחב חיפה והגליל המערבי
המשיכו בפעלכם המבורך
למען בריאות הציבור בישראל

תעוש אחזקה
נתפעול מערכות בע"מ
חיפה, רח' לבונטין 12, טל' 9-8-673747-04

לקופת חולים הכללית

לרגל **פתיחת מרפאת השיניים**
המרכזית במרחב חיפה והגליל המערבי
מיטב הברכות והאיחולים להמשך התנופה והפיתוח
לבו מחיל אל חילו

הולנד – ישראל בע"מ
סוחרים מורשים למתכות יקרות
תל־אביב, דרך פ"ת 5, טל' 625281 – 03

לקופת חולים הכללית

שאו ברכות
לרגל **פתיחת מרפאת השיניים**
המרכזית במרחב חיפה והגליל המערבי
כה – לחיי!

מוניות
„קווי הגליל" ו„אריה"
ההנהלה
חיפה, רח' ירושלים 7, טל' 04-669566

לקופת חולים הכללית

שאו ברכות
לרגל פתיחת מרפאת השיניים
המרכזית במרחב חיפה והגליל המערבי

מוניות
„קווי הגליל" ו„אריה"
ההנהלה
חיפה, רח' ירושלים 7, טל' 04-669566

חוזרים לעתונות טובה

דבר

קרא עוד דבר השבוע

ק	ו ב ה
	מתי מגד, ישראל בהזואנה
ד	ו"ח ת מ ו ה
	מאת x, מראשי קהילת המודיעין
ה	ל ב י א
	הסיפור שכן נגמר
	טלי זלינגר, אמיר אורן, יוסי מלמן, חיים ביאור
	מהו בל"ל? מיהו דולצין? מיהו יהודי?
	ניבה לניר, יואב יצחק, אבנר תבורי
א	י ד י ש
	בהצגה היאות מותר גם לבכות
	עירית נחמני

ישראל לנדרוס, שלמה גינוסר, אמיר רוזנבליט, יגאל הומרקין, אמנון דנקנר, יגאל משיח, אליהו אגרס, חגי אשד, שלמה שפיר, טדי פרויס, יעל פישביין, טובה צימוקי, מירי נז

בפרשנות מקיפה בתגובה עניינית
כיום אפשר להש"ג בכל הקיוסקים בארץ

מערב להיות בעניינים.

קרא מחר במעריב יום ו':

אתנס ישר

כסף: ארנסט יבת. איך משלמים פיצויים מוגזמים. בפרשה הזו – איש לא ידע. על תחליך קבלת ההחלטות והתגובות – יעל פרמלמר ומרדי מעייב.

במחוז: לביא כן או לא? רב זקוקים הביא הצעות שאי־אפשר לסרב להן. במערכת הבסוף מראגים – דן ארקין.

תיאטרון: עדנה שבים בגדלת שחקנים. סלות מהתיאטרון הישראלי. נשאר לה רק לצחוק על הכל – פלי פרשמן־הלמן.

דיסקו: יגי פיש עשאלן גברהיב. עלה מבהלה כביתני הבר קמניסט בישראל – תלמה אורמן.

עדנה שבים

בנימין זיגל

אמנון אברמוביץ – ו"ח ★ יעקב ארז – אגרה לילדים ★ מנחם רהט – ראיון עם משה גור ★ שרגא מקל – ממשלת התקציב ★ נורית בריצקי – שמה פרסי עם בנימין זיגל ★ יוסף דריף – פרשת פרץ ★ לוסיאנגלים פיטמס – מנולוג של חלה איידס ★

מעריב

משרד הבטחון – יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירות מרובן. כל פריט מתוה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים ממפרט בטפסים. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר. תנאי תשלום 60% בהמחאה בנקאית, 40% הנותרים בערבות בנקאית שתוך פרעונו שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז. מכירת טפסי המכרזים תחל ביום שני 12.1.87 ביחידת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה תל־אביב. שעות הקבלה בימים א' – ה' בשעות 08.30–12.30 בימים א' ו־ג' גם בשעותם 14.00 – 15.00.

★ ★ ★

מכרז מס' 218/87/01

חלקי חילוף למשאיות זיל, חיפה לרכב, גרזנאות אלומיניום, מסמרים ראש מפל, גרזנרים ומשאבות.

תאריכי סיום: 22,21,20,19 בינואר 1987, בהתאם לסעיפים. רשום בשטרנו עד 18.1.87. מועד אחרון להגשת הצעות ב־26.01.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

★ ★ ★

מכרז מס' 001/87/01

שנאים, ציוד מחשבים, צבים, מסמרים ומדים של פלורסנטים, ציוד ביתני מכונות כתיבה וחישוב, מאורדי שולחן, ציוד אלקטרוני, מעטפות, תאי שירותים.

תאריכי סיום: 21, 22 בינואר 1987. מועד אחרון להגשת הצעות ב־26.01.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

★ ★ ★

מכרז מס' 002/87/01

בינוי, ציוד משרדי, אחזנות, מכונות אוטומטיות וציוד צילום ומכונות כתיבה, ציוד מחשבים, מצלמות ועדשות, גלילי ניר למדפסות, כלי עבודה, מכשירי הברזה, עגלות דרמה, מכשירי מדידה עם שרשרת, בוקמות, ציוד אלקטרוני, מכונה להפרדת רפי מחשב, מכונות לצלום מסמכים, מכונות כתיבה, חלקי חשמל לרכב, שרוולי בידוד, בימיקלים, מדלל ניטרו, זוגי וכבלי חשמל, לחצות למנגלים מרפסות.

תאריכי סיום: 21, 22 בינואר 1987. מועד אחרון להגשת הצעות ב־26.01.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

★ ★ ★

מכרז מס' 003/87/01

משאיות מתוצרת לילנד, נ.מ.ס. הרחדים שונים.

תאריכי סיום: 14, 15 בינואר 1987, בין השעות 08:00–11:30. מועד אחרון להגשת הצעות ב־19.01.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

★ ★ ★

מכרז מס' 004/87/01

רכב מתוצרת רוס כרמל, תלת־קטנועים, אופנים עם מנוע עזר וקטנועים.

תאריכי סיום: 14, 15 בינואר 1987, בין השעות 08:00–11:30. מועד אחרון להגשת הצעות ב־19.01.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

★ ★ ★

מכרז מס' 005/87/02

קליעים מבריל, כלי עבודה שונים, חלפים לתנור חימום, לחצות מלרה, ציוד לצילום, ברגים שונים, אבני השחזה, לבה לאמיטה ואבקת פוליאמיד, חלקי־אוטומלצית, מקדח קטן, מסולת גומי, נעליים, חומר תפירה שונים, אביזרי־חשמל, מטות וציוריות מסלולות שונות, חביות ריקות, שקיות מבד.

ימי סיום: 27, 29 בינואר 1987. יש להרשם במשרדנו עד ה־26.1.87 שעה 12:00. מועד אחרון להגשת הצעה ב־02.02.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

מנת דם חיים לאדם

זכור!
תרומת דם אחת
מקנה ביטוח דם מלא
למשפחתך וגם.

לתרומת דם
מנה לסניף
מגן דוד אדום הקרוב.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אתלו	-20	-9 בחיר
אמסטרדם	-6	0 מעונן
בנגקוק איידס	8	29 בחיר
הלסינקי	-29	29 בחיר
הונג קונג	16	21 בחיר
רומא	-8	-5 מעונן
לוגנו	3	6 מעונן
שיקגו	8	9 מעונן
שרלנגנו	-4	2 מעונן
יוהנסבורג	5	25 מעונן
לונדון	0	5 בחיר
ליסבון	4	5 מעונן
מאדריד	0	13 בחיר
מונטריאול	-3	0 מעונן
ניו יורק	-2	5 בחיר
סאן פאולו	8	32 מעונן
פאריס	-2	0 בחיר
פרנקפורט	-0	6 בחיר
ציריך	0	3 מעונן
ריו דה לנרו	23	36 בחיר
שטוקהולם	-5	-2 בחיר
שיקאגו	0	9 מעונן

תל אביב: רחוב בן יהודה 42, טל' 243350
ירושלים: רחוב יפו 30, טל' 225233
חיפה: דרך הים 2, טל' 384655
באר שבע: רחוב הבאר 38, טל' 35282

swissair

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 3276

הודעה על פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון
והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 47 בגוש 6018 רח' פרופ' שדר מס' 23 חולון הכוללת מתן הקלה ב א. אחוזי בניה 3% משטח המגרש 1180/8 מ"ר בקומה א' בלבד.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ת. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון

ועדת משנה לתכנון
ולבניה – חולון ת.ב. 2800
הודעה על פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון
והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 154 בגוש 7164 רח' ראבני מס' 5 חולון הכוללת מתן הקלה ב א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 250 מ"ר בשתי הקומות.

ב. שני בנין 10% בקו בנין צדדי (מערבי). החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב־1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ת. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

הועדה המקומית לבנין ופיתוח עיר
בני ברק
הודעה על פי סעיף 149 לחוק
התכנון והבניה תשכ"ה 1965

מר עמבר מיכאל הגיש בקשה לועדה זאת בהבנית מס' 19755 לבנות בין בן 4 קומות מעל קומה מפולשת בחוב הרב שלמה כהן מס' 60 גוש 6189 חלקה 864 באזור ב' בהקלות הבאות:

1. קומה (1) נוספת (3) קומות מותרות.
2. (13½) אחוזים) בין בנית מעליות, שיפור תנאי דיור, קומה נוספת (מעל 105%) המותרים וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 210 וחלה במקום.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעירית בני ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום הז.

מר ב. אורנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין
והבנין עיר בני ברק

עירית חיפה – משרד מהנדס העיר
הודעה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
מלשן מספר – 04 – 640775

הודעה על־פי סעיף 149,
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה עליידי:

יהלומי מרים וקופמן אלונה – לאשר הקמת בנין מגורים דו־משפחתי בן 2 קומות מעל קומת עמודים חלקית, ברחוב דניה מס' 6 חלקה 33 (מגרש 216) בגוש 12264, הודהבמל.

הבקשה מחזה בעודף שטח בניה מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לרישוי ופיקוח על הבניה בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות: 08.00–11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יוביץ
מהנדס העיר

תשלום מראש
ומעל פינת
הקלות
בל מיקר
המיתקן

האגודה לקידום תרבות תיאטרון הילדים והנוער
מיסודו של משרד החינוך והתרבות
מודיעה כי
האסיפה הכללית
שנועדה ליום ה' 8.1.87 בשעה 14.00
בבית סוקולוב בתל־אביב,
תתקיים כסדרה,
למרות הפרסומים בעתונות וההודעות המטעות.

גדליהו יעקובי
יו"ר הועד המנהל

הועדה המקומית לתכנון ולבניה של מדינה
הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ובניה של בת־ים, למתן הקלה באחוזי הבניה והתוספת קומה.

והיינו הקמת בית מגורים בן 4 קומות מעל לקומת העמודים בכפל של 95.9% בניה במקום 87% בניה המותרים, הבנבה המוצע גם במקום המבנה הקיים שעל החלקה 90 בגוש 18171 רחוב רמז 11 בת־ים

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעירית בת־ים. לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ת. לבב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית
לתכנון ולבניה בת־ים

هكذا من الأصل

هكذا اصله الأصل

מירלה אפרת, האשה שהיתה

בשה ליוביץ מגרודנה, אשה אלמנה שנטלה את גורלה בידיה, פיתחה עסקיה, נשאה ונתנה עם שליטים וגידלה משפחה, היתה ליעקב גורדין השראה לגיבורת מחזהו „מירלה אפרת". רחל אדיב, נכדתה, מספרת על מעשיה ועל דמותה, לקראת הצגת הגאלה של המחזה שתעלה ביום א' הקרוב על קרשי „הבימה"

מירלה אפרת 1987: מימין לשמאל – מרים זוהר כמירלה אפרת; ליאה קניג, מַחֲלָה העוזרת ויעל פרל, הכלה

על המודעות התנוסס השם: „מירלה אפרת" (מדעלע עפרט). ובערב, בתיאטרון, כשנפתח המסך, ראיתי לפני את האשה המוכרת לי מילדות: על הבימה ניצבה סבתי, בשה ליוביץ מגרודנה – והיא מוחשית וקרובה, כפי ששיחקה אותה אידה קמינסקי.

ובפיה – דבריה של סבתא ממש: אמרותיה השגונות, נצטלצלו בהלל התיאטרון בכל חיותן, עם הדגשים והתנועות. דמותה קמה לתחיה, בכל הדרת קומתה הזקופה, לבושה משי מרשרש ותחרה דקה, ענודה עריים כבדים, שרשרת זהב הארוכה על חזה והמקל המאכר בידה.

לא אחת שמעתי את הסיפור מפי סבניה ע"י הראייה, מדדי הפרבר של גרודנה – על בואו של הסופר המחזאי יעקב גורדין, ועל שהותו במחיצתה של סבתא שנה תמימה. גורדין השתוקק להנציח דמות לא־מציה זו של יהודיה – אלמנה אמידה, אשת עסקים גדולים ובלתי־תלויה, מטופלת בילדים: מצטיינת בפיקחותה, בכשרונותיה ובאצילות רוחה, ושחייה חודגים מן המקובל.

מעתה נודע שמה כמירלה אפרת ומאז, כמאה שנים, נשתמרה רוחה הגאה בהופעותיהן הלא־נשכחות של שחקניות הדור הגדולות: אסתר רחל קמינסקי, חנה רובינא, אידה קמינסקי.

סבתא נתאלמנה בהיותה צעירה, יחסית, והיא אם לשבעה ילדים. אך בשה ליוביץ נטלה גורלה בידיה ובכבוד עצמי לא רגיל לגבי אשה בודדה ובכל הומנים), פיתחה עסקי־מסחר מסתפים ושמה הלך לפניה בכל הסביבה. היתה מוכרת אצל שלטונות אותם הימים כאשת־חיל ישרת־לב ושומרת על כבוד יהודי. מספרים עליה, שלאחר שנסתיימה מלחמת רוסיה־יפאן התלבשה יום אחד במלוא הדרה, התיישבה בכרכרה ונסעה למושל המלך, ודרשה ממנו מספר שבויים לבניית ביתה. מבוקשה ניתן לה.

עד היום עולים באפי הריחות החריפים של חביות השמן הכבדות במחסן האפל והמרווח בחצרה של סבתא וניחוחן המתוק של תיבות הפרי הכיובש והקינמון. ולעיני קמים ונערמים שקי הסוכר והמלח, שהיו תומכים ממש בתקרה הגבוהה; ולפני סבתא, הניצבת מאחורי סורג הקופה, לבושה שבים ארוך לתפארת ואפודה עשויה פרוות סאבים.

היא לא חיבבה חברת נשים ודיבוריהן היתרים: סלדה מפטפוט רכלני. את העובדות בביתה: אלמנות, יתומות, גרושות, ונערות מסכנות היתה מלקטת בעיירות הסמוכות: כולן היו יהודיות. אף לא נכריה אחת כמנהג הומנים הזה. את העובדות בבית הסמוכות על שולחנה היתה פוטרת במשפט אחד: „נו, נו, די בדיבורים בטלים (גענוג, גענוג מיט די פוסטע דיבורים). היתה מסתודדת תכופות עם העוזר שלה ניסל, שהיה מבין לרחזה על־פי רמז בלבד. בלילות היינו אחותי ואני שומעות צחקוקיה של קריינה, המבשלת השמנה, כשהיה פורץ בבשרה.

שומרת מסורת היתה סבתא והחסיבה מאוד לימוד תורה ומילוי כל המצוות. התייתמנו מוקדם מאוד והגענו כאודסה עם אמא להתגורר אצל סבתא, שסאלה בתמהון: „מה עושים עם שתי השיקסותי" והזמינה מלמד ללמדנו „ידיקייס".

כאשר הגיעה סבתא לאמידות, החליטה, כי באה שעתה להינשא בשניה. היא שוב „לקחה" לה תלמיד־חכם, קשיש ממנה בהרבה, שיהא יושב ולומד, והיא תנהל את העסקים. אך רצה הגורל, וכבבוד זמרמה נתאלמנה שנית ונשארה בודדה.

זכורים לי ימי חג ומועד כשהיינו אחותי ואני צועדות לבושות חגיגית (ובשער סרט רחב עשוי כפרפר), בחשיבות של פולחן, לשני צדיה של סבתא הזדוה בדרך לבית־הכנסת הישן (העשור עץ), שם היה מיודע לה מושב־כבוד ב„מזרח". הבריות מסביב היו מתלחשים: „בשה ליוביץ עם שתי הנכדות." לא ניתנו לה כינויים כלבני־המקום האחרים.

בערבים היתה מסירה את שביסה הכהה ועריה המפואדים – ואז, ניגשת לשולחן ולאור מנורת הנפט עם אהיל התכלת בפרחים ורודים היתה קוראת באזנינו בדבקות סיפורים מן המקרא: שותלת בנו את המורא של עקדת־צחק ושל עשר מכות מצרים הנוראות. על בית סבתא ריחף המיסתורין של ליל תשעה־באב המסורתי ושל יום הכיפורים על כל חומרותיו.

סבתא רגילה היתה לנהל סדר־פסח בעצמה: במלוא הדר וסמכות היתה יושבת בראש השולחן הערוך פאר ונהנית למראם של בניה ונכדיה: רק את כלתה „הפולניה" המתבשאה, לא אהבה. זה היה ברור לכל, אך ביקור הבן עם אשתו „המתבפחת" היה נדיר ביותר. ודעתה לא היתה נוחה מהתעשרותן המהירה מ„עסקי־אויר" של בנה, יפה־המראה, באחד הכרכים הגדולים. בחשדנות התייחסה לברק החיצוני „נטול־הנשמה", כפי שהיתה רגילה לומר, של ילדיה, אשר נטשו את המסורת יחד עם ביתם שבפרבר. היה בסבתא אומץ־לב לא רגיל, אולי בהיותה באה מדי, ומול פודעות, עת נתרחשה, ידעה לעמוד.

לראבון הלב, גלשו קורות חייה מעבר לסיפורו של גורדין, המחזאי. ביתה של בשה ליוביץ נשרף וורכושה נשורד, אך היא עצמה התייצבה בראש מורם מול הפורעים הפולנים שאיימו להרגה.

רצוצה וחקנה מאוד, נותרה כפליטה חסרת־כל, בחוד שכוד מעבר לנהר, ולא נכנעה להפצרותיהם של בניה ובנותיה להיקלט בביתם. עד יומה האחרון שמרה על עצמאותה, שכה יקרה לה.

ובהיותה מוטלת על ערש־דוי, הסתכלה בעיניים דהויות, אך מלאות חמלה, בילדיה שניצבו סביבה. שלווה גדולה היתה פרושה על דמותה. ונשתררה דממה.

אפשר לטפל ב„תופעות גיל המעבר"

מאת נעה גל

האימרה „אין מה לעשות, זו מחלה של גיל" איננה מדוייקת. בתופעות גיל המעבר ניתן לטפל אף שהן תופעות טבעיות, לכאורה, של גיל מתקדם.

25% מהנשים בגיל המעבר מודעות לבריות סידן מגופן ברמה גבוהה. קצב האיבוד של רקמות סידן הוא אחד עד שני אחוזים לשנה כבר מגיל 30 ושלושה אחוזים בשבים הראשונות אחרי הפסקת המחזור החודשי. סיבוכים עיקריים העלולים להיגרם בשל בריות סידן הם: שברי לחץ, שברים בגפיים, שברים באגן וחיכיים ובראש.

במחלקת הנשים של מרפאת זמנהוף בתל־אביב מתקיים פרוייקט חדש בהנהלתו של פרופ' אמנון רוד, ובמסגרתו יכולות נשים בגיל המעבר, אלה שהמחזור החודשי שלהן אינו מופיע במשך שישה חודשים רצופים, לעבור שתי בדיקות שתן, שתי בדיקות דם ובדיקה מיוחדת לקביעת מידת צפיפות העצמות בגופן.

אם מגלה הבדיקה צורך בטיפול, אפשר לקבלו במרפאה בזמנהוף. הטיפול: במשך שלושה חודשים רצופים מקבלת האשה את הורמון האסטרוגן ובחודש הרביעי תוספת של פרוגסטרון. אז יבוא דימום דמוי־וסת שיביא לשחרור רידית הרחם ועל־ידי כך הפחתת הסיכון שהרידית תצמח גידולים סרטניים. הטיפול נמשך כשנתיים ומביא לעצירה מוחלטת של בריות סידן מהעצמות.

הטיפול הניתן בזמנהוף מזומן לנשים בתל־אביב ומתוכנן להקיף, בשלב מאוחר יותר, את כל אזור תל־אביב־רחובות. מחיר הבדיקה (לא כולל בדיקה במכשיר צפיפות העצם) – 70 ש"ח.

אחוז ההצלחה של טיפול מסוג זה נאמד ב־80 אחוז. גם בבית החולים איכילוב, במחלקה האנדוקרינולוגית שבראשה עומד פרופ' רני אילון אפשר לעבור בדיקות וטיפולים בתופעות גיל המעבר וכן במרכזים הרפואיים בכל אחוזי הארץ, במחלקות הגינקולוגיות או האנדוקרינולוגיות.

העולם התחתון של „ראש אינדיאני"

נסים מזרחי, הבעלים והדרח הדידה שמאחורי „ראש אינדיאני" לא מפסיק להפתיע. לפני שבועות מספר „הצמיח" ענף חדש (בנוסף לביגוד, אבזרים נלווים ונעלים) – בושם ואפטר־שייב בשם „ראש", וכבר הוא מגדל ענף נוסף, השוקט על שמריו בארץ – הלבשה תחתונה: תחתונים, גופיות ואוברולים עשויים משי סחור (במחירים הנעים בין 29 ל־58 ש"ח), בצבעים סגול, פנינה, ורוד עמוק ואפר. אילנה כרמלי, מעצבת הבית, עיצבה מכנסוני מתאגרפים וגם תחתונים נעדים בסגנון המתקרא על־שם מרילין מונרו, וכן תחתוני וחלאנים. הגופיות נצמדות לגוף בגומי ומכולות לשמש גם כבגד עליון ואפילו בגד חגיגי. בחנויות החל מאמצע יולי.

ורדה צימרמן

איזי לוב

ממליץ ולהיפך

מכתב גלוי למאשה לובלסקי

יוזיר צוות השיווט לבחירות המנהלת האלגנטית, אשת הקאריירה, הצעירה, המרשימה והמודעת לאופנה

גב' לובלסקי היקרה

בשמחה רבה קראתי שמתמנית ליו"ר צוות השיווט שכולל בתוכו אנשי מעלה הנמת כמו מנכ"ל רבלון, מנהל השיווק ב„עליה", מנכ"ל המפרשאים ומעצבי אופנה.

שמחתי גם לקרא שהצוות יבחר מדי־פעם את האשה שכלי־בר היתה חסרה לנו בארצנו הפעלה והשוקדת על קידמה, את אשת הקאריירה המטופחת.

כמה כפולה היתה שמחתי כאשר נודע לי שאת מצליחה, בימים כאלה של תביעות כלכליות לצמיחה מחודשת, ימי פנסיות ארנסט יפה, ימים הנאיימים עלינו בפיחותים ובעיקר תוספת היוקר להתפנות כדי לקים את מכירותיהם של חברות הזמרקים ובמזיקי האופנה.

ואני, כצעירה בת 46 שמטפחת כבר שנים רבות וגם מוקירה את התרומה העצמית של האשה העובדת בארצנו, תמהה, מצרה ומבוכה...

האם יותר גם לי להביע את מרעמדותי לתוצרות שכלי־בר הרבה אנשים מכובדים, ואת בראשם, רוצים ביקרה...

מצבנו מעולם לא היה טוב יותר

ואיך אבונו יודעים? אז, הבהב

פרחמן מוביאה לשוק פרי־רחמין, „קרוב קל ופריך במרקם ייחודי", שוקן מזה שהוא עשוי „מקמח שיפון, ובכן חישה המעשירים את המוצר ומעניקים לו מידקם ושוב מידקם; וטעם מעניין המייחדים אותו מכל.

מהי הקיקרים וחוליפי הלחם המוכרים? יש לו עוד תכונה אחת חשובה ומורגשת במיוחד – „בכל פרוסה רק 20 קלוריות ולכן מתאימה פרפרמן גם לשומרי משקל."

אתם מתאיים לכם מצר כזה משוק באתיופיה למשל, או בחודש נכון שלאו

ובכלל זוק איזי לוגב הרביעי קבע: כל זמן שמפרסמים בארץ מוצרים המתאימים לשומרי משקל, אנחנו נמצאים עדין מעל לקו האדום...

לפרטים מה שמספרים על מומחי אנר הארנסט יפה. מ.ש.ל.

ציפיות במידות ישראליות

הידעת כי...

...בכיתון אפשר לרכש כצעי פלגל במידות אמריקאיות בהנחה של 35% וכי ניתן להפסיד למצעים אלה ציפיות במידות ישראליות נראה כמוזרות...?

...בה שקראים „פלגל" הוא בעצם כתנה מרוקה...?

...בה שהגיע את כיתון למכון מריני פלגל לשוק המקומי הם השיגרים בשעי הדולר ווחסר כראיות כלכלית לייצא לארה"ב...?

...אנחנו בעצם עודפי יצוא של ארצות הברית בכל כה שנוגע לסריני פלגל...?

...בהירו של מרין יחיד עם גומי בגודל 1.50x2.20 מ' הוא 17.34 ש"ח!!

אם לא ידעת או שתרעה

השוק על ה„פלאז'ה" באשדוד

מאת דני צדקוני

מי אשר חשקה נפשו להשקיף על הים, לאכול סנדוויץ' תוניסאי טוב ולקנות בזול – ילך נא לשוק הפתוח של אשדוד, שהוא מן הנקיים, המרווחים והזולים שבשווקים

מדרום לת"א עד השוק הבדוי של באר שבע, מקומו של השוק הפתוח באשדוד בטלם השווקים המתנהלים הוא השני. הראשון הוא השוק של אשקלון (בגבול), הפועל שלושה ימים בשבוע. שווקים יותר קטנים מתקיימים אחת לשבוע בינבה, בשדרות, בקרית גת, ובקרית מלאכי. השוק האשדודי נערך אחת לשבוע, ביום רביעי. בחורף מ־5 בבוקר עד 6 בערב. בקיץ עד 8. עם חשיכה הוא מואר.

מקומו של השוק האשדודי הוא ברחבת החנייה הגדולה של הגדול בשפי העיר „שוף ליבר". בקיץ אפשר לשלב את הקניות בו ברחצה בים. אם באים עם הילדים הם יכולים להשתעשע בפארק המים הסמוך. השוק גובל בשורת בתי־הקפה של החוף ואפשר לשלב את הקניות בו עם הנאה מהבריזה, עם מבט על האניות העוגנות מחוץ לנמל, ועם סחם המתבלות אל האופק.

לפני שנצא לסייר בשוק, שבו מבקרים בממוצע כרבבה של קונים ביום, נציין שהוא אינו ממוקם על כל מגרש החנייה, שחלק רחב שלו מוקצה לתנייה רכבם של באי השוק, ובכך נמנעת מהם בעיית חנייה. פקחי עירית אשדוד, המנהלת את השוק, מקפידים על כך שהרוכלים יציבו את דוכניהם רק בשטח המגודר, שבו הוקמו מתקנים סניטאריים, המחוקים בצורה מגיחה את הדעת. יש גם ברזי שתייה, ובניגוד למה שמקובל, נשמר הנקיון במקום.

הדוכנים המתפרקים עומדים זה ליד זה בסדר מופתי, כאילו מדובר במיתחם צבאי. הרווח בין שורות־הדוכנים רחב והתנועה (הרגלית, כמובן) ביניהן נוחה. השוק הפתוח של אשדוד, אף שמרובר בעיר מרוחת־יכנית, מצטיין – אם לא בסחורותיו – בסדר אירופי רחוק.

מוכרים בו את מרכולתם כ־300 סוחרים הרשומים בעיריה ולהם רשיון מטעמה. ביניהם כעשרים ערבים מעזה. סידורי האכסנה בשוק קפ"ים. עד עתה (הקש בעץ) לא אידעו בו מקרים חריגים, להוציא פשיטות של פקחי מע"מ ומס הכנסה.

בראשיתו היה השוק רק מקום שבו נמכרו ירקות ופירות בזול. אך עד מהרה נוספו דוכנים למכירת בדים, כלי־בית, קונפקציה, נעלים וחומרי־ניקוי שבהיו לעיקר האטרקציה שלו. „בדים מוכרים כאן", אומרת לי קונה, „במאה אחוז פחות משבתיות". בין בעלי חנויות המלבוש בעיר, יש ההופכים לרוכלים ליום אחד, ושם, בשוק, הם מוכרים ב־12 ש"ח בלבד את מה שעולה 25 ש"ח בחנותם. אגב, כדי להתחרות במחירי הירקות והפירות של השוק, מחזילים ירקני העיר והחנויות של רשתות־השווק באשדוד בימי ו' את מחירי הנחות החקלאית. ביום ד' אומרת עקרת בית: „משתלם לקנות ירקות בעיר ולא פה".

בין דוכני הבדים תופסים מקום נכבד הסוחרים מעזה. כפי שמסתבר, בולטים גם בסקטור הקיטניות, הפיקוחים: היבשים, הפיצוחים הגולמיים למיניהם וכיו"ב. מי שמחפש בד־קטיפה ואריגים צבעוניים במיוחד, ימצא אצלם מבחר מגוון. מעריכים כי כ־60% מהמכירות בשוק הם בענף הטקסטיל. קונפקציה, למשל, מציע חוכל מרבל ג'ינס של הפירמה „בלו ג'ינס" ב־15 שקל ואומרים לי, שבחנות הוא נמכר ב־25. יוסי חסון מבאר־יעקב, מחר ותיק של צמר בשווקים, אומר שהוא מוכר בב־30% מתחת למחירון צמר של „פולגת" ו„צמר החסידה". הוא מקבל המואות רחיות ומחליף צמר שנשאר אצל לקוחותיו בסחורה אחרת. לחסון נסיון של 18 שנה במכירה בשווקים. גם לקוחות יש לו בטלם.

מוכר הבצעדים מפתח־תקוה, שם יש לו חנות, אומר שבשוק הוא מוכר במחירי חנותו. אבל כאן אפשר להתמקח איתו ולהוריד מחיר. „מפני שזה חלק מהמשחק". שוחר כדורגל קונה אימונית (טרייניג) ומסביר שהוא קונה פה ב־35 שקלים מה שבחנות עולה 120. אני מתעניין בבעלי ספרים אך נמנע מקנייה, מפני שמבעלי „טוסטי" נעלם שם היצרן. לגברת צעירה מצע מכבע לבר לבן ב־35 שקל. „הוא יפה", היא אומרת, „אבל יקר". ליד הכובען מוכרים שרפרפים, לא מתוצרת רשל, ב־15 שקל האחד. מי שרוצה תחתוניות של „גיבור" ו„סברינה" מעדפי יצוא, מוכנות לבוא מתוך הפירמות. בתחום החנויות בולטת הפירמה „אמריקן פורום". הבעייה – לא רק בחנויות – היא היכן לקנות אם ומידה מתאיקה. בשוק אין חדרי מדידה.

תוך סיור בשוק אפשר להתעכב ל„מרחיץ' תוניסאי" (מהנה בבאגט) או לכיבוד אחר ליד אחד הגזלנים" (בעלי המזנון הנייד). נער שרבי מציע ארבע צלחות מרק יסאניות מתרסינה בעשרה שקלים. אבחנו מתעכבים ליד דוכני הפרחים, הספרים, המחוצים, צמחי־הגוי, העזניות, ומה שאתם לא רוצים. השוק הוא סופרמרקט גדול. וכמו לסופרמרקט או לכליבו, באים אליו לא רק לקנות, אלא גם להיפגש, להעביר את הזמן.

על חשיבותו של השוק כמוקד חברתי אפשר לעמוד בתקופת של בחירות. או הוא הופך לאחת מזירות המאבק המרכזיות בין המתמודדים. אני, אם מחוץ לגלות סוד אישי, ממשה לבקר בו, מאז שאחד הזוכלים סיבב למכור לי מפני שיש לי לדעתו „פרצוף של מערך". אבל זה קרה בתקופה שאת הסוך הפוליטי בטרינה הכתיבו שוק הכרמל ושוק מחנה־יהודה. אבל שני אלה, והשוק ב„תקוה" כבר אינם הבלעדיים בארצנו. כיום, אין לך יום, שבאחת מערים לא מתנהל בו שוק פתוח. השוק הבלתי־יודע באשדוד הוא אחד הגדולים, המתגלדים, והולים שבהם.

מאכלי תענוג מבשר טחון

לא רק מחוץ לבית אפשר להנות מצ'ילי קון־קרנה, סיניה ובדורי בשר בטחינה

מדובר במאכלים מבשר טחון, שנהגים לאכול בעיקר מחוץ לבית. זאת, כנראה, מפני שהאמא הפולניה שלנו אף פעם לא הכינה לנו אותם. קרוב לוודאי, מפני שלא ידעה על קיומם. נתייחס לשלושה מהם. **סיניה** – בשר טחון מתובל בתבור עם רוטב טחינה המוגש לסועד בתבנית שבו נאפה. (סיניה, פירושו – תבנית); **בדורי בשר מבושלים בטחינה**, מאכל שאכלתי לראשונה בעיר העתיקה ומאז נבנס כתושב קבע לביתי; **צ'ילי קון קרנה** – מאכל בשר ושעועית מתובל היטב והריף עד שהשעורת מתחילות לנוע על הראש. המתכון הקלאסי קורא לשימוש בקוביות בשר קטנטנות ושעועית אדומה, אולם בדרך כלשהי ובהסכמה שבשתיקה, התחלפו קוביות הבשר בבשר טחון, ועצלנים משתמשים בשעועית לבנה אפויה מקופסת שימורים.

זהו גם המתכון „המסוכן" ביותר ולכן נתחיל בו.

צ'ילי קון קרנה

מצרכים (ל־4 מנות)
½ ק"ג בשר טחון, אפשר בשר קפוא
1 בצל קצץ
2 שיני שום
1 כפית שטוחה כמון, (הכרחי)
1 כפית שטוחה אורגנו
1 כפית שטוחה פפריקה חריפה
1 כוס מים
½ כפית מלח
100 גרם רסק עגבניות
2–3 כפות שמן
300 גרם שעועית אדומה, שהושרתה לילה במים ובושלה עד רכות, או קופסה בת 650 גרם שעועית לבנה מקופסת שימורים.

לפני שמתחילים: המאכל חייב להיות חריף ומתובל. מומלץ להוסיף את התיבול במנות קטנות ותוך כדי הבישול ולבחון את הטעם הסופי ע"י טעימה. יש לזכור שהוספת השעועית לבשר „מדללת" את הטעם ולכן, במקרה של ספק, יש להכריע לטובת ה„יותר".

לצמחונים: אפשר להשתמש בתערובת בשר צמחי, או בפתיתי סויה.

הכנה

מזהיבים בסיר בינוני את הבצל והשום. מוסיפים את הבשר ומשחימים – בוחשים עד שהנוזלים שהבשר מפריש, מתאדים. ממשיכים עוד כמה דקות ומשתדלים לפורר את גושי הבשר. מוסיפים את התבלינים, המלח, רסק העגבניות והמים. בוחשים היטב ו„בשלים כשעה בלהבה נמוכה עד שהרוטב סמיך למדי. בדקים מדי פעם את הטעם ומוסיפים תיבול לפי הצורך.

לסיום: מוסיפים לתבשיל את השעועית, מחממים עד לרתיחה. נהוג להגיש על מצע אורז לבן. לא מוכרחים.

עצה: אם חסר „משהו" לטעם, הוסיפו לרוטב חצי כפית סוכר.

סיניה

מאכל זה נפוץ בעיקר במסעדות ערביות. מקובל להכין אותו בשתי גירסאות – בטחינה ועם עגבניות. עדיפה, לטעמי, זו עם הטחינה והרי המתכון:

חומרים
(ל־4 מנות)
600 גרם בשר כבש טחון, או תערובת בשר בקר ועגל
½ כפית מלח
פלפל
¼ כפית כמון
אפשר: ⅛ כפית סודה לשתיה
לרוטב: ½ כוס (אפשר יותר) טחינה גלמית
3 כפות מיץ לימון
2 שיני שום כתוש
¼ כפית מלח
מים לפי הצורך

הכנה

לשים את הבשר, המלח, הפלפל, הכמון והסודה.

מסדרים בתבניות אישיות, חסינות אש משומנות. עובי הבשר בתבנית צריך להיות כ־1 ס"מ. אופים בתנור חם מאוד (200 מעלות צלסיוס, 400 מעלות פרנהייט) 10 דקות.

בזמן זה מכינים את רוטב הטחינה משאר החומרים. הסמיכות צריכה להיות דומה לזו של שמנת חמוצה, בחושה היטב.

מוציאים את התבניות מהתנור (בכפפות), מסלקים את השומן הנוזלי, יוצקים טחינה בכל תבנית; אפשר לקשט בגרעיני צנובר או גרעיני חמניות קלופים. מחזירים לתנור ל־5 דקות נוספות ומגישים.

למאכל זה יש מעלה נוספת. הוא אידיאלי להכנה בטוסטר־אובן. (איך מכנים תיה זו בעבריתז)

כדורי בשר בטחינה

זהו נוסח אחר של הסיניה. הרוטב צריך להיות יותר דליל – וחמוץ קצת יותר. מאחר שמבשלים אותו זמן ממושך יותר, עדיף להשתמש במלח לימון במקום מיץ לימון.

החומרים
(ל־4–6 מנות)
650 גרם תערובת בשר בקר, ראש, כבש או עגל, בחלקים שווים טחונים
4 כפות פטרוזיליה קצוצה
½ כפית מלח
¼ כפית כמון, ⅛ כפית סודה לשתיה

הכנה

לשים את הבשר והתבלינים. צרים כ־20 קציצות קטנות, מטגנים משני צידיהן 2–3 דקות לכל צד בחום גבוה. מכינים רוטב טחינה מ־½ כוס טחינה גלמית, 2 שיני שום כתוש, ¼ כפית מלח, ¼ כפית מלח לימון. (להוגרזיל בפחות ולהוסיף תוך כדי התחכנה. כזכור, הרוטב צריך להיות בעל חמיצות מורגשת). מדללים במים עד לסמיכות של שמנת מתוקה, כלומר דליל למדי. מבשלים את כדורי הבשר המטוגנים ברוטב כ־20 דקות, בלהבה נמוכה. מגישים בצלחות עמוקות ואוכלים בכף.

תחנת ייעוץ להורי מפגרים בסניף אקי"ם תל־אביב

אקי"ם תל־אביב מפעילה תחנת ייעוץ להורים, המציעה שירותי מידע, ייעוץ והכוונה בכל הבעיות והנושאים הכרוכים בטיפול במפגרים.

השירות פתוח להורים למפגרים בכל הגילים, לרבות אוכלוסיה שאינה צורכת עדיין שירותים ציבוריים.

התחנה פועלת בסניף אקי"ם תל־אביב, רח'ביאליק 16, בימי א' בשעות 15:00–18:00.

ביקורים במועד אחר יש לתאם טלפונית מראש עם העובדת הסוציאלית נירה קרייתי, טלפונים: 656483, 03־651447.

מדריך מכון התקנים לכל דורש

לא מכבר הופיעה המהדורה החדשה של מדריך מכון התקנים למוצרים המסומנים בתו־תקן ובסימון השגחה. המדריך מופץ חינם לכל דורש וניתן לקבלו במשרדי מכון התקנים בתל־אביב, רח' האוניברסיטה 42, בימים א'–ה' בין השעות 8:30–14:00 וביום ו' בין השעות 8:30–12:00.

אורטז „גנבה" הנצחון ממכבי בשניות האחרונות – 77:78

מאת משה בדן, שליחנו בצרפת

„הסיום הברפתי" ירדף את כדורסלני מכבי היום עוד שנים רבות. אשתקד היה זה מבנגאל, מחקנה של לימוג, שהפיל את שלושת נקודות עם שריקת הסיום ניתן את החלום המכבי להגיע לגמר. אמש היה זה שוקמה שחזם הקוד של אורטז, קאבה, שקלע את סל הנצחון להסת קבוצתו 10 שניה מהסיום – 77:78 (47:48).

אבן, סיום אחמל ואף אכזרי במיוחד כה כה לגבי האלופה הישראלית, ששמטה בשניות האחרונות ניצחון בו אחזה במרבית שלבי המשחק. 6 שניות לסיום הנחשה גם שעורורה גדולה. לאמוף איבד כדור לעיסה, אך הצליח להטוף את המסירה הארוכה של קרסר, בעמדו מעבר לקו האמצע. לשופטים נרמה היה שלא הוף קיבל מסירה מחוץ לקבוצה ופסקו כדור עובר לצרפתים. המכבים נהקנו כולם ויכלו רק ללוות במבט כיף ראמים את מבוני המשחק שמגיע עד לקרשת הסיום.

בשלושה הנרשות הסבירה הנחנה בינונית דצופת אינה כדור. המשחק אות, שלא הסבירה ביחד גבוה על ריאל בכדריד ועל מילאנו המוקה.

אורטז ודפה־צלעה אחרי מכבי ועלתה רק פעמיים במשחק ליתרון כיסלה. בפעם הראשונה זה קרה בר־קה ה־14, כשאפנגל קבע בסל של שלוש נקודות 30:31, אך המכבים חזרו לעצמם ונגלו את הרסן.

בפעם השניה עשו את הנרפים, מאבור, 10 שניות לסיום לאחר פרי־צה חוקה בתוספת ספקעבירות תוקפ סל קאבה, שנמריבה בסל בצחון. 6 שניות מהסיום עוד הספיק המכבים ההומנים לאבד כדור ולהחמיץ את ההזדמנות האחרונה להשיג סל.

מניע ליפין

ברקוביץ בלם בחלשנו

גם בדקות האחרונות בין הבילה מכבי, הוא לא הרשיגה. למעשה, רק הרכו הבעיר הן ליפין וקדין מני הוד דיקו את הקבוצה בתמונה, כשאחר השחקנים אינם יציבים ואילו מיקי ברקוביץ בולם בחלשנו המרחיבה.

לכוחו ארבדי כדור רבים השאיר שרף את מיקי על המשחק, כראה מתוך אמונה שהכוכב החיק יחזור לעצמו ויביא את הנצחון. בארגון דקות חיפש גמני את המסמל, צמא לדקות משחק.

הפתיחה היתה שונה. צבי שרף היעיר על שלושה נבחרים בחמישיה המוצאה קוין מני, לי גזנסון והאר רוזי לאמוף וכן על הרכו הבעיר הן ליפין. הזמישי היה מיקי ברקוביץ. ליפין ארגן הקפות מהירות והפר עיל היסב את שלושת הגבהים, ששלמו מעמת לסלים בראשות מני. הנרשים „נמנמו" ולא הועילו להם שאגות אוהדיהם הקבאים.

מכבי הוליכה 0:4 ולאמוף בסל בודד של 3 נקודות קבע 2:7. מכבי רצה בהחירות ושבע דקות מן הפתיח הה גרשמה תוצאה מרהימה על לוח התוצאות 10:23. 13 נקודות יתרון לקבוצה האורחת, כשמני צבי בפרק זמן זה 7 נקודות אישיות.

כניסתו של ארנאסטי בשלום לי־פין עצרה את תנופת מכבי. אחרכו ניצלה את כי להשוות, אך בדקות האחרונות של המחצית, כשישב כוכ בה אפנגל על הספסל יצרה מכבי יתרון מחדש ויכלה לרדת להפסקה בתרון בה 40:47.

פתיחת המחצית השניה היתה עצבנית ומתוחה. ליפין ומני הליכו שוב את מכבי ליתרון 58:67, אך שני איבודי כדור אחמלים של חב־ריהם הקסינו את הפערי ל־64:68.

מכאן ואילך התנהל על הפרקט דו קרב צמוד וחריף. 7 דקות לסיום נכנס גם מיקי לדשיות הקולעים בסל שדה מצויין של 3 נקודות. אח"כ הסיף סל רגיל והזמה היה, כי הנה כמו תמיד ה„פיניש" שלו.

אפנגל המשיך לשמור על פער נמוך בשני סלים של שלוש נקודות ואז כשנותרה דקה ו־27 שניות לסי־ום הם איבד מיקי כדור שטותי ואיפשר לקרסר לצמק ל־76:77 בשתי קלי־עות עונשין.

הסוף הכר של מכבי ידוע.

שפסו (גרמניה) ומטורד (בלגיה) לעיני 4100 צופים באולם „להמוטס".

★ קלע לאורטז: קרסר 27, אר שנגל 17, קאבה 13, שאפלר 9, האי קה הגאדיק 6 כ"א.

★ קלע למכבי תיאו: מני 29, גמבלי 15, גזנסון 13, ליפין 9, לאר סון 6, ברקוביץ 5.

צלף מני

אורטז החזיקה בתרון בהרבה עשר שלה רק פעמיים ● איבוד כדור של ברקוביץ' וטעות שיפוט אומללה מנעו מהאלופה הישראלית את הנצחון החשוב ● ליפין וקוורן מאני הם הבולטים במכבי לעומת חולשתם של שאר השחקנים ● סל הנצחון הושג ע"י קאבה 10 שניות מהסיום

קורנליוס הגיע לאורטז רק לפנות בוקר רצוץ ועייף

מאת משה בדן, שליחנו בצרפת

●●● כדורסלן מכבי ת"א נגב שרגלית, הגיע אתמול לקבוצת ביקר לאורטז לאחר שלמה אחרים. קורנליוס, שלא הוריבב לעיסה עם חבריו בטיסה, מאלץ לסיים לקבץ דרך לצרפת. אחרכ הוא המשיך במונית לאורטז. קורנליוס הגיע ואחרכו אישרו את הסרטון בביב הישרה ישבו כל הבוקר אתמול „בהתבצלות" על אחוריו. הוא הבינו את מצבו. בי יצלה בכל זאת, בעקיבה הפחות הבטיח לשחק את הנחיה הגדולה ●●●

●●● המאמרים והביעו לסכנה לעיר אתמול מיקל באוזר. הביקרים, אולם הישראלים הגיעו לסיר בעיר הבירות שו מדליק עצמות לפני המשחק. המתבר, בי הגמיעה לרים הינה גדולה ומן רב המאמן שיף הקיר לקבר מרי לאפשר לוביביו לנוח ●●●

●●● הקעקוע האחרי הבדול „לרמבליק" הגנייק לקרב בארגנו את הכתרת הראשית בגליגנו הוחק לפיגנו את השביחה הבלתי הגדולה בעיות. „מגלת בטמון מרכ המבלגו" קר הגנרי הינמן את המשחק המשנ. הקעקוע „בגלת כדורסל" באה בלה. בפיוד הקעקוע של הקעקוע, לבב בלוקי ענק, מוביע ראיון עם מכבי מכבי קוין מאני ולי גזנסון ●●●

●●● הקולם באורטז יוקנב לקראת הקנה הבאה ב־1500 מושבים בר לשם את הביקוש הרב לכרטיסים. הקולם משמש שוק עיתוני פעמיים בשבוע ולצורך המשחק הרכיבו בו רצפת פארקט. הקר הנו. הקעיר בו, נוקע מסני פתחים גדולים, תפרי דלתות, שבאוור ודיות. הקהל המקומי אינו מפונק, אמנם. בחבלי בפיה בחים. אך הוא מעניין לשקניו אוירה הנה הנרשנרבית אמיתית ●●●

כ־1200 סניפים להתאגדות הפועל

מזכירות מרכז הפועל שמעה אתמול בישיבתה על המצב בסניפים מפי מנהל אגף האירגון במרכז הפועל, ניסן ורדומיצקי.

בהתיחסו להדלפה מדו"ח מבקר ההסתדרות לגבי מספר סניפים, אמר מנהל האגף, שלהפועל יש קרוב ל־200 סניפים בכל הארץ. בהנהלת החשבונות ישנם 800 כרטיסים של סניפים מתוקצבים. למספר הזה יש להוסיף את כל סניפי הפועל, שלא מתוקצבים בהנהלת החשבונות כגון הליגות למקומות עבודה, „עכמת" ודשת „עמל". כך שמספר הסניפים מתקרב ל־1200.

ההדלפה של הדו"ח היתה מכוונת והמדליף ידע, שהמידע שגוי. הדו"ח לא נועד לפרסום, אלא למתן הערות בלבד. אחרי ההערות וההסברים ברור שתוכנו ישונה.

ברברו על המבנה הארגוני של הסניף, אמר ורדומיצקי, שלא חל בו שום שינוי במשך 60 שנה. הקצבות ההסתדרות לסניף מחושבות לפי מספר החברים בהסתדרות ולא לפי הפעילות הספורטיבית. תקציב ההסתדרות מגיע ל־7 אחדים בלבד מתקציב מרכז הפועל, וכך כל המעמסה נופלת על מרכז הפועל.

ברברו על תפקיד מזכיר הסניף, אמר ורדומיצקי, שהתפקיד קשה וסוחק. רק בשלושת החודשים האחרונים התחלפו 13 מזכירי סניפים, ובסנה האחרונה הגיע מספר המתחלפים ל־25.

המשך הדיון בנושא הועבר לועדת האירגון שליד מזכירות הפועל.

הקלע יונסי עבר המינימום הב"ל לסיאול

הקלע יצחק יונסי עמד בדרישות המינימום הבין־לאומי להשתתפות באולימפיאדת סיאול.

בבמאון התאחדות הקליעה הבין־לאומית מופיע יונסי ברשימת „שוברי המינימום" בשני מקצועות: בירי ברובה אוויר – 578 נקודות (המינימום – 575) וברובה, 60 כדור שכיבה – 594 נקודות (המינימום 592).

יונסי, המצוי בכושר מצוין, שיפר בשבת האחרונה את השיא הישראלי בירי בשלושה מצבים.

מחזור כדוריד ללא הפתעות

מאת י.רבם

קבוצת הפועל ראשליצ שטרה על הבמורה בליגה הלאומית בכדוריד, ערב הפגרה, כאשר ברה על מכבי רחובות 18:15 (8:8) במחזור ה־14.

אבידן הוותיק היה הבולט בשורות המובלה כאשר הבקיע 6 שערים. אחי רשם 5 שערים במאזן הרחבתי.

למעשה לא נפלו הפתעות וכל הפיבוריטיות זכו בנצחונות. בקרב תחתית חשב גבה אליעזר הבליה על מכבי פ"ת 20:30 (5:15). מראן פינוולבר הה שוב המבקיע הפורה עם 11 שערים. מגרל הבקיע 7 שערים לאחים המכבים.

מכבי ראשל"צ לא נתקלה בקשיים מיוחדים מול הפועל נוף־ים והכניעה אותה 14:23 (7:10). יואב דדוקר חשיג 9 שערים למנצחת מול 4 שערים של שאול. הפועל פ"ת גברה על מגרת המכלה, אס"א ת"א, 16:25 (8:14). שיבי לבד 8 שערים לפ"ת ואפלויג היה הבולט באס"א עם 5 שערים.

מכבי אורנים ר"ג ניצחה את הפועל רחובות 18:27 (6:11) ובעזרה ב־11 שעריו של מועלם. יורם מהן הבקיע 5 שערים לרחובות.

במשחק נוסף גברה הפועל ר"ג על מכבי נתניה 20:28.

משחקי הליגה יחודשו בעוד כחודש לאחר השלמת משחקי האימון של הנבחרת הלאומית באירופה ובטורניר מרובע בארץ.

ציבונה ניצחה באיסטנבול

במשחקי רבע גמר בגיע אירופה למחזיקות בגיע בבית ב', ניצחה ציבונה הגנרב באיסטנבול את אי.פ.א.ס התורכית וסקאבוליני בפתח האסיפה את הישני הזדעד האולימפי כמוסד הגג של הספורט הישראלי ומנה את פעילויותיו המשותפות לקידום הספורט ב־4 השנים האחרונות.

הוא הזכיר את האירועים המרכזיים כמו־ אולימפיאדת לוס־אנג'לס, משלחת ישראל במכביה ה־12, קיום קונגרס בין־לאומיים בעזרת „אולימפיק סולידריטי", היחידה לספורט הישני, „היום האולימפי" המסורתי ופעילותו של מרכז הספורט הלאומי בתל־אביב.

מבין הפעולות העומדות על הפרק הזכיר אופק את משחקי הפועל ה־13, שבהם יטפל הזדעד האולימפי בכל צרכי משלחת ישראל, את ההכנות למשחקים האולימפיים בשנת 1988 בסיאול ואת התקדמות הפרוייקט הגדול, בית מרחצות הספורט, הדומה לקום בארצטיוין רמת־גן.

האסיפה בחרה בנשיאות בהרכב הבא: יו"ר – יצחק אופק, סגן יו"ר – עזריקם מילצן, מזכיר כבוד – יצחק כספי, גזבר כבוד – יוסף עבדי. כמו כן נקבעו שלושה חברים מחזמני קבע לישיבות: חיים הברפלד, זאב מחזרמן ויגאל גריפל.

מאמור הדרה בסיבוב השני

הסניסאי האוסטרלי ולי מאמור, שזכה בראשית השבוע בטורניר באדליידי, נוצח בסיבוב השני באוקלנד, ניו זילנד על־ידי האמריקאי מרסל פרימאן 3:6, 6:3, 8:6.

קרל לימברגר מאוסטרליה, שגבר בסיבוב הראשון על גלעד בלום, ניצח את בראנצו פאס סדים 4:6, 4:6.

שני הצ'כים, שיתמודדו בחדש מארס נגד סניסאי ישראל בגביע דיידים, ניצחו. מילאן שרייבר גבר על האמריקאי קלי ג'ונס 4:6, 5:7 ומילוסלאב מצ'יר ניצח את האוסטרלי פיטר דוהאן.

ניסטרום פרש ממלבורן

הסניסאי השוודי יוהאקים ניסטרום, המדורג שביעי בעולם, הודיע על פרישתו מאליפות אוסטרליה במלבורן, שתיפתח ביום שני בגין פציעה בברכו, שנגרמה לו עוד במשחק הגמר בגביע דיידים נגד אוסטרליה.

הפגיעה היתה בטורניר הנשים בסניס בסידני, כאשר דינקי ואן רנסבורג בת ה־18 מדרום אפריקה, המדורגת 69 בעולם, ניצחה בסיבוב השני את האמריקאית רובין ווייט, המדורגת שמינית, 3:6, 6:2, 1:6.

נצחון חוץ לדיינג'רס

שלושה משחקים רחוקים מן השבת בליגה הסקוטית בכדורגל נגרכו אתמול. דיינג'רס השיגה נצחון חוץ על מאדרוול 0:1 וכתוצאה מכך צימצמה את הפער ביחס לסלטיק בראש לשלוש נקודות. הרבר' הפיחזו באורנבורו, בין היבריאן והאנרשס, נסתיים בתיקו בעוד שרנרייוניסר גברה על סנט מרין 0:2.

שוער מרוקו „בדורגלן השנה" באפריקה

שוער נבחרת הכדורגל, בארן ואקי, הנכבד כיום בשורות ריאל מאיורקה, נבחר כ„כדורגלן השנה" באפריקה, כשצבר במשאל עתונאי הרשת 125 נקודות הקרים את בן ארצו עזיז בודרבאלה מקבוצת סיון השווייצית, וחלוץ מונפלייה הצרפתית, רוגה מילה.

שרף: הכדורים בבחר מהידיים

„אפשר לאליף רק פעם אחת במשחק אבל בסיום", אמר המאמן הצרפתי המאושר, ג'ורג' פישר, בסיום המשחק, מתוך מקצת שחקניו והעגנים. „שיחקנו מהיר ואם ניצחנו כיום כזה סימן שאנו במצב טוב", הוסיף פישר בעוד הניכיו בליווי הקהל הקנאי נכנסים ממש להיסטריה של בחבון.

התמונה בחתנה הישראלי היתה עגומה. השחקנים בכר ומיאנו להתנחם. היו להם סעצות קשות בגבר השופטים, שהעבירו בשניות האחרונות את הכדור לצרפתים. לדעתם, היתה זו „שערוריה שאין כדוגמתה" היא שקבלה למעשה את ההסכם לסכני ת"א.

המאמן צבי שרף מלמל לפני שהסתגר בחדר ההלבשה: „הרכב המתבכני עליו והיתרתי היה טוב רק בהתחלה. הכדורים ברחו מהידיים בגלל לחץ הקהל".

שמלוק מחרוסקי סיכם בנימה פילוסופית: „קשה לקבל את ההסכם, אבל זה הסדר".

האורחים המעוגבים בהיכל הספורט ביד־אליהו יכולים היו ללמוד אמש מהו שחל ביתי חם ומסייע. הצופים שרו ועודדו כל העת, כשתומרת כלי נשיפה וכלי הקשה מתגת את הטון ומשגעת את המכבים".

מאבק „מרובע" בארצית על התואר החורפי

מאת ניסן פרידמן

הליגה הלאומית יוצאת לשנה בת שלושה שבועות, עקב מסע נבחרת הנוער לניו־זילנד. את מקום הליגה יתפסו משחקי גביע המומחה. בשבת ייערך גם המחזור האחרון של הסיבוב הראשון בליגה הארצית ותוכנתי „אלופת החורפי".

יצחק שוס

זו ההזדמנות להפנות את אור הזרקורים לליגה השניה. ארבע קבוצות מאבקות על חצי התואר. לטובילה, הפועל חיפה, הסיכויים הגדולים ביותר (26 נק') לפני הפועל חדרה (25), הפועל יהוד (24) וצפרירים חולון (23). הפועל רים (22), שנוצחה שלטום, תנסה לא לאבד נגבה.

48 שעות לפני שבת

של שבעה נצחונות ליגה רצופים. „הבעיה שהיתה לנו פתיחה שחורה. כבר בדקה הראשונה ספגנו שער שטותי

שום: תומר טוב

„יש לנו חומר טוב בקבוצה ובהרכב אלא אנו מסוגלים להשיג לא רק את אליפות החורף, אלא גם את הכרטיס לליגה הלאומית", מודה מאמן הפועל חיפה, יצחק שום. „אך יש לנו עתה בעיה של פציעות רבות. בשבת החולפת שיחקנו עם חמישה שחקנים מחליפים ובכל זאת ניצחנו בזכות את מכבי שערים (0:1)".

„זה מצביע על כפסל טוב וקבוצה בריאה", מוסיף מאמן הפועל חיפה, „אם כי בכך הכל רמת הליגה הארצית נמוכה מהרמה המבוצעת בלאומית. אני מקוה שהתיעדרויות הרבות לא יפגעו בנו בשבת בשחק הביתי מול הפועל סביה".

שייע: צבע שחור

„כל שחקני הקבוצה תפסו יום שחור", אמר מאמן הפועל ירושלים, שייע פיינגנבוים בעקבות ההפסד להפועל צפרירים חולון, שקבע שרשרת

שייע פיינגנבוים

ובשבת הקרובה תארח הפועל ים את מכבי שערים, שמאמנה אליהו עופר הודיע השבוע על התפטרותו עקב ירידת הסכומים של הקבוצה להפעיל ליגה הלאומית. האם עובדה זו תשפיע על המוטיבציה של שחקני שערים?

שייע לא מחפש סובות: „אנחנו צריכים לראות לעצמנו. המחורים צריכים להילחם בהיקוק שיניים ולהוכיח שהיתה תקלה נקרית הם באמת ראוים למקום בצמרת".

נבחרת הכדוריד היום לאירופה

נבחרת ישראל בכדוריד אמורה לצאת היום לטורניר „ארבע האומות" בלוכסמבורג ולמשחקי רעים באוסטריה.

סגל הנבחרת מונה 16 כדורדנים: הקפסן יואב דרוקר, יוסי סאמט, דוד עמר (מכבי ראשל"צ); אליעזר דר, חזקן דיין, זיו קשניר, איזי רפאלי (הפועל ראשל"צ); אמיר גרא, יודם ולינגר, רז סומך, דורון דרמנסקי, גרעון פרוכסר (הפועל ר"ג); דן בלדר, מיכון רבינשטיין (מכבי רחובות); ישראל פלסה (הפועל פ"ת); דורון אליגב (מכבי אריס ר"ג).

עם הנבחרת יצאים המאמן איגור ביאליק, המנהל שלמה פוזנר, הפיזיותרפיסט משה צלניקר וראש המשלחת חיים דוכב.

בטורניר בלוכסמבורג משתתפת עוד הולנד, פורטוגל והנבחרת המארחת. באוסטריה תתמודד ישראל נגד האלופה נרץ וסגניתה ס.ב. ויטר.

הנוער גבר 0:2 על דרמשטט

אשר גולדשלגר

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל גברה אתמול במשחק מבחן אחרון לפני יציאתה לקם אליפות העולם בניו־זילנד על קבוצת הוותיקים של דרמשטט ממערב־גרמניה, בתוצאה 0:2 (0:1).

למעשה תוכנן המשחק מול נערי דרמשטט, אולם מול הנוער התיצבה נבחרת הוותיקים של דרמשטט, כה שיוקר 3 מבעיני הנוערון.

נבחרת הנוער הפגינה יכולת טובה בשתי המחציות. יאיר סגרדי קבע 0:1 במחצית הראשונה, ומשה איינגברג השלים את התוצאה במחצית השניה.

המאמן גיגי כהן התבטס על הערכה, ששחק בטורניר הנוער.

בסיום המשחק שוחח כהן עם הנבחרת ונתן הוראות כיצד להגיע ליציאה לניו־זילנד ביום א'. כהן ביקש מהשחקנים ליטול חלק באימונים של הקבוצות, אולם להימנע מהופעה במשחקים.

בנדורי: נוער עם אופי חזק ומשמעת

מאת ניסן פרידמן

נבחרת הנוער בכדורגל תצא ביום ראשון לטורניר קדם גביע העולם בניו־זילנד. בטורניר החודש הבין־לאומי בישראל, שישמש מבחן בה לקראת המסע, מיפה הנבחרת רק במקום הרביעי.

עובדה זו לא גורמת לבהלה בנבחרת ולא גרמה שינויים בסגל השחקנים. הנבחרת תצא באופטימיות והיה, בתקוה לזכות לראשונה בעלותהיה בכרטיס למשחק הגמר. בטורניר ישתתפו גם ניו־זילנד המארחת, אוסטרליה, שעלתה לפני שנתיים, פיני ואיראן.

★ מנהל הנבחרת, אברהם בנדורי, לאחר הופעה בטורניר החודש האם הנבחרת מוכנה?

„זו לא היתה הופעה כשלת כפי שאומרים. רשת הטורניר היתה גבוהה מאד. דנמרק ובלגיה הציגו כדורגל אירופי מעולה ואפילו שוויץ היתה טובה מבחורתיה הקודמת, כך שהיה לנו מבחן קשה ביותר. אני צופה שבשנה הבאה יהיה טורניר חודף ברמה נמוכה יותר. מרבית הנבחרות האורחות יבואו עם סגל חדש וצעיר יותר אחרי שהשנה עברו כבר את מסימות אליפות העולם ואח"כ אירופה".

★ הנבחרת הנוכחית מסוגלת לעשות מה שלא עשו קודמותיה?

„לנבחרת הזאת יש אופי חזק. זו נבחרת המשמעת ואפילו כבר מתפנטת. אינו צופה הפתעה משמעותית. צריך לזכור שאנו מכינים כבר שנתיים את אותה נבחרת לקראת המסרה הזו של טורניר ניו־זילנד. יש גם כשרונות, שאינם נופלים מכוכבי הנבחרות בעבר".

★ מי יהיו יריבותינו הבולטות?

„אני צופה שיהיה מאבק משולש על הכרטיס בין ישראל, אוסטרליה וניו־זילנד, כמש כפי שהיה לפני שנתיים בסרטיי. אז גברנו על ניו־זילנד 3:4, אך הפעם יהיה לה יתרון ביתיות. אז הפסדנו לאוסטרליה 3:2, הפעם יהיה מאבק יותר פתוח".

קרא מחר ב־ ידיעות אחרונות

שעוריית תנאי הפרישה
מאת אריה אבנרי וצבי זינגר

לא לקחו אותו
אורי לוברני, מתאם הפעולות בשטחים בלבנון. 50 אלף „שעות אירוך איש סדום של ראשי ממשלה ושרים, קיסרים, אריצים וקניבלים. בפרשת איראן האחרונה, אין לו חלק
מאת ענת טל־שיר

התחליף האמיתי ל„לביא"
מאת רון ברגשי

משפחת ארואסטי מגבעתיים להתעורר מאסון גדול
מאת יגאל סרנה

עד מוות
בעקבות ילדותו של עמוס עוז. בדיון לפני 35 שנה, שלחה אמו יד בנפשה. השבוע יצא „קופסה שחורה", ספרו ה־12 של הסופר הלאומי

קליגולה והשפנים על מלחמות הליברלים
מאת בינה ברזל

שעת הפטריוט
על רקע פרשת הנשק האירנית, העדויות, ועדות החקירה פורצת החוצה הפטריוטיות האמריקנית
מאת אדם ברוך

כבוד הפרקליטה
עדנה ארבל, פרקליטת מחוז המרכז, חתומה על דו"ח השב"כ. הזמנה הבאה שלה, מנבאים, תהיה בית המשפט המחוזי, על תקן של שופט
מאת אריאלה רינגל־הופמן

מונרו, הצד הפמיניסטי
מרילין מונרו – הפעם, מהמשקפים של גלוריה סטיינם, האמא של הפמיניזם האמריקני
מאת יותם ראובני

אופרה, הגל החדש
האופרה הישראלית החדשה עושה צעד שני עם הפקה יוקרתית של „עלייתה ונפילתה של העיר מהאגני", מאת ברכט וייל
מאת עדית נעמן

השקל שלך

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת, אהרון בכר וזיוה יריב

תרבות, ספרות ואמנות:
שיר חדש של יהודה הלוי מגניזת לנינגרד מאת עזרא פליישר; על ספר שיריה החדש של דליה רביקוביץ מאת אריאל הירשפלד

קורנליוס הגיע לאורטז רק לפנות בוקר רצוץ ועייף

מאת משה בדן, שליחנו בצרפת

●●● כדורסלן מכבי ת"א נגב שרגלית, הגיע אתמול לקבוצת ביקר לאורטז לאחר שלמה אחרים. קורנליוס, שלא הוריבב לעיסה עם חבריו בטיסה, מאלץ לסיים לקבץ דרך לצרפת. אחרכ הוא המשיך במונית לאורטז. קורנליוס הגיע ואחרכו אישרו את הסרטון בביב הישרה ישבו כל הבוקר אתמול „בהתבצלות" על אחוריו. הוא הבינו את מצבו. בי יצלה בכל זאת, בעקיבה הפחות הבטיח לשחק את הנחיה הגדולה ●●●

●●● המאמרים והביעו לסכנה לעיר אתמול מיקל באוזר. הביקרים, אולם הישראלים הגיעו לסיר בעיר הבירות שו מדליק עצמות לפני המשחק. המתבר, בי הגמיעה לרים הינה גדולה ומן רב המאמן שיף הקיר לקבר מרי לאפשר לוביביו לנוח ●●●

●●● הקעקוע האחרי הבדול „לרמבליק" הגנייק לקרב בארגנו את הכתרת הראשית בגליגנו הוחק לפיגנו את השביחה הבלתי הגדולה בעיות. „מגלת בטמון מרכ המבלגו" קר הגנרי הינמן את המשחק המשנ. הקעקוע „בגלת כדורסל" באה בלה. בפיוד הקעקוע של הקעקוע, לבב בלוקי ענק, מוביע ראיון עם מכבי מכבי קוין מאני ולי גזנסון ●●●

●●● הקולם באורטז יוקנב לקראת הקנה הבאה ב־1500 מושבים בר לשם את הביקוש הרב לכרטיסים. הקולם משמש שוק עיתוני פעמיים בשבוע ולצורך המשחק הרכיבו בו רצפת פארקט. הקר הנו. הקעקוע בו, נוקע מסני פתחים גדולים, תפרי דלתות, שבאוור ודיות. הקהל המקומי אינו מפונק, אמנם. בחבלי בפיה בחים. אך הוא מעניין לשקניו אוירה הנה הנרשנרבית אמיתית ●●●

מחזור כדוריד ללא הפתעות

מאת י.רבם

קבוצת הפועל ראשליצ שטרה על הבמורה בליגה הלאומית בכדוריד, ערב הפגרה, כאשר ברה על מכבי רחובות 18:15 (8:8) במחזור ה־14.

אבידן הוותיק היה הבולט בשורות המובלה כאשר הבקיע 6 שערים. אחי רשם 5 שערים במאזן הרחבתי.

למעשה לא נפלו הפתעות וכל הפיבוריטיות זכו בנצחונות. בקרב תחתית חשב גבה אליעזר הבליה על מכבי פ"ת 20:30 (5:15). מראן פינוולבר הה שוב המבקיע הפורה עם 11 שערים. מגרל הבקיע 7 שערים לאחים המכבים.

מכבי ראשל"צ לא נתקלה בקשיים מיוחדים מול הפועל נוף־ים והכניעה אותה 14:23 (7:10). יואב דדוקר חשיג 9 שערים למנצחת מול 4 שערים של שאול. הפועל פ"ת גברה על מגרת המכלה, אס"א ת"א, 16:25 (8:14). שיבי לבד 8 שערים לפ"ת ואפלויג היה הבולט באס"א עם 5 שערים.

מכבי אורנים ר"ג ניצחה את הפועל רחובות 18:27 (6:11) ובעזרה ב־11 שעריו של מועלם. יורם מהן הבקיע 5 שערים לרחובות.

במשחק נוסף גברה הפועל ר"ג על מכבי נתניה 20:28.

משחקי הליגה יחודשו בעוד כחודש לאחר השלמת משחקי האימון של הנבחרת הלאומית באירופה ובטורניר מרובע בארץ.

נבחרת מלאת הוועד האולימפי

חברי הכנסת חיים רמון ונחמן רן, יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול מרידור, יו"ר איגוד הכדורסל, יורם ברקוביץ, הם בין הפנים חדשות בערב 35 חברי מליאת הוועד האולימפי, שנבחרו באסיפה הכללית שנערכה בת"א.

יו"ר הוועד האולימפי, יצחק אופק, שנבחר מחדש לתפקיד, סקר בפתוח האסיפה את הישגי הוועד האולימפי כמוסד הגג של הספורט הישראלי ומנה את פעילויותיו המשותפות לקידום הספורט ב־4 השנים האחרונות.

הוא הזכיר את האירועים המרכזיים כמו־ אולימפיאדת לוס־אנג'לס, משלחת ישראל במכביה ה־12, קיום קונגרס בין־לאומיים בעזרת „אולימפיק סולידריטי", היחידה לספורט הישני, „היום האולימפי" המסורתי ופעילותו של מרכז הספורט הלאומי בתל־אביב.

מבין הפעולות העומדות על הפרק הזכיר אופק את משחקי הפועל ה־13, שבהם יטפל הזדעד האולימפי בכל צרכי משלחת ישראל, את ההכנות למשחקים האולימפיים בשנת 1988 בסיאול ואת התקדמות הפרוייקט הגדול, בית מרחצות הספורט, הדומה לקום בארצטיוין רמת־גן.

האסיפה בחרה בנשיאות בהרכב הבא: יו"ר – יצחק אופק, סגן יו"ר – עזריקם מילצן, מזכיר כבוד – יצחק כספי, גזבר כבוד – יוסף עבדי. כמו כן נקבעו שלושה חברים מחזמני קבע לישיבות: חיים הברפלד, זאב מחזרמן ויגאל גריפל.

מאמור הדרה בסיבוב השני

הסניסאי האוסטרלי ולי מאמור, שזכה בראשית השבוע בטורניר באדליידי, נוצח בסיבוב השני באוקלנד, ניו זילנד על־ידי האמריקאי מרסל פרימאן 3:6, 6:3, 8:6.

קרל לימברגר מאוסטרליה, שגבר בסיבוב הראשון על גלעד בלום, ניצח את בראנצו פאס סדים 4:6, 4:6.

שני הצ'כים, שיתמודדו בחדש מארס נגד סניסאי ישראל בגביע דיידים, ניצחו. מילאן שרייבר גבר על האמריקאי קלי ג'ונס 4:6, 5:7 ומילוסלאב מצ'יר ניצח את האוסטרלי פיטר דוהאן.

ניסטרום פרש ממלבורן

הסניסאי השוודי יוהאקים ניסטרום, המדורג שביעי בעולם, הודיע על פרישתו מאליפות אוסטרליה במלבורן, שתיפתח ביום שני בגין פציעה בברכו, שנגרמה לו עוד במשחק הגמר בגביע דיידים נגד אוסטרליה.

הפגיעה היתה בטורניר הנשים בסניס בסידני, כאשר דינקי ואן רנסבורג בת ה־18 מדרום אפריקה, המדורגת 69 בעולם, ניצחה בסיבוב השני את האמריקאית רובין ווייט, המדורגת שמינית, 3:6, 6:2, 1:6.

נצחון חוץ לדיינג'רס

שלושה משחקים רחוקים מן השבת בליגה הסקוטית בכדורגל נגרכו אתמול. דיינג'רס השיגה נצחון חוץ על מאדרוול 0:1 וכתוצאה מכך צימצמה את הפער ביחס לסלטיק בראש לשלוש נקודות. הרבר' הפיחזו באורנבורו, בין היבריאן והאנרשס, נסתיים בתיקו בעוד שרנרייוניסר גברה על סנט מרין 0:2.

שוער מרוקו „בדורגלן השנה" באפריקה

שוער נבחרת הכדורגל, בארן ואקי, הנכבד כיום בשורות ריאל מאיורקה, נבחר כ„כדורגלן השנה" באפריקה, כשצבר במשאל עתונאי הרשת 125 נקודות הקרים את בן ארצו עזיז בודרבאלה מקבוצת סיון השווייצית, וחלוץ מונפלייה הצרפתית, רוגה מילה.

בצער רב וביגון קודר
אנו מודיעים על פטירת

שמואל דוד גיל
ז"ל

ההלוויה התקיימה אתמול יום רביעי
ו' טבת תשמ"ז 7.1.87.
יושבים שבעה בבית המנוח רח' רוקח 17 רמת־גן

אבלים
רעייתו: מרים גיל
בתו: שלומית זילברברג וב"ב
בנו: אלישע גיל וב"ב
כלתו: שרה גיל וב"ב
אחותו: רבקה ליבוביץ וב"ב
אחותו: שרה קולמן וב"ב
אחיו ואחיותיו בחו"ל

דבר
טוב יותר
3 2

בבית המשפט המחוזי
בתל־אביב – יפו

תיק אזרחי 728/86
תיק המרצה 10227/86

בעניין: מקודת החברות (נסחר ודש)
ובעניין: פ.י.ב. חברה פרטנרסית להעשרה ומסחר בע"מ (בפירוק) ואח

– נגד –

בנק ריסקנס לישראל בע"מ ואח

(המבקשים)

(המשיבים)

אל:
1. דיסאמל יהודה
2. סטימצקי ערי ואחל
3. מאר אברהם
4. פישמן אליעזר
5. פקר אילנה ו/או אחר
6. פקר יוחי
7. פקר צפורה
8. בלוך אבנה
9. ריס רות
10. סלנס רבורה
11. אנני עמריה
12. גבע יחסי
13. לאודין דוד ועינה
14. לוך רבוה ו/או ישראל
15. פלינס שמואל
16. פרידמן (שלדון) מיכל
17. גלים חווקות
18. ישפרו בע"מ
19. מאמה פרסון והשקעות בע"מ
20. פיתות שאן בע"מ
21. תכן החוסות בע"מ
22. עדני רונית
23. פישמן מרבה
24. ראמנס נתן
25. תבה להכנות והספקה בע"מ
26. פישמן שמואל
27. תבורי יעקב, יחלה ויגאל
28. בטקי הנגב
29. תבורי ביח"ר למשקאות
30. מחני עתונה כללים בע"מ
31. „אביב" קרן נאמנות

רשם בכ:
1. עליפי החלטת בית־המשפט מיום 13.11.86 צורפתם כמשיבים בתיק הנ"ל. בטוח הדיק היא בקשת המבקשים נגד בנק ריסקנס לישראל בע"מ לשחרור הוותרת בירות־ערך של פ.י.ב. ו/או לקוחותיה, המוחזקים בידי בנק ריסקנס לישראל בע"מ. הדיון בתיק הנ"ל יתקיים ביום 15.1.87 שעה 08:30 בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, מפני כבי הנשיא, המאותו מועד או במועד מאוחר יותר יתן פסק־דין הקובע את זכויותיה המרוות המבוקשים המשיבים. ניתן לעיין בבקשה ובנספחיה במשרדו של עו"ד שפיגלמן, אבן גבירול 2, תל־אביב.
2. עליפי החלטת בית־המשפט מיום 7.1.87 תתקיים ביום 13.1.

לקראת שידור

„רוזלנד", סרט הקולנוע, יום שישי בטלוויזיה הישראלית. שלישית פמ"א, הלא הם **רות פראוור־ג'האבלה, איסמעיל מרצ'אנט וג'יימס אייבורי**, הם כוכבי התקופה האחרונה בטלוויזיה הישראלית. „חום ואבק", ו„האירופאים" שלהם הוקרנו שם לא מכבר וסרטם האחרון „זכרונות אהבה מפירנצה" עדיין מהבהב על מסכינו הגדולים. פראוור־ג'האבלה, תסריטאית־סופרת, בדרך כלל מבססת את תסריטיה על טקסטים ספרותיים. הפעם היא בחרה את המסגרת והסיפורים מליבה. „רוזלנד", אולם הריקודים הניו יורקי הנודע, המשמש מקום מפגש לבודדים וקשישים, הוא זירת ההתרחשות של שלוש אפיזודות דרמטיות. זוג מבוגרים (**טרזה רייט** הותיקה **ולו ג'ייקובי**, קומיקאי יהודי שהצליח בתיאטרון), **ג'יגולו** (**קריסטופר וולקן**) וגברת צעירה (**ג'רלדין צ'אפלין** – שניהם בתמונה), **ליליה סקאלה** (המנוחה) **רון דה נאטאלה** (כרז ב„רוזלנד" המופיע בתפקיד עצמו) מככבים בהן. איבורי ביים את הסרט ב־1977, בתקציב נמוך, בסדר הגודל שפירסם את המפיק מרצ'אנט כמי שמשכיל להוציא תוית מוצר הנראה יקר מעלותו. בזמנו אהדו המבקרים את הסרט בשל פשטותו, איכויות המשחק, והמיזנסצינה של איבורי. היו גם שפיקפקו באיכויותיו הפילוסופיות וטענו כנגד דברנות היתר שלו. אחרי „ממני הכל יתקבל בהבנה.

אמיר רותם

שנת הקור

אבשלום קור שרד סערות גדולות יותר מזו שחנקה את פינת ההטפה „סוף דבר" בינקותה. קור, התשובה הגל"צית ל„רגע של עבריות", גוייס **על ידי מחלקת הדת בטלוויזיה להגיש פינת לשון** במקום „פסוקר" של יום חמישי. סביר להניח שאת שם הפינה „הגיע זמן לשון" הגה (ואין זה הימור פראי) בעל הדבר עצמו. על פי ההבטחה, „בכל פינה יוגש ניב, או עניין לשוני אחר (!) ממקורות ישראל".

רוברט ודברה

קולנוע

מאת יגאל משיח

„משמט הנשרים". קולנוע „בן יהודה", ת"א; „מימשלי", רמ"ן; „רדן", חיפה; „הדרי", ריב"ן; „ראשון", ראשל"צ; „היכלי", פ"ת; „עצמאות", בת"ים

התיאטרון והקולנוע אהבו תמיד להסגיש זוגות מושכים על הבימה והבד, להעניק להם דיאלוג נשכני, לסכסך ביניהם לאורך הערב כולו, כדי להסגיש אותם לבסוף בגלגל האחרון (או במערכה האחרונה) זה בזרועות זו, כפי שציפה ללא חשש מי שהשקיע בכרטיס. הוי גייבל ולומבארד, נלסון אדי וג'נט מקדונלד, פרד וג'ינגר, קארי גרנט וקתרין הפבורן וכמובן „מרייסי וקיטי", כפי ששיחזק אותם יחסי הציבור. מדרות הזוגות הרומנטיים גוזעו אי שם בתחילת שנות החמישים – אך העקרון נשאר. מסעם לשעם מזדוגים לסרט אחד שני גיבורי קשה מרוגנים, מניחים להם להסתבך בעלילה דלילה, להתבתש קצת על לא כלום ולהשלים למען אוהבי הרומנטיקה הנשיקה בסיום.

הגיבורים הפעם הם רוברט רדפורד, מלך מרסיבי הממחטות של השנתים האחרונות, ודברה וינגר, שנפטרה בתוך ים של קלינקס ב„תנאים של חיבה" ומאז מחכים לה כל אוהדיה בכליון עיניים. לשניים אלה צורפה כקישוט דחיל האנה, הדג הסקסי מ„מפלאשי". גם אם רדפורד נקלע אל מיטתה פה ושם, ברגע של תולשה מוכנת לגמרי (בעיני לפחות) – לא תורג סיפור זה מתכונת הסרט לשניים.

הפעם בחרו מבשלי המרקחת הרומנטית במסגרת סיפור הפשע. דחיל האנה היא בתו של צייר מפורסם. פעם, לפני שנים, כשהיתה בת חמש, הקריש לה אביה תמונה מפורסמת ומיד לאחר המעשה (עד גמר הכותרות) הועלה הסטודיו שלו באש והתמונה נעלמה. הילדה בת החמש היתה לציירת מסתודית וארוכת גפיים, והתמונה הנעלמת היתה לסיבה דמונית לכמה מקרי רצח. על הציירת היפה, שהסתבכה מאוד, מגינה בבית המשפט דברה וינגר, שקולה הסקסי משוחה לכל סיעתן משפטי תורשת דיאלוג של חדר מיטות. מולה ניצב לרגע רוברט רדפורד, עוזר של התובע המחוזי, והשאר – כרגיל, לשמחת כל אוהבי הרומנטות: מעט פיתולי עלילה בנוסח סיפור הפשע לכל המשפחה, כמה סציגות בבית המשפט להפגנת הכאריזמה של הגיבור, כמה תזרדות למקומות אפלים בסגנון חסמב"ה (היא והוא יצאים לפענח את התעלומה), כמה מריבות אוהבים – בעיקר בגלל נוכחותה המבלבלת של הקליינטית היפה – סציגה אחת או שתיים בין רדפורד הגרוש לבתו המאוהבת בו, ועד שנגמר כל המירשם הזה והציור נמצא, נמצאים הבלשים השלומיאליים ברדכם למיטה (במקום לתתונה כפי שהיה נהוג בידי קולנועי תמים יותר).

השטויות החביבות האלה תלויות כרגיל בקבלה סלוצית של חוסר הגיון. כך מתרוצצים להם הגיבורים בין אוצרות ציור גנובים ששווים מיליונים כדי למצוא תמונה אחת ששוויה מאה אלף. אפשר לקחת את אחת התמונות ולהסתלק (בכדיות הנוכב מהנגב פסוה) – אבל איך יימשך הסרט? הגיון, אפילו הגיון גנבים, אינו מעניינו של סיפור זה. מי שבא להזין את עיניו בשני שחקנים פוטוגניים ומוכשרים מאוד ובחלתולת סקס כלונרית בין רגליהם, יהנה. הבימאי הוא איהאן ריישמן.

בקרוב

מאת אמיר רותם

הצבע זהב

„נק פלאש המקפץ". במאיה: מני מרשל. ארה"ב 1986. קולנוע „בת", ת"א.

בזמן שהפיקה ליטרים רבים של רסעות מצוני „הצבע ארגמן" של סטיבן שפילברג, תפקידה הראשון בקולנוע, כתבו שהיא מוסיקאיות הפופולריות באר"ב. כעת נבנה סרט שלם כדי להוכיח זאת. חפי גולדברג נושאת על כתפיה למורות הסכל את הסרט כולו. היא מנהלת סיפור אהבה עם רמות המשרדת לה באמצעות מסך המחשב בבנק בו היא עובדת (שמו של הבנק במקור „הבנק הלאומי הראשון". עיבודו העברי: „הבנק הבינלאומי הראשון"), מסתבכת במשחקי ריגול, רוקדת, מוקה מזמרת, מקללת, לא יורדת מהמסך לרגע. סיפור המעשה מופרך מיסודו: גולדברג היא טרי דליטל, עובדת במסופים הבין־לאומיים של אותו בנק. היא מאמרת באופן קבוע, מנצלת את המחשבים להעברת מתכונים ועצות בתחומי אישות, שעשועים המפנים מקומם לדבר האמיתי ברגע שהיא מקבלת מסר מ„נק פלאש המקפץ", שם קוד הלקוח משדים הפופולרי ביותר של הקפ „האבנים המתגלגלות". מאחורי שם הקוד מסתתר מרגל בריטי שנותר לכוד מאחורי קווי האויב, כלומר במדינה קומוניסטית. גולדברג, לשעבר־מלל המסכנה, היום ניו יורקית מלאת חיים, מתאהבת ברמות, הממחשבת ויוצאת להרפתקאה מסודרת, על פי הוראות.

זהו כמו הכל סרטה השני של חפי גולדברג, אך זהו גם סרט הביכורים של הבמאית מרשל. הסיבה לכך שהפקידו בידי במאית יודקה סרט יוקרתי שכזה, נובעת ככל הנראה מהמוניטין של מרשל כקומיקאית מצליחה בטלוויזיה האמריקאית. מרשל היא אחת מהזמר „לברן ושירלי" (המוקרנת אצל שכנינו), תכנית לווין ל„ימים מאושרים" הנוסטלגית. מרשל נשענת על הסריט שפותח על ידי צוות נכבד, הפקה עתירת ממון וצלם בעל נסיון (מתיו פ. לאונטי – „קומנדו", „לוב משוגע", „פלטרגייסט").

בצילה של גולדברג שורה של שחקני משנה ואורחים לרגע. מפמן קלינס („כל אנשי הנשיא"), קרול קינג („חוב הסטר"), אני מוסס („יפה מדהים"), גיזנתן פריים („ברזיל"), גים מלושר, פרייסי אולמן, רוסקו לי בראון ורבים אחרים. באמריקה מאוד אהבו את זה.

קרוב לסיביר

„הקומבה הלוחמי". במאי: לאדי דרלין. ארה"ב 1985. קולנוע „הדר", ת"א

הדמיון לא מפתיע. גרמה שהוא גבוה יותר, אולי גם יותר גמיש. מייק מרים, הכן של צאק, הלך בדרכי אבא. שלושה בני תשחורת אמריקאים טיפוסיים יוצאים למסע ציד בנפון פינלנד. הפלידה עם הגבול הרוסי מסתיים בכי רע. השלושה נתפסים ומקבלים טיפול שרק צופים בעלי קיבת ברזל יוכלו לעקב אחריו.

מאיב הדרהאם וחיוויד קבורן הם שני חבריו של נודים למסע ולאורה הילמן מגלמת את אחיינה, בת איכרים טובת לב, ללמדכם שלא כל הסובייטים הם סריסטים מהסוג האפל ביותר; אי שמא להזכיר באמצעות חריג את הכלל.

אהבה בגרמניה

„קציר העם". במאית: אנרישקה הולנד. מערב גרמניה 1985. קולנוע „מארי", ת"א

אנרישקה הולנד מבקרת בימים אלה בארץ, בפעם השניה בהקשר של סרטה השלישי „קציר העם". קודם לכן היתה כאן לכבוד הקרנתו בפסטיבל חיפה. הולנד, פולנית, בת לאב יהודי, התלמדה אצל הבמאי הפולני הנודע ביותר אנדז'י וידה והיתה עוזרתו. וידה המר בסרטיה וסייע בהפצתם מחוץ לפולין לאחר שהקרנתם נאסרה בתוך המדינה. חמש שנים היה הולנד בגלות. שלטון יחולסקי לא היה מאפשר לה גם את מעט החירות שהיתה לה קודם.

„קציר העם" הוא אולי פארפראזה מעט יותר מתוחכמת על נושא סרטו האחרון של וידה – „אהבה בגרמניה". אנרים יראו בו דרמטיזציה של חלק מהעבדות הנמרות בסרטו של קלוד לנצמן „שואה". הסיפור, המבוסס על ספר מאת הרמן פילוך וסטניסלב מידזנסקי, פורש מערכת יחסים מורכבת בין איכר קתולי פשוט בפולין, שעלה לגדולה בזכות בריחתן של בעלות הבית היהודיות לבין אשה יהודיה שנמלטה מרכבות המוות. האיכר הנודע מחביא את האשה בביתו ומאמץ אותה כעוד שכנגד. האבר לאן (ארמין מילר־שטהל, הזכות מסרטיו של פאסבינדר), פרימיטיבי ויצרי, לא מצליח להתגבר על ההתנגדות של הדעות הקדומות ופונה להתעמר בשכנייתו.

הסרט, שהופק במערב גרמניה, נשלח כמועמד מטעמה לפרס האוסקר. בתפקיד רוזה היהודיה אליזבט מרסנאר („אהבה בגרמניה").

בדידו'

יד מהסרטים

מאת ארנונה שמאן

מדי פעם בפעם מזדמנת יד יוצאת דופן ביופיה, יד בה מצב הקלפים היטו כזה המאפשר לשחקן לנצל את כישר הביצוע שלו, ואת תכנון המשחק היפה. היד הבאה היגה יד מסוג זה והיא שחוקה בפריע ברמזה על ידי יו רוס.

כל השחקנים שיחקו את אותן הידים, האסטרים „נפלו פעמיים" בחוזה של 7 ספייד. נבחרת נשות ארה"ב, מסרה גם היא שתי לקיחות, באותו חוזה. האנגליות עברו בחוזה של 6 ספייד שבוצע, וכך התגלגלו הרבים בשולחנו של יו רוס:

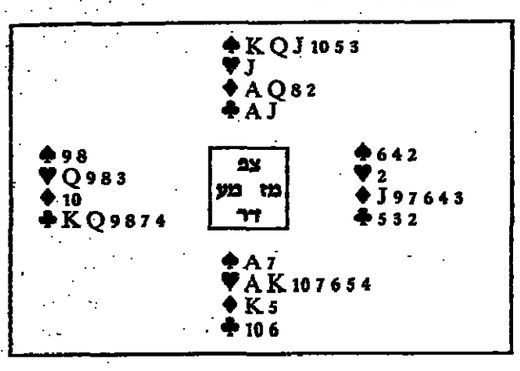

מחלקי: מזרח
פגיעים: מזרח־מערב
הרוס:

מזרח	דרום	מערב	צפון
---	1 הארט	1 בלי שליט	כפל
2 ריאמונד	4 הארט	---	4 בלי שליט
---	5 קלאב	כפל	5 ריאמונד
---	5 הארט	---	5 בלי שליט
---	6 ריאמונד	---	7 ספייד
---	---	---	

במהלך ההכרזה בידד רוס שבידי דרום אלוף ספייד, אלוף ומלך הארט, ועוד מלך בקלאב או בריאמונד, והחליט לנחות בחוזה של 7 ספייד למרות ההתערבות של מערב. מאחר יותר התבר שדוקא התערבות זו בהכרזה, עזרה לכרוז בביצוע החוזה, משום שללא ההתערבות, ותשובתו של מזרח, היה הכרוז משחק מלך ואלוף ריאמונד, מנסה לתתוך ריאמונד בידו עם האלוף ספייד והחוזה מבוצע. אולם מהלך ההכרזה הפליק „אור אדום" והוא מוד דרך שונה.

מזרח הוביל בקלאב, רוס זכה בידו המשיך בשש לקיחות בספייד, מלך ריאמונד, מלכה ריאמונד, ועוזה המצב כזה:

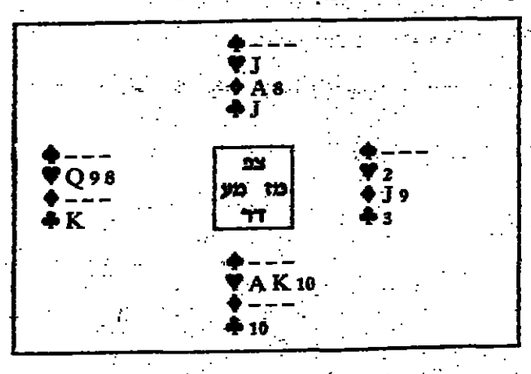

הכרוז שיחק את האלוף ריאמונד, כשהוא משליך את העשירית קלאב מהרוסם, ומערב נקלע לחוץ. אם ישליך האדם, יוגבהו האסטרים שברוסם, ואם ישליך קלאב, יוגבה הנסיך שבידי צפון. מערב השליך את המלכה קלאב, בתקוה שהנסיך בידי מזרח, אולם לאחר דקה התברות תקותו כשהנסיך שחק בידי צפון, והחוזה בוצע.

התגשם חלום

מוטי דיכנה, חבר וותיק בעולם המוסיקה הקלה בארץ, חבר להקת „גזוז" לשעבר, מוציא אריק נגן ראשון, סולו

מאת חיה מינסטר

בנוף הרגוע של מה שנקרא הרוק הישראלי, מפתיע לגלות נגן אולפן ותיק ומקובל כמוטי דיכנה, המחלים לנסות ולפרוץ באורח עצמאי ולהוציא אלבום סולו ראשון. הדבר הפתיע גם את דיכנה. תקופה קצרה לאחר גירושיו מאשתו, ולאחר שחזר מהופעה בגרמניה (עם הרכב ותיק שלו המבצע את שירי החיפושיות), זה קרה. „חזרתי, ואז כמו בספרים, באה לי המחוה. אף פעם לא האמנתי בעניין הזה, שיש מחוה. בעשרה ימים כתבתי את השירים, מילים ולחן, במכה. זה יצא ביחד. אמרתי לעצמי, שאם מישהו בדרך אותי במחוה הזאת, זה חייב לצאת. את הצעד הקטן של התקליט אני חייב לעשות," מספר דיכנה.

האיש שדחף אותו להפיק את התקליט הוא אוילן וירצבינג הוא נעזר בהרבה חברים כדי לממש את הוצאת התקליט לאור. חיים רימון, אלון הלל, ומנחם עולש נתנו את שירותיהם וגם אין כסף. האחרים עזרו במסירות והרבה נכונות. את התקליט הקליטו באולפני „הרולד" שגם מאנשיו קיבל סיוע רב. „כל השירים הוקלטו ב־110 שעות. זה חסר תקדים, לפי דעתי, להקליט בארץ בזמן כזה. בלי פשרות וברמה סכנית מעולה." תקליטו של מוטי דיכנה מביע את הנעגועים לימים שלא ישובו עוד. „עד ראיה", השיר שיצא בתקליט השדרים הראשון, נתמך במקהלה הענוגה כדי לקולו של דיכנה השר בפומון הזחר „למה לא שתקת/ למה לא ברחת/ למה לא שכחת". את הקולות למקהלה נתנו בהתלהבות פימה עמיאל, ריקי מנור, רחלי חיים, יהודית המיר, יואל לרנר, שפי ישי, חיים פנירי, אחרון סייקם ועוד. הרבה ראשים מצרצים מבין חריצי התקליט הגלהב הזה. ראשו של סנדרסון, המנהיג ללא עוררין, קולו המאנפף של גידי גוב, וגם שלום חנוך.

דיכנה מגיש גם הפעם את המוסיקה עמה הוא מזוהה מגיל צעיר – הרוק'נרול. את התרבות המוסיקלית הראשונה שלו ספג ביפאן לשם עקרה משפחתו בטרם מלאה לו שנה. כשהמשפחה שבה לארץ, במלאת לו 13 שנה, פורחת בארץ תרבות הרוק (סוף שמות השישים). מוטי מקים להקה בשם „הגולגלות" המופיעה במועדונים הרבים שפרחו בתקופה זו. בתחילת 72' שוטף את הארץ גל ים'תיכוני המחסל את הרוקנרול. להקתו של מוטי מנציחה את תוצרתה על גבי תקליט ארוך נגן, מכספים של חברי הלהקה ובאופן עצמאי לחלוטין. כל הלחנים והתמלילים היו פרי עטו של דיכנה והושרו עלידו באנגלית. התקליט, שנשא את שם הלהקה נגנו ונשכח ומוטי התגייס לצבא שם שירת במסגרת „צוות הווי סדנאי שיריון". „לא היתה לי סבלנות לזה. הציעו לי לנגן באס. לקחתי את הבאס. צוות הגדל, כי אז נתקעתי עם הבאס. בעצם אני שר, תמיד הייתי זמר ותמיד שרתי. ב'גולגלות' הייתי סולן וגיטרה מובילה. היה לי נסיון במה. בצבא אז, המנגנון המוביל היה יגאל בשן. אמרו לי אתה שר חרא, כותב חרא. לא היה מקום למה שהבאתי איתי. ככה נתקעתי על הבאס. לקח לי עשר שנים להשתחרר מזה, בעיקר בכתיבה."

מיד עם שחרורו, נכנס דיכנה לפעילות אינטנסיבית בהפקות, הקלטות ומופעים. מופע שירי החיפושיות באלהמברה, היה הראשון. המופע רץ עד סגירתו של אולם המופעים, הוכר לטוב. זה היה הארוע האחרון, עד לימים אלה, בו השתתף דיכנה כסולן. מכאן והלאה הוא נגן. „מאז הפכתי להיות בסיסט של כל אמני הצמרת בארץ. הופעתי עם הרבה אמנים שאני מעריץ. אצלי אין חכמות, אני פשוט מעריץ." מיד אחרי „שירי החיפושיות" השתתף במופע של אריק איינשטיין „אנשים אוהבים לשיר". „אריק השפיע עליי כבן אדם, איך להיות צנוע. הוא צנוע אמיתי. שום הצגה בעניין. הייתי בענגים. תקופה מאושרת." מאריק הצנוע נחת דיכנה לידיו של צביקה פיק ודופק על הבאס במופע „צביקה פיק חברים". „צביקה פירגן ונתן לי לשיר. פירגון זה דבר נדיר בארץ. זאת היתה תקופת השיא שלו. פינו אותנו ניידות מהופעה." מצביקה המפרגן עובר דיכנה לאריק סיני הרגוע ומשם ל„גזוז". לדעת דיכנה, זו היתה גולת הכותרת של עבודתו.

דיכנה: „אני מעריץ את דני (סנדרסון). כל מה שהוא עושה זה טוב. החזרות שלנו היה קטע מרהים. היו חזרות שבהם היינו מנגנים חמש דקות, ומדברים שש שעות. דני הוא מנהיג ללא עוררין." אחרי „גזוז" החלה תקופה קשה בה נאלץ לעבור מהפקה למאולפן אחד לאחר כדי להתפרנס מגגיות הבאס. „פתאום מצאתי את עצמי עובד בשביל להתפרנס ולא בשביל להנות." אך בין כל העבודות השחורות מצא כמה נקודות אור כמו השתתפות בהופעה של גרי אקשטיין שגם ממנו למד הרבה והשתתפות בהרכב של „איזולדבנד" עם רוני ויסס. „שיתף אותי בכל תהליך ההפקה באולפן. היום אני מפיק ג'יגלים, ואת כל הידע הזה אני חייב לדוני."

על הופעות בשלב זה הוא אינו חושב. תלוי כמה תקליטים יימכרו. הופעה חד פעמית בכל זאת מתוכננת לעיתונאים. היא תהיה במתכונת של מעין „חיים שבאלה" שריכנה מממש לעצמו ועל עצמו. „אמרגן מסיים עובר על זה. עוד מוקים לפרט. תהיה הופעה עם השירים מהתקליט. בסוף ההופעה אני אמנין את כל מי שהופעתי איתו אי פעם בעבר ונשיר ביחד. דני סנדרסון, אריק סיני, אינשטיין הלוואי, הייתי מת. לא מעז לחזמין אותו, רוני ויס, גרי אקשטיין ויהיו עוד. חלום. בשבילי זה ממש חלום."

שחמט

בעריכת אליהו פשר

78 שחמטאים התמודדו בתשעה סיבובים שויצריים בתחרות היובל של חולון. 7 רבי־אמנים, 12 אמנים בינלאומיים, 4 אמני פידה הרבה שחמטאים ישראלים צעירים, שניתנה להם האפשרות לשחק עם רבי אמנים מפורסמים. תנאי התחרות היו טובים מאד, האולם רחב הידים, האירחה הנאה והיחס של אנשי חולון השאירו רושם טוב על כל המשתתפים. המשחקים עמדו על רמה גבוהה והשתתפותם של צעירים רבים שואפי קרבות יצרה הרבה משחקים בעלי רמה שעוד יפורסמו בחבי העולם.

יעקב מורדי שהתחיל את התחרות בתנופה גדולה וצבר 5 נקודות רצופות הסתפק בארבעת הסיבובים האחרונים בתוצאות תיקו שאמנם היקנו לו את התואר הנכסף של רב־אמן, אבל במקום הראשון היה עליו להתחלק עם שלושה שותפים: רב־ האמן יהודה גרינפלד ושני האמנים הבינלאומיים מגרמניה גיראלד הרטנק וגיורגי היקל, שלא הבריקו אבל גילו כושר לחיבה מעולה, ישיבה ממוסכת ליד הלוח וחיפוש מתמיד אחר מסעים טובים יותר.

חצי נקודה אחר המנצחים אנו מוצאים שוב ארבעה, אבל שונים מאוד מן הראשונים. כולם שחמטאים מנוסים ובעלי יכולת מרשימה, שלא תמיד שיזוק להם המזל בתחרות: רב־האמן בן ה־75 שמואל רשבסקי לא התאמץ במיוחד ורק כשירים ניסה לזכות הוא התגלה במלוא כוחו. רב־האמן השני מארה"ב לאוניד שמקוביץ הוא בעל ידע רב ויכולת מרשימה וגילו היה זה הישג. האמן הבינלאומי הצעיר מספרד מיגיאל אילפסאס הצריך את מר הכושר הגבוה שלו (הוא דורג שלישי בתחרות).

לא נוכל מבלי לציין את הכשרונות הרבים שישנם בין צעירי השחמטאים בארץ וחלק מהם השתתפו בתחרות זו והגיעו להישגים מרשימים. יצחק בן כנום עמי גל ורדנן לב צברו 6 נקודות, יגן בלום – 5½, ויעקב סטיסים בן 13, 5 נקודות.

אלוף הארץ נתן בירנבוים „לא הלך" הפעם והוא נקלע לעמדות אבודות והפסיד שתי נקודות ללא צורך, גם רבי־אמנים כמו יאיר קידמן, אדם קוליגובסקי ולב גוסמן יכלו להרשים יותר. תמוהה במיוחד התוצאה שהשיג האמן הבינלאומי ליאון לודמן מקרית גת, שהיה בין בכירי שחמטאי ישראל רק לפני שנתיים־שלוש, והפעם צבר 3 נקודות בלבד.

בפרס יופי עבור המשחק היפה זכה יהודה גרינפלד עבור משחקו נגד ליאון פלייסר מהולנד. ושמואל רשבסקי זכה בפרס עבור הסיום הטוב ביותר במשחקו נגד אברהם מגן.

בן 13 לשחמט

בתחרות חולון השתתפו שני נערים בני 13 שגילו רמת שחמט ראויה לציון. בחרנו דוגמה מכל אחד מהם.

הנער בן ה־13 ארמור קוגן מבת־ים ניצח את המשתתפת היחידה בתחרות בעלת דרגה של אמן בינלאומי ומי שהיתה אלופת ישראל בשחמט וכיום בנבחרת ארצות הברית.

ארמור קוגן

אולבה מרדרזינסקה

1.ד4 ה6 2.ד4 ד5 3.פג3 פו6 4.ה4 ה6 5.פה3 ד6 6.ר:ד4 ר:ה4 7.ר:ה4 ר:ה4 8.מה3 ר:ד4 9.פ:ד4 פ:ד5 10.ר:ד5 ר:ד5 11.ג4 ג6 12.ר:ד5 ר:ד5 13.צד1 ר:ד5 14.ר:ד5 ר:ד5 15.ה:ר:ד5 פ:ד7 16.פה2 פב6 17.ר:ב6 אב6 18.אב6 ה4 19.ר:ה4 ר:ב2 20.0־0 ר:א3 21.פד4 רג5 22.מה1 ר:ד4 23.צ:ד4 צא4 24.צוד1 צג8 25.מו1 צ:ד4 26.צ:ד4 צג4 27.צד2 צה4 28.ר7 צה8 29.ד7 צה8 30.צד6 מו8 31.מב1 מה7 32.צ:ב6 צד7 33.צב5. הלכן עוד ניסה עד מסע 91 למסמ את יתרונו ברגלי, אבל הנער מצא את התשובות הנכונות. הוסכם תיקו.

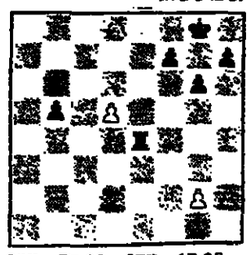

ידיעות בקצרה

בראשון לציון הסתיימה הליגה העירונית לנוער. השתתפו 78 נערים ונערות שחולקו לששה בתים. המנצחים בכל בית: דרור פנחס, ערן לים, עגת שגיא, אהרן גמזו, רפי לומנסקי ואתי קורן.

באליפות האזורית לנוער בשער הנגב השתתפו 36. ניצחו ניצן בלבב וני ערן משער הנגב לפני אבישי לזרוביץ מרחמה ואבי אייל מזעד.

במועדון העירוני בת"א ע"ש ישעיהו ירקוני ז"ל תתקיים ביום ג' 13 בינואר תחרות בזק וחלוקת הפרסים בתחרות לזכר משה צ'רניאק ז"ל. שבוע לאחר מכן תתחיל תחרות על גביע ישעיהו ירקוני ז"ל. רשאים להשתתף בעלי מר כושר בינלאומי.

המיפגש בין נבחרת משטרת ישראל ונבחרת הרצליה הסתיים בתיקו, אולם את הגביע לזכר איתן אמיתי ז"ל קיבלו השוטרים בגלל נצחון על הלוחות הראשונים. ראש העיר אלי לנראו גבר על ניצב יעקב סרנו.

אלופת הארץ שלומית ורדי והאמנית הבינלאומית לובה קריסטול ייצגו את ישראל בתחרות באירופה.

נבחרתה של אסא כ' הורחקה ממשחקי הליגה בגלל שתי אי הופעות. לאסא א' נפסק הפסד 5:0 נגד באר שבע על אי הופעה. שרעוות לא התקבל.

יעקב סטיסים

ולדימיר ליברזון

1.ד4 פו6 2.ג3 ז6 3.פג3 ר7 4.ה4 ד6 5.ד3 ה6 6.ר:ד4 ר:ה4 7.ר:ה4 ד:ה4 8.מה2 צד8 9.פד5 פ:ד5 10.ג:ד5 ג6 11.ר:ג4 ב5 12.ר:ב3 רב7 13.צד1 ג:ד5 14.ר:ד5 ד:ד5 15.ה:ד5 פד7 16.פה2 פב6 17.ר:ב6 אב6 18.אב6 ה4 19.ר:ה4 ר:ב2 20.0־0 ר:א3 21.פד4 רג5 22.מה1 ר:ד4 23.צ:ד4 צא4 24.צוד1 צג8 25.מו1 צ:ד4 26.צ:ד4 צג4 27.צד2 צה4 28.ר7 צה8 29.ד7 צה8 30.צד6 מו8 31.מב1 מה7 32.צ:ב6 צד7 33.צב5 +41צ.25 והשחור נכנע, כי אין למנוע את המט.

יעקב סטיסים בן ה־13 מחיפה גילה שהוא שחמטאי כשל ומנוסה. הוא החזיק מעמד נגד רב אמן גם בפתיחה וגם בסיום ארוך ומתיש. אנו נביא רק את חלקו הראשון של הקרב.

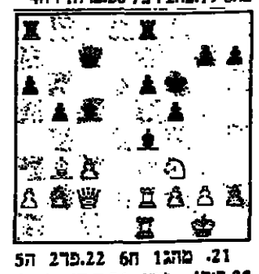

סיכום פסטיבל חולון

מאת חיה מינסטר

כנוף הרגוע של מה שנקרא הרוק הישראלי, מפתיע לגלות נגן אולפן ותיק ומקובל כמוטי דיכנה, המחלים לנסות ולפרוץ באורח עצמאי ולהוציא אלבום סולו ראשון. הדבר הפתיע גם את דיכנה. תקופה קצרה לאחר גירושיו מאשתו, ולאחר שחזר מהופעה בגרמניה (עם הרכב ותיק שלו המבצע את שירי החיפושיות), זה קרה. „חזרתי, ואז כמו בספרים, באה לי המחוה. אף פעם לא האמנתי בעניין הזה, שיש מחוה. בעשרה ימים כתבתי את השירים, מילים ולחן, במכה. זה יצא ביחד. אמרתי לעצמי, שאם מישהו בדרך אותי במחוה הזאת, זה חייב לצאת. את הצעד הקטן של התקליט אני חייב לעשות," מספר דיכנה.

האיש שדחף אותו להפיק את התקליט הוא אוילן וירצבינג הוא נעזר בהרבה חברים כדי לממש את הוצאת התקליט לאור. חיים רימון, אלון הלל, ומנחם עולש נתנו את שירותיהם וגם אין כסף. האחרים עזרו במסירות והרבה נכונות. את התקליט הקליטו באולפני „הרולד" שגם מאנשיו קיבל סיוע רב. „כל השירים הוקלטו ב־110 שעות. זה חסר תקדים, לפי דעתי, להקליט בארץ בזמן כזה. בלי פשרות וברמה סכנית מעולה." תקליטו של מוטי דיכנה מביע את הנעגועים לימים שלא ישובו עוד. „עד ראיה", השיר שיצא בתקליט השדרים הראשון, נתמך במקהלה הענוגה כדי לקולו של דיכנה השר בפומון הזחר „למה לא שתקת/ למה לא ברחת/ למה לא שכחת". את הקולות למקהלה נתנו בהתלהבות פימה עמיאל, ריקי מנור, רחלי חיים, יהודית המיר, יואל לרנר, שפי ישי, חיים פנירי, אחרון סייקם ועוד. הרבה ראשים מצרצים מבין חריצי